

Montreālas Latviešu
Biedrības

ZINOTĀJS

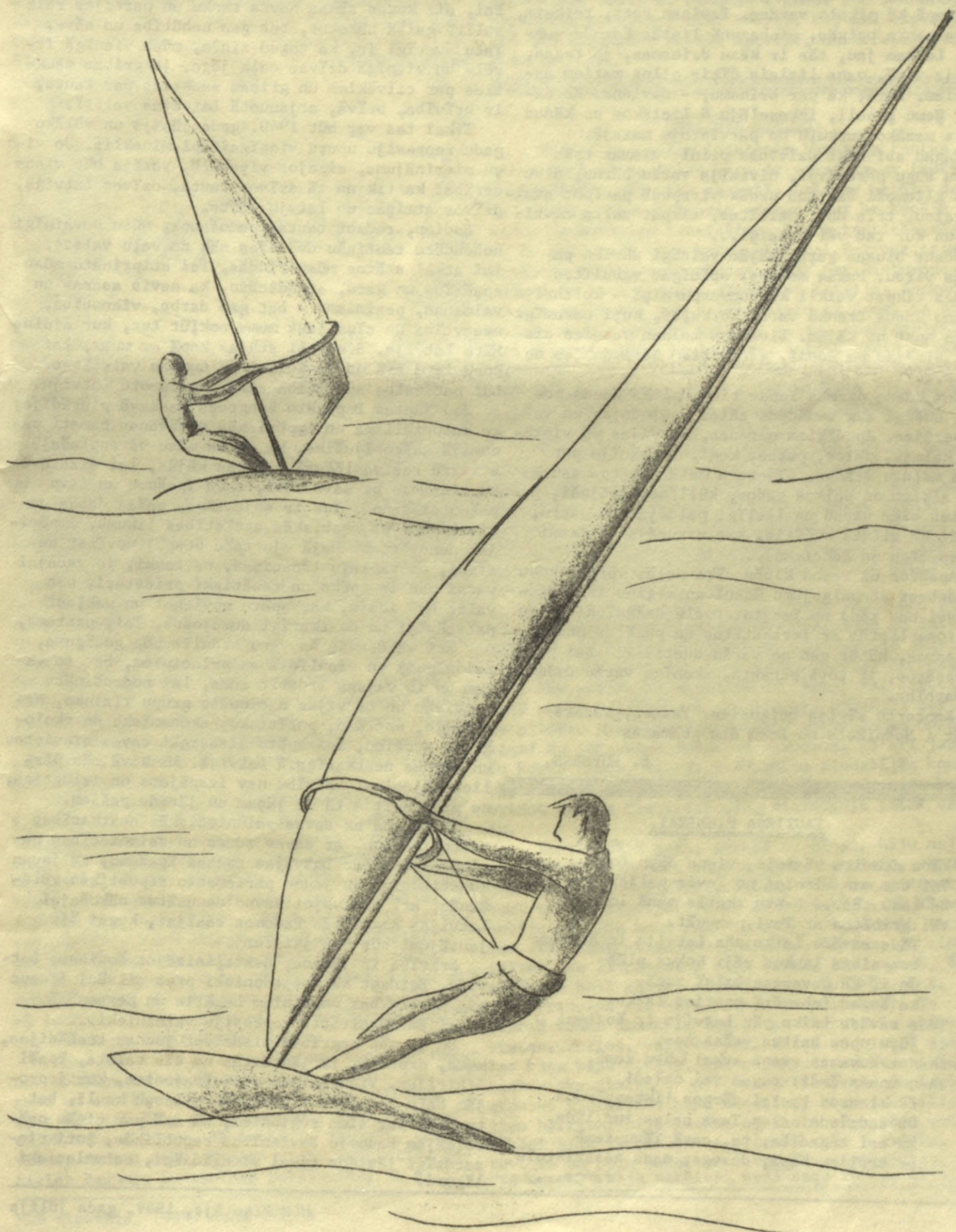
ISSN 0227 - 2423

1989. GADA JŪLIJS

MONTREALA, KVEBEKĀ

41. GADA GĀJUMS

Nr. 7. (484.)

KONCERTI.

Vakaros braucu uz koncertu. Novietoju auto mašīnu starp divi dīķiem, atskrūvēju logus un gaidu. Sākumā tas ir tikai kamerkoncerts - divi dueti, katrā dīķī pa vienam. Viena vārdiņš sāk ar ļoti augstu pīkstieni. Iesauca tās par pikolo vārdēn augstās skaņas pēc. Dīķa pretējā malā otra vārdiņte atsaucas pustoni augstāk vai zemāk, bet katra savā tempā. Pēc zināma skaita pīkstieņu abas dzied kopā perfektā disonancē. Tā tas turpinās stundām ilgi. Abas vārdes visu laiku turas cieniņjamā attālumā viena no otras, acīmredzot, viņu goda kodekss nosaka: pirms kāzām nē un nē!

Tas pats notiek otrā dīķī. Kad vēlāk pavasarī sarodas vairāk dziedātāju, iznāk jau pilnīgs koncerts. Atsevišķus pārus vairs nevar atšķirt, intervāli paplašinās līdz lielai sekundai, abām tercām, šad tad pat kvartai. Pikolo vārdēn pievienojas trillervārdes. To dziesma ir pagāš trrrr..., un tās dzied, galvenokārt, tercās, lēnākā tempā kā pikolo vārdes. Pavisam reti, teiksim, katra panta beigās, piebazunē lielās ēdamās vārdes. Laikam jau, tās ir kāzu dziesmas, jo tagad, jūnija vidū, mans lielais dīķis pilns maziem astaiņiem. Mazā, kā par brīnumu, - neviena. Ko darīt? Ņemu ķeseli, izķeselēju 8 lielākos un kādus dučus mazāko kurkuļu un pārvietoju mazajā.

Tagad abi dīķi dzīvības pilni: vismaz trīs varžu sugu pārstāvji, divizija varžu bērnu, divu sugu gliemeži šad tad uznāk virspusē paelpot svaigu gaisu, trīs duči mailītes, tikpat zelta zivtiņu, un kur tad vēl kukaiņi...

Ūdens blusas garām kājām veicīgi skrien pa ūdens virsu. Mazas melnas, spīdīgas vabulītes šaudas tikpat veikli kā dundurputniņi - kolibri - un zem ūdens trenkā varžu kurkuļus, kuņģi pazemīgi vācās nost no kājām. Lielākas melnas vaboles cieņīgi airējas pa ūdeni, gar citiem nelikdamies nezinis...

Zem ūdens pirmās lapas rieš baltās ūdens rozes, dūšīgi aug zemūdens zāles - elodejas un valisnerijas. Ap dīķiem purenes, Latvijas un vietējās kalnes, zāles, puķes, koki. Iestādīju pat trīs mēldru stādus. Ķīšezera malā mēs tos saucām par aškiem un puikas gados, kūlīšos sasējuši, gulāmies tiem virsū un lielīgi peldējām pa ezeru, gluži kā zilais kuģītis, kas uzturēja satiksmi starp Rīgu un Pekciem...

Apsēžos uz resna kluča dīķa malā, vēroju koku un debess atspulgojumu ūdenī un mēģinu izdomāt - ir vai nav kāda nozīme intervālu dažādībai varžu duetos. Lentās ir ierakstītas un pētītas putnu dziesmas, kāpēc gan ne varžu dueti? Tie šai pusē, pavasaros, ir ļoti parasta, skanīga varžu dzimtas nodarbība.

Koncertu sērija beigusies. Vasara, vasara klāt (Nošpikots no Doku Ata grāmatas)!

E. RUPNERS.

TAUTIEŠA PIEMINAI.

Kāds desmits vēstuļu, viens Jāņu foto. Vai tas man vienīgi no Tevis palicis? Es lasu tās... Nakts skatās manā logā. Vēl gribētos ar Tevi parunāt.

Tāds savāds laiks pār Latviju ir šoziem: bezsniega laukos vēji kokus plēš un it kā pavasara balsi runā, ka šogad februārī mosties laiks.

Tāds savāds laiks pār Latviju ir šoziem: uz jūņu upes baltas važas nes, skan trauksmes zvani atkal mūsu zemē, skan ugunsvārdi: tagad vai nekad!

Es klausos tautai dārgos likteņvārdos
Un sadzirdu: skan Tava balss tur līdz.
Tu esi tagad te, te, savā Tēvu zemē
ar brāļiem kopā, draugs, mans nesatīktais
draugs...

Kāds desmits vēstuļu, viens Jāņu foto. Vai tas man vienīgi no Tevis palicis? Es lasu tās... Jau diena vējas logā... Uz brīdi bijī Tu pie mani atnācis.

ALFRĒDS ZARIŅŠ.

1989. gada 16. februārī, Alūksnē.

IZVILKUMI NO DIVI RUNĀM.

Latvijā plaši atzīmēja 14. jūnija atceri. Rīgā runāja Dainis Irvāns un Mārtiņš Aboliņš.

Izvilks no D. IRVĀNA runas:

"Izsūtīšanas vietā jau gadu desmitiem stājusies iesūtīšana. Izsūtīšanas un šaušanas genocīdu no-mainījies asimilācijas, ekoloģiskais un ekonomiskais genocīds. Baigā gada laikā nogalināto latvju bērnu pulku baigajā komūnisma celtniecības pusgadsimtā kuplīnājis savu tēvu valodu un kultūru zaudējušo bērniņu pulks. Mēs esam tikuši līdz robežai, aiz kuņas sākas nevis tanku un partijas reiz solītā gaišā nākotne, bet gan nebūtība un nāve. Taču svarīgi ir, ka tagad zinām, mūsu vienīgā izvēle un vienīgā dzīves ceļa jēga, ja gribam saukties par cilvēkiem un gribam saukties par tautu, ir brīvība, brīvā, atjaunotā Latvijas valstī.

Tikai tas var būt 1940. gada jūnija un vēlāko gadu represiju upuru vienīgais piemineklis. Jo viņu mierinājums, aizejot vīpsaulē, varēja būt viena cerība: ka tik un tā dzīvos tauta, dzīvos Latvija, dzīvos atmiņas un latvju spīts.

Šodien, redzot tautas pamošanos, mūsu nevainīgi nobendēto tautiešu dvēseles nāk no veļu valsts, lai atkal stātos mūsu rindās, lai stiprinātu mūsu apņēmību un garu, atgādinātu, ka nevis asaras un vaimanas, pesimisms - bet gan darbs, vienotība, nesavtība un cīņa ļaus mums nokļūt tur, kur aicina Māte Latvija. Šie veļi stājas kopā ar mums, lai kopā ietu ārā no iznīcības un tumsas valstības. Lai patiesība un ticība atkāpā apgaismotu Latviju.

Jau Tautas Deputātu Kongress Maskavā pierādīja, ka koloniālisma un impēriskās domāšanas pamati padomijā sašķobījušies, ka tauta mūsu varenplāšajā stingrā režīma lēģerī slienas kājās, lai aizstāvētu tiesības uz savu zemi, savu īpašumu un savu pašnoteikšanos. Tas ir objektīvs, pašas dabas un civilizācijas, dabiskās attīstības likums. Impērijas nenovēršamo bojā eju taču nespēj novērst ne steki, ne sapieņu lāpstīgas, ne tanki, jo vecajai varai gan ir spēks un fanātiski priesteri, bet vairs nav ideju, kas spētu apvienot un pakļaut patstāvīgi un neatkarīgi domājošos. Tai, protams, nav arī vēlēšanās šo varu sadalīt pēc godīguma, taisnīguma un vienlīdzības principiem, bet to varam un to vajaga izdarīt mums, lai nodrošinātu latviešu un Latvijas nacionālo grupu fizisko, nacionālo, sociālo, politisko, ekonomisko un ekoloģisko drošību, lai spētu aizsargāt savas sievietes un bērnus neatkarīgajā Latvijā. Maskavā mēs pārliecinājamies: brīvību nav iespējams ne izlūgties, ne pieprasīt - tā ir jāņem un jārada pašiem.

Tā jārada ar savas saimnieciskās neatkarības nodrošināšanu, ar savas zemes un saimniecības pasludināšanu par Latvijas tautas īpašumu, ar jaunu konstitūciju un jaunu parlamentu republikas vēlēšanās, arī gatavojot savus deputātus nākošajai Latvijas Augstākās Padomes sesijai, kurai šie jautājumi būs jau jāizlemj.

Brīvība ir jārada, destalinizējot šodienas Latviju. Beidzot kā noziedznieki pret cilvēci jāsauc pie atbildības nopelniem bagātie un personālām pensijām apveltītie represiju vaininieki...

Un ja mēs negribam piedzīvot jaunās traģēdijas, mums, protams, ir jāatdalās no šīs valsts, īpaši Sibīrijas, Vidusāzijas ziemeļražoniem, kur joprojām balo Latvijas republikas pilsoņu kauli, bet turpmāk par šiem reģioniem, kā arī par citām pašreizējām Padomju Savienības republikām, ļoti piesardzīgi jāslēdz tikai vienlīdzīgi, saimnieciski līgumi.

Izvilums no M. Āboliņa runas:

"Šī ir mūsu tautas sēru, atceru un skumju diena, pieminot Litenē nošautos, pieminot mūsu pēdējās internās valdības locekļus, mūsu pēdējo prezidentu Dr. Kārli Ulmani, pieminot Sibīrijas noietnēs, Magadanas zelta raktuvju mūžīgajā sausumā guļošos tautiešus, lielākoties, nezināmos apbedījumos. Pats par sevi šī piemiņa ir nepieciešama, jo šajās ļaundarībās nav atzinušies ne to organizatori, ne līdzdalībnieki.

Tas skan brīdinoši. Ieklausieties. 1941. gada 12. janvārī okupētajā Latvijā notika, t. s., Padomju Savienības Augstākās Padomes deputātu vēlēšanas. Un tā paša gada 14. jūnijā sākās mūsdienu koloniālisma avangarda Padomju Savienības Valsts Drošības Komitejas padomju sarkano mēru rūpīgi izplānotā un barbariskā nežēlībā veiktā akcija. Padomju Savienība savā laikā jau apņēmas tiesību sistēmās radīt likumus, lai sodītu personas, kuras izdarījušas noziegumus pret cilvēci. Līdz pat šai dienai okupācijas varas krimināltiesībās tas nav izdarīts. Jaunajā krimināltiesību projektā tagad pat ir ieviestas garantijas, lai dotu iespēju izvaļīties no atbildības personām, kuras pārkāpušas vispār atzītās starptautisko tiesību normas miera laikā. Tās ir garantijas neostalinismam.

Beidzot taču jātīrās bēdes un to pakalpiņi par noziegumiem pret latviešu tautu. Tā būtu vēsturiski politiska tiesa, tā būtu visas šīs noziedzīgās sistēmas sodīšana. Pienācis laiks, kad jāpieprasa, lai Padomju Savienība nodod visu šo noziegumu arhīvu materiālus speciālajam starptautiskajam tribunālam Apvienoto Nāciju Organizāciju vadībai.

Būtu jānotiek arī Latvijas tribunālam, kuru izvēlētu Latvijas pilsoņi. Tas būtu brīdinājums tiem, kuri vēl joprojām domā, ka var attaisnot masveidīgu cilvēku sūtīšanu nāvē, gīrgāšanos par to velnišķīgajām mokām. Bet šī ir arī mūsu cerību diena. Latvijā lieliski saprot, ko nozīmē imperiālisms padomju izpildījumā un no tā izrietošais brīvības un valstiskuma zaudējums II pasaules kara gaitā, 1940. gadā. Šo aneksiiju nosodīja daudzas brīvību mīlošas valstis, tai skaitā arī Amerikas Savienotās Valstis. Tāpēc mūs spārno cerība, dzirdot pieminam ASV kongresā pieņemto rezolūciju, ar kuru prezidents Džordžs Bušs pasludina šo dienu par Baltijas brīvības dienu.

Latvija kļuva par padomju imperiālistu laupījumu, bet nedrīkstam aizmirst, ka šim imperiālistu ieguvumam ir zināmas robežas, un tas agri vai vēlū izrādīsies Padomju Savienībai nenesama nasta. Un mums pašiem jāpadara šo nesamo nastu par smagu, tikai pašiem. Mums jāapzinās, ka ne jau PSRS aiz laba prāta uzsāka tā dēvēto pārbūvi. Tikai Vašingtonas administrācijas stingrā nostāja un pašas Padomju Savienības bīstamais avantūrisms noveda strupceļā šodiktatūras valsti, tagad jau ekonomiski noplicināto un novājināto Padomju Savienību.

Vai gan citādi Padomju Savienības Augstākās Padomes priekšsēdētāju Michailu Gorbažovu ievēlētu, pat neatskaitoties par četriem panākumiem bagātiem gadiem, tā dēvētiem, pārbūves gadiem. Un sasniegumi ir: pārtikas, pirmās nepieciešamības prešu, dzīvokļu deficīts, aug inflācija, spekulācija, noziedzība, alkoholisms. Tā ir visas pārbūves karikatūra. Būtu laiks izbeigt spriedelējumus par to, ka līdz šim vēl nemaz nav bijusi padomju vara. Tā ir bijusi, visus šos drūmos gadus. Jo tā nevar mainīties. Komūnistiskā iekārta ir pret nākotni, jo komūnisma smaili var sasniegt tikai Pamira kalnos.

Mums jāapzinās, ka sociālisms nekad un nekur nav spējīgs un nespēs nodibināt sociālo taisnīgumu un sociālo vienlīdzību, neļaus cilvēkam kļūt par cilvēku, par personību, bet tikai par cilvēcisko faktoru. Tā ir bijis vienmēr, vārdos viens, darbos otrs, šodien viens, rīt cits. Neticiet Padomju Savienības solījumiem, t. s.,

pārbūves lozungiem, jo šī iekārta sabradājusi simtiem līgumu. Ticēt tiem ir tas pats, kā noticēt Kārļa Pakalna skribelējumiem laikrakstā "Cīņa".

Vēl nedaudz uzmanības mazākuma Latvijas cilvēktiesību aizstāvēšanas grupas "Helsinki 86" domām, un neizslēdziet mikrofonus, jo mazākums patlaban esot modē. Tagad dažs labs pat runā, ka Maskavas kongresā mazākums esot uzvarējis. Bet tās ir aplamības. Šis kongress radīja visus priekšnoteikumus jauna stalinisma attīstībai. Kongress izgaistināja daudzas ilūzijas par demokrātiju. Ko vēlas un par ko cīnās radikālā grupa "Helsinki 86", Latvijas Neatkarības Kustība, mūsu tautieši trimdā? Ko vēlas latviešu tautas vairākums, Latvijas Tautas Fronte? - Tikai un vienīgi Latvijai valstisku neatkarību!

Tāpēc vairs neizliksimies, neliekuļosim, jo, ja jūs nevēlaties samierināties ar okupāciju, jūsu nostājai jābūt nelokamai. Nekādas vēlēšanas okupācijas apstākļos. Nekādas kompromisus. Pastāvošā iekārta ir bez nākotnes. Ar to nedrīkst tirgoties. Nekādas līgumus ar paverdzinātajiem par Latvijas lietu pašas republikas sastāvā. Nekādas līgumus par okupācijas kara spēka atrašanos mūsu valstī, bet gan līgumu, kad šis kara spēks atstās Latviju, un šoreiz uz mūžīgiem laikiem."

LATVIEŠI POLIJĀ.

Trimdā uzaugušam latvietim latviešu tautas liktenis kopš II pasaules kara ir saistīts ar tautiešu izklieģētību pār visu pasauli. Lai kur nebūtu dzimis latvietis, viņam liktenis atsauc kaut ko kopēju ar citur dzimušajiem latviešiem. Katra tautieša vēsture ir galu galā mūsu katra vēsture! Bet par trimdu runājot, mēs parasti mēdzam runāt par Rietumpasaule dzīvojošo tautas daļu. Pārskatot Latvijas Sarkanā Krusta sarakstu, man nelika mieru tā doma, ka bēgļu gaitās daži tautieši palika, t. s., Austrumblokā, bet ārpus Padomju Savienības. Ieinteresēts visas latviešu tautas liktenī, nolēmu pagājušā vasarā sadzīt pēdas aizmirstajiem trimdiniekiem Polijā. Negaidīti, šīs pēdas mani aizveda ne tikvien līdz II, bet arī līdz I pasaules karam.

Polijā, cik zināms, atrodas daži simti latviešu starp kuriem pats paspēju apciemot kādus piecpadsmit deviņās dažādās vietās, gan pilsētās, gan laukos. Viņu liktenis reizēm ir līdzīgs, reizēm dažāds. Bet katrs ir pavediens ar mūsu pagātni, katram savi piedzīvojumi, kuri mani tik tieši uzrunāja, ka tie kļuva par manis paša piedzīvojumiem. Un tik grūti ir par sevi stāstīt.

Šis pats liktenis kādreiz rāda arī pigu. Pirmie latvieši, kurus satiku Ščecinā, bija no Latvijas. No tagadējās! Brīnums jau tas nav, jo Ščecina ir Rīgai mājas pilsēta, kā daudzas citas Eiropas ostas. Nāk prātā, ka Brēmenei ir tāpat, vai Francijā Kalē ostas pilsēta - tā pati, kura sūdzējās par māsu pilsētu sistēmas izmantošanu spiegošanas nolūkiem! Nu rokgrupas Remix un Jumprava, kā arī jauniešu koris Lauda, kas ar panākumiem piedalījās konkursā, pataisīja Ščecinu par latviešu ostu, mums kopīgi svinot karoga reabilizāciju. Aiztīrīju tālāk uz Pīlu.

Iepriekšējā gadā, atceļā no Rīgas, biju nejauši sastapis kupejā kādu pavecu dāmu, latvieti, vārdā Helēni. Sadraudzējušies. Nolēmu Pīlā to apciemot... kaut vai sanatorijā! Un to arī izdarīju. Tā kā viņa nebija spējīga mani pati pavadīt, viņas poļu tautības vīrs mani aizveda uz karavīru kapiem, jo zināja galvot, ka II pasaules kara laikā, 1945. gadā, šajā apkārtnē bojā gājuši daudzi latviešu leģionāri.

Principā tie bija krievu un poļu kapi. To starpā tomēr pamanīju igauņu un lietuviešu atdusas vietas. Toties, pārejot pāri ielai un ejot I pasaules kara kapu alejās, kur guļ daudz sveštautiešu, blakus skandināviem un lietuviešiem, atradu latviešu atdusas vietas. Uz kapu akmeņiem, blakus kiriliskajiem burtiem, bija lasāmi uzraksti mūsu tēvu valodā. Pēkšņi bija jāapstājas - priekšā stāv latviešu, lietuviešu un poļu kareivjiem veltīts piemineklis, ko "tauteschi" bija uzcēlušī pašā kara laikā, 1916. ga-

dā, kad jau bija nodibināti latviešu strēlnieku bataljoni. Pieminekli rakstītais vēltījums skan šādi: "Un Deews noschahwes wisas asaras no winu azim un nahwe wairs nebuhs, neds behdas neds brehkschana, neds raises wairs nebuhs" Jahna parahd. gr. 21 nod. 4. pn. Wangiba nomiruscheem Latweescheem, Poleem un Leischeem par peemiņu. Tauteschi.

Kas tie tādi 'tauteschi' bija, nepaspēju, diemžēl, tālāk izpētīt, jo nākamajā dienā bija jādodas tālāk uz ziemeļiem, uz Slopsku, netālu no jūras. Pie astopdesmitdivgadīgas latvietes Klaudijas C, kas kopā ar vīru pieder pie tiem daudzajiem, kuŗu bēgļu gaitas apstājās pie Ode-ras upes. Nepareizajā tilta pusē. Palikuši Po-lijā, tie dēvējās par baltvāciešiem, lai iz-glābtos no izsūtīšanas... un tā joprojām. Vīrs viņu tagad bija atstājis uz mūžīgiem laikiem, kādēļ bija neviltots prieks pie durvīm iesauk-ties: "Ak latvietis! Lūdzu, nāciet iekšā!" Šis prieks parunāties latviski ieilga vairākas stundas, apēdis kartupeļus un desas, devos ar autobusu uz austrumiem.

Nokļuva Austrumprūsijā pie Olšteinas, netā-lu no Hitlera galvenā štāba austrumos. Pavadīju vairākas dienas pie īstas latviešu ģimenes, ku-ŗā svin latviešu svētkus un bērnus audzina lat-viskā garā. Baudīju mājīgu gaisotni kā pašu mā-jās. Šī ģimene bija pat iekārtojusi pašu dzī-vokli latviešu skolu, kuŗā gada beigās izsnie-dza liecības. Ģimenes tēvs, vārdā Miervaldis, no sākta gala centies pētīt latviešu lietu Po-lijā. Ar nolūku apzināt Polijā mītošos latvie-šus, viņš kādreiz izsūtīja ap 100 vēstuļu. Pē-dējā ciemošanās dienā Miervaldis mani izvadāja pa vietām, kuŗas viņi paši apmeklē, atzīmējot mirušo piemīņas dienu.

Vispirms devamies uz laukiem, netālu no Lu-tijas ezera, kur stāv liels krusts pašameža vi-dū. Krustā, pie kuŗa ģimene mēdz nolikt svecī-tes, iegrēbts "Hier ruhen 66 russische Soldaten". Pie sevis domāju, vai starp tiem nebūtu kāds latvietis...

Iebraucis Polijas galvaspilsētā Varšavā, nolēmu apmeklēt universitātes bibliotēku, lai izpētītu ar Latviju saistītus materiālus. Kata-logā atradu kādas 150 kartiņas. Daudzas no tām bija franču valodā.

Varšavā satiku puslatvieti Sofiju S, kas uzaugusi Polijā un kuŗas ģimenei ciešākas sa-skāres ar Varšavas latviešiem. Viņa agrāk iepa-zinusies ar vairākiem Latvijas valdības darbi-niekiem. Te īpaši būtu piemināms Miķelis Val-ters. Kaut gan Sofija nav nekad iemācījusies latviski ne rakstīt, ne lasīt, viņa šobrīd jo-projām runā teicami latviski.

Tālāk mans ceļojums aizved uz dienvidiem. Vecajā un kulturālajā Krakavā sastopos ar sirs-nīgu, Rīgā uzaugušu polieti. Savā spraigajā lat-viešu valodā Stapišlava stāsta savas atmiņas par Latvijas brīvvalsts laikiem, kad pati strā-dājusi Polijas sūtniecībā Rīgā.

Vēroju šo cilvēku, kas ar saviem 86 gadiem nav zaudējusi dzīves sparū, uzņēmību un vai jaunavīgu zipkāri. Viņa iecerējusi uzrakstīt savas atmiņas par liktenīgajiem 1939. un 1940. gadiem un nesen pasākusi mācīties esperanto va-lodu. Esperanto, šķiet, tieši pietāvē šai po-liskajai pasaules pilsonei! Šo iemeslu dēļ li-kās kompetents un gāja pie sirds viņas spriedums par Latvijas republiku: "Nav citas valsts, kas ir labāka par Latvijas valsti. Visiem bija tie-sības, un visi varēja sadzīvot."

Ceļojuma beigās atceros ar visiem pretsta-tiem, kuŗos tomēr var saskatīt pavedienu starp rietumu un austrumu trimdu. Prātā nāk Poznaņas latviete Kristīne, kas pieder pie tāda "latviešu tīkla", caur kuŗu viņa saņem trimdas avīzes, kuŗas cītīgi lasa. Ļoti dzīva ir viņas interese par notikumiem latviešu sabiedrībā, un viņas grā-matu plauktā netrūkst latviešu grāmatu.

Toties ilgi pamesta Poznaņā dzīvo baltvācie-te Olga T. kas arī uzaugusi Rīgā. Kuŗa beigās

nonāk Mīnchenē, Vācijā, kur apprec kādu poli. Dodas viņam līdz uz Poliju. Vīrs viņai tagad miris. Olga jūtas kā izmesta no laivas, kaut kur starp Vāciju un Latviju. No šīs izolētības atrauties palīdzējis Latvijas Sarkanais Krusts, kas viņai palīdzējis. Laikā, kad bijis jāstāv rindā visu nakti, lai sa-gemtu kādu mazu desīgu, Sarkanais Krusts, uzzinājis viņas adresi, atsūtījis pārtikas saini, no kuŗa spējusi pārtikt veselu mēnesi.

Blakus šiem cilvēkiem paliek citi latvieši, ku-ŗus nesatiku. Bet ar to pašu, šī starp rietumu trimdu un Latviju latviešu tautas pazudušās daļas situācija nevarēja mani atstāt vienaldzīgu. Neska-toties nemaz uz garīgo slodzi šajos materiāli grū-tajos apstākļos, viņi nav nekad varējuši organizē-ties un pulcēties, kā mēs trimdā. Pat runāt mūsu valodā nav bijis viņiem brīvs! Var spriest, ka vēl pēc vienas paaudzes 95% būs pilnīgi asimilējušies. Bet latvieši viņi ir. Viņos ir atrodama mūsu vēstu-res bagātība. Kur paliks šo cilvēku atmiņas pēc vienas paaudzes?

Nobeigumā gribas pateikties tām organizācijām, kas palīdzējušas šiem cilvēkiem un šim projektam. Tās ir Latvijas Sarkanais Krusts, Latvijas Nacionā-lais Fonds un Daugavas Vanagi. Viņu un manā vārdā - paldies!

PĒTERIS ELFERTS.

REFERĀTS ABRENĒ.

Atreferējot daždažādus pasākumus šajā asi poli-tizētā laikmetā, mēdz izcelt stipri patriotiskas runas vai kontroversiālas nostājas. Šajā sakarībā tautas foruma gadījums Abrenē nebūs izņēmums. Tomēr šajās dienās, kad satikās Tautas Frontes pārstāvji ar PBLA pārstāvjiem, sevišķu uzmanību ir pelnījis augstvērtīgs Arnolda Klotiņa referāts par kultūras apmaiņu. Mūzikologs, bet tautas frontes darbi-nieks, Arnolds Klotiņš no savām biezajām acenēm un caur savu pieticīgo bārdū lietišķi izanalizēja kul-tūru trimdā un Latvijā, bez aizspriedumiem un ar zinātnisku uzmanību savos secinājumos. Kamēr šo re-ferātu varbūt publicēs IN EXTENSO, likās vietā at-referēt īsumā tā saturu. Tātad tālāk par referātu.

Pēc Arnolda Klotiņa, kultūras darbinieki Latvi-jā ir pārvērtējuši savu attieksmi pret kultūrālo darbību. Četrdesmit gadu laikā kultūra ir bijusi vienlīdzīga izteikšanās lauks, kuŗā bija iespējams izteikt kaut cik brīvu neatkarīgu domu. Laika tecē-jumā tāda bija kļuvusi vienlīgā kultūras loma - po-lītiskās domas izpausme. Līdz ar jaunajiem laikiem, kuŗos visi var visu ko izteikt, līdz ar brīvo poli-tisko izteikšanos, šī kultūras funkcija, šķiet, at-krīt. Te, lūk, rodas, kaut vega, jauna doma, ka kultūra ir vērtība pati par sevi - kultūru politi-zējot, kultūras darbinieki neuzskatīja vairs, ka kultūra varētu būt pašmērķis.

Tam fenomenam ir smaga vēsture. Kuŗa beigās burtiski notika latviešu smadzeņu aizplūšana uz ār-zemēm, vai arī deportācijās. Piecdesmitajos gados kultūra cieta no varmācīgas politiskas manipulēša-nas. Šie laiki vēl nav pārdzīvoti. Citi apstākļi arī ietekmēja kultūras atšķirīgo attīstību Latvijā un trimdā. Pamatā, trimdā ir mazs cilvēku skaits, kas sevi tomēr uzskatīja par latviešu tautas kaut vai daļiņu, kamēr Latvijā pastāvēja tāda pārliecī-ba, ka pašu zemē it kā būtu viss, bet citur - ne-kas.

Arnolds Klotiņš tad aprakstīja nacionālā stila vietu latviešu kultūrā, uzsvarot, starp citu, Kul-tūras Sakaru Komitejas degradējošo lomu. Komiteja, lai izpatiktu ārzemju tautiešiem, ir konsekvēti likusi priekšā kultūru visšaurākajā patriotiskajā izpratnē. Klotiņa cerības, vai drīzāk prasības, tiecas pēc izvēles, lai panāktu izlīdzinājumu starp latvisko un starptautisko (Te nav runa par vērtē-jumu, pēc kuŗa latviskais būtu mazāk svarīgs vai pārāks par starptautisko. Te ir runa par to, ka kultūrālās vērtības nebūt nedrīkst norobežoties ar vienveidīgām, piemēram, nacionālām vērtībām.).

Tālāk referents centās izvērtēt pēdējo trīs ga-du maiņas. Pirmkārt, daudzas dziesmas un simboli ir leģitīmi atgriezti kultūrai. Otrkārt, kultūrai ta-

gad piemīt plašāks garīgs apvārksnis, himnai apelējot pie visaugstākās instances, vai garīgajai mūzikai kā tādai atgriežoties kultūrā, nevis kā tehniski augstvērtīgam cilvēces kultūras elementam. Referents atgādināja seno tradīciju, kad dziesmu svētkiem bija divi daļas - nacionālā un garīgā - un nacionālais caur garīgo piepulcējās visai pasaulei. Treškārt, pēc ilgas cīņas ir ieskanējušas etniskās balsis. Šajā jautājumā Arnolds Klotiņš atzinīgi pieminēja trimdas lomu - pirms gadiem jau, piedalījies konferencē Jūrmalā, kurā runāja amerikāņu mūzikologs, viņam nācās piedzīvot aizkustinošu brīdi. Amerikānis bija uzsvēris to, ka kokles skaņa ar Andrēja Jansona ansambļa plati bija saglabājusies autentiskajā formā Ņujorkā, kamēr tā dzimtenē bija "citarizējusies", proti, bija zaudējusi savu īsto raksturu.

Klotiņš tad piekāpās pie reizēm divkosīgā jautājuma, proti, pie profesionālisma. Īsumā, viņš pieminēja to, ka trimda bija saglabājusi dziesmu svētku simfoniskā koncerta tradīciju, ka viņam esot bažas par, t. s., "popbumbu", ka kultūrālas domas līmenis tikai lēni paceļams, divās vai trijās paaudzēs, ar sistematisku audzināšanu. Šajā laukā viņš novērtēja trimdas mākslinieku devumu ar savu ierašanos Latvijā. It sevišķi atsaucīgi viņš izteicās par Tālvāldi Keniņu, kas neesot tikai liels patriots, bet arī liela stila mākslinieks. Tādi mākslinieki liekot nojaust kultūras vērtību pārākumu pār laicīgajām lietām. Tā viņš uzsvēra, ka nacionālais nav pretrunā ar kvalitatīvo, pieņemot arī Artūra Ozoliņa izpildījumus un iepriekšējā vakarā notikušo Ievas Graubiņas solo koncertu.

Lai veicinātu šādas augstvērtīgas apmaiņas, Klotiņš ierosināja kopējas kultūras nometnes, kuras pamatotos uz trimdā attīstītajiem nacionālās audzināšanas paraugiem. No organizatoriskā viedokļa būtu jābūt vairāk informētiem par to, kas latviešu kultūrā notiek, lai panāktu šādu "tīras mantas" apmaiņu. Klotiņš ieteica atklātāku kritiku par kultūras pasākumiem vai ansambļiem (Tomēr netika pie skaidrības, kas un ar kādām tiesībām nospraustu mākslas vērtību mērauklas). Beidzot, ieteica liberālākas apmaiņas kultūrā nekā politikā.

Nobeigumā, Arnolds Klotiņš uzsver sekojošo sešu punktu nepieciešamību:

1. panākt plašāku savstarpēju informētību,
2. pārvarēt dažādus psiholoģiskus, ekonomiskus un juridiskus šķēršļus,
3. panākt liberālāku kultūras politiku,
4. apmaiņas izvērtēt profesionālāki,
5. atzīt etniskās kultūras kā īpašus priekšmetus,
6. savienot latviešu apstākļu pārzināšanu un pasaules potenciālu.

Ja neskatās uz diviem augšā jau minētiem iebildumiem, lielāko tiesu jautājumu laiku politiķi un citi kultūras lietpratēji kavējās pie viena vārda, proti, klaidas latvieši. Klaida taču nav trimda, jo emigranti ir saimnieciski un mūsu bērni utt... Katrā ziņā maz par to kultūru, bet daudz par to, cik katrs māk interesanti runāt dažādos jautājumos un cik maz var katram iestāstīt. Vienaļga tam, iestāstīja - izglītības darba grupā Arnolds Klotiņš runāja vienīgi par trimdu. Vismaz tas. Nu, tas pagaidām ir viss par izcilu referātu, kurā saturs un forma gaumīgi un bez demagoģijas gāja roku rokā pa kultūras un domāšanas ceļiem.

Paldies Arnoldam Klotiņam un labu ceļa vēju. Kultūras un domāšanas ceļa vēju, OF COURSE.

ROLANDS LAPPUKE.

GORBAČOVA DOMU GRAUDI.

Pagēmti no viņa grāmatas "Perestroika i novie myslenie" - pārbūve un jaunā domāšana.

Katram latvietim domās tautas brīvība ar zilbiņiem spārnēm lido augstu gaisā. Tās nolaišanās zemē - dzimtenē atkarīga no Gorbačova un politbiroja gribas. Ko Gorbačovs īsti grib darīt? - Par to

dzimtenē un šeit nav pilnīgas skaidrības. Tāpēc nolēmu šo grāmatu izlasīt oriģinālā un domās padalīties ar tautiešiem. Piezīmēs pieskaršos tikai tām vietām grāmatā, kas skar tieši mūsu tautas brīvību. Lai saīsinātu rakstu, necitēšu tekstu vārdiski, ne arī minēšu grāmatas lappuses. Varu pieminēt, ka autors raksta ļoti modernā krievu valodā, lietodams amerikāņismus un citus svešvārdus.

Vispirms, par pašu autoru. Gorbačovs pēc profesijas ir advokāts. Viņš ir inteliģents, slīpēts, leģina skolnieks, ateists, kam katrā kapilārā rit komūnisma piesātinātās asinis. Viņš iezīda komūnismu reizē ar savas mātes pienu.

Grāmatas sākumā Gorbačovs runā par iemesliem, kāpēc "perestroika" bijusi nepieciešama.

Bija vērojama partijas gara novājināšanās - pat politbiroja aprindās. Partijas ļaudis izdala savā starpā amatus, prēmijas, titulus, augstas, nenopelnītas algas. Ļaudis tika aizmirsti. Nelikumība valdīja visos sabiedrības slāņos. Pat augsti partijas locekļi organizēja nelikumīgas nodarbības. Slavas kare izplatījās visās valdības aprindās un kolchozu dzīvē. Starp vārdiem un darbiem bija liela plaisa. Trūkumi saimnieciskā, morālā un politiskā laukā draudēja iznīcināt revolūcijā iekāptos sasniegumus. Vajadzēja nākt pie slēdziena, ka bez visādu organizāciju, kolektīvu, sociālo grupu un inteliģences aktivizēšanas Padomju Savienības dzīve nevar tālāk attīstīties. Tāpēc bija jāliek partijas darbības pamatā leģina lozungs: Sociālisms ir dzīvas cilvēku masas darbība. Tāpēc sociālisma princips paliks: No katra pēc spējām, katram pēc darba ražības. Balstoties uz šiem principiem, bija vajadzīga "perestroika".

Kas ir "perestroika"?

Perestroika ir sabiedrības aktivizēšana visos tās ekonomijas un garīgajos slāņos. Perestroika ir iedziļināšanās revolūcijas idejās. Perestroika virzās uz saprašānu un demokratisma centralizāciju. Tā prasa pēc vairāk sociālisma, vairāk demokrātijas. Tā ir pret personības kultu, kas bija pretējs 1936. gada konstitūcijai. Šis kults izvērtās par patvarību un bezlikumības augšanu, izplatīšanos. Par to lai nes atbildību Staļins un viņa līdzdalībnieki.

Mums nav politiskas opozīcijas, bet tas nenozīmē, ka mums nav cīņas ar tiem, kam perestroika atņēma privilēģijas, iegūtas nelikumīgā ceļā Staļina laikā.

Jo tālāk ies perestroika, jo vairāk tiks pielietoti konstitūcijā paredzētie likumi un kopdzīves noteikumi.

Perestroika var palīdzēt tautām attīstīties, izvēlēties ceļu ekonomiskai un sociālai modernizācijai, pretoties jaunkoloniālismam un atturēties no mešanās kapitālisma katlā.

Perestroika ir tā, kas nostiprināja komūnistu partijas pozīcijas. Tā iet kopā ar "glasnostu", kas nozīmē to, ka ļaudīm ir jāzina labais un sliktais, ka tiem ir tiesības bez bailēm izteikties katrā jautājumā. Glasnosts mums ir tikpat vajadzīgs, kā gaiss elpošanai. Tas saka, ka informācijas uzdevums ir ļaudis vienot, mobilizēt, bet ne skaldīt, kurināt apvainotās jūtas, zaudējot ticību sev.

Ar aizrautību Gorbačovs runā par sociālismu un komūnismu. Rietumos domā, ka sociālisms top vājāks un ved tautas strupceļā. Mēs sakām, ka mēs meklējam labākas dzīves sasniegšanu tikai sociālismā. Mūsu sasniegumus un kļūdas mēs mērīsim ar sociālisma mērauklu. Vairāk sociālisma nozīmē vairāk dinamisma dzīvē. Sociālisms atļāva katrai tautai izplest spārnus savu nacionālo problēmu risināšanā. Dažās sociālistiskajās zemēs parādījās tendence uz ieslēgšanos sevī. Tas notika zem imperiālistu spiediena.

Ir jau likti pamati priekš starptautiskās sociālistiskās darba sadales. Mums (komūnistiem) nav nekādu nopietnu domstarpību starp draugiem un sabiedrotiem.

Sociālisms pieder galvenā loma nedraugu ie-
grožošanā, attiecību normalizācijā starp eiropie-
šu tautām. Tikko sociālisms parādītu kādu vajību,
tūlīt no jauna tiktu aktivizēts militarisms, spē-
ka politika, imperiālistiskā iegriba.

Sociālisma ceļā mēs ejam uz ģimenes kontrak-
tu, jo mums ir dziļas kolchoza tradīcijas, un sā-
džu laudis ir uzņēmīgi. Ir zināms, ka mūsu laudis
ir izsalkuši pēc personīgas lomas saimniekošanā.

Ne sociālisms, bet gan tikai komunisms var dot
katram pēc spējām un katram pēc vajadzībām. Mēs
nedomājam mainīt Padomju Savienības varu un nedo-
mājam atkāpties no tās sociālisma principiem. Ja
mūsu darbā radīsies redzama likumīga neapmierinā-
tība, mēs ķersimies pie tās cēloņu novēršanas. Ar
svešām sociālisma tendencēm mēs kaļosim demokra-
tijas rāmjos.

Vairāk sociālisma nozīmē vairāk kolektivizā-
cijas sabiedrībā, kultūrā utt. Ja Rietumos domā,
ka mēs atsacīsimies no sociālisma, tad tiem būs
jāpiedzīvo dziļa vilšanās. Mēs, Padomijas laudis,
esam par sociālismu, lai gan to nevienam neuz-
spiežam. Bez kolektivizācijas mēs pat nespētu ie-
domāties saražot 200 miljonu tonnu graudu. Tā so-
ciālisms mūsu zemē izslēdz badu un ēdamvielu trū-
kumu uz visiem laikiem.

Gorbačovam ir savas idejas par demokrātiju.

Mēs mācījamies un tālāk mācamies no Ķīna,
ka, jo vairāk sociālistiskās demokrātijas, jo
vairāk sociālisma; ka padomju laudim ir vajadzīga
demokrātija un atkal demokrātija. Sociālistiskās
demokrātijas uzdevums ir paplašināt informāciju
un sabiedrisko kontroli. Mums nav pieņemama valsts
iekārta, ko Rietumi mums sviež acīs, turpretī mēs
esam gatavi nostiprināt mūsu veida valdību.

Kolektīviem ir tiesības izvēlēties savu vadību
demokrātiskā kārtā. Gorbačovam ir sava samezglota
ideja par tautu brīvību.

Mūsu partijas tradīcijās galvenais ir cīņa
pret katru nacionālo norobežošanu, šovinismu,
dzimtenes ideju utt. No saviem ceļojumiem redzu,
ka nacionālisms var stāties pretī tikai interna-
cionālisms. Tas ir Padomju Savienības patriotisms.

Lai visas tautas jūt, ka tām ir vienādas tie-
sības uz attīstības iespējām. Tas pats sakāms par
visām republikām. Katra tauta var izvēlēties savu
attīstības ceļu - caur sociālismu vai kapitālismu.

Partija nenospiež nevienas valsts neatkarību
un suverēnas tiesības rīkoties ar zemes resursiem
un iespējām tautas labā.

Lai neviena tauta (Padomju Savienībā) nemē-
ģina atrisināt savus nacionālos uzdevumus starp-
tautiskā mērogā ārpus kopīga virziena. Vajaga vi-
su sociālisma sistēmu būvēt uz pilnīgas neatkarī-
bas pamata. Ja kāda tauta cīnās par brīvību un
neatkarību, tad mūsu simpātijas būs visas pusē.
Lai nevienam nemaldās šinī ziņā.

Vēl jau var atrast daļu cilvēku, kas tiecas
pretī nacionālismam. Jau tiek kodificēti likumi,
lai katrai tautai atļautu pašvaldību, tautvaldību.

Starptautiskajā fonā ir daudz naida. Turpretī
Padomju Savienība ir, tiešām, vēsturē vienīgā ci-
vilizētā valsts, kur viss notiek vienlīdzības un
sadarbības garā.

Par Padomju Savienības brīvību cīnījās pret
ienaidniekiem visas brālīgās tautas. Bija krīze
Ungārijā (1956), Čehoslovākijā (1968) un Po-
lijā (1956), bet neviena no šīm sociālisma ze-
mēm neatgriezās atpakaļ uz veco iekārtu. Katrai
zemei ir izvēles tiesības attiecībā uz valdības
sistēmu, draugiem. Ja to neatzīst, tad nav iespē-
jams dibināt normālas starptautiskas attiecības.

Attiecībā uz valsts valodu Gorbačovs saka,
ka Padomju Savienības nacionālo jautājumu atrisi-
nāšanā redzamāko lomu spēlēja krievu tauta. Tāpēc
krievu valoda kļuva par valsts valodu. Protams,
vismazākajai nācijai nedrīkst atteikt valodas zi-
ņi. Dzīve rāda, ka katrai tautai Padomijā ir jā-
mācās krievu un tautas valodas.

Par Eiropas vienību un sadalīšanu Gorbačovam
ir savas pārliedības. Eiropa stiepjas no Atlanti-
jas okeāna līdz Urālu kalniem. Krievija ir Eiro-

pas zeme. Visa Eiropa pieder vienai civilizācijai,
un "dzelzs aizkars" ir arhaisks palieka. Eiropie-
ši var dzīvot mierā un pārtībā tikai tad, kad
tie kolektīvi seko prātīgām dzīves normām. Sakarā
ar "jauno domāšanu" nav iespējams pieņemt Eiropu
kā sašutu no daudzām krāsainām lupatiņām segu.

Eiropas sadalīšanā nav vainojama Padomju Savie-
nība. Jaltas un Potsdamas līgumus noslēdza pret-
hitlera koalīcija, kas organizēja "auksto karu",
un NATO. Attiecībā uz Jaltu, Potsdamu un Vācijas
sadalīšanu, tad tā bija vēsturiska sagādīšanās,
kas jāatstāj vēsturei. Ne jau Padomju Savienība
sadalīja Vāciju, bet gan Čerčils un amerikāņu po-
litiķi to izdarīja vēl kara laikā.

Ceļojumos un sarunās man nāk prātā Eiropas tau-
tu "Kopīgā māja". Padomju Savienība negribētu, lai
kāds cits slepeni atvērtu eiropiešu mājas durvis
un nosēstos galvenajā galda gala vietā.

PARTIJA ir Gorbačova sirds lieta.

Mēs negribam uzspiest pasaulei komunismu. Par-
tijas lomā neieiet saimnieciskās un administratī-
vās funkcijas. Partijas loma ir teorētiski pārdomāt
darbību, taktiku, izstrādāt politiku utt. Armija,
KGB, vai arī kādā citā nozarē noteicošā autoritāte
ir Partija. Tai pieder noteicošais politiskais
vārds. Komunistu partija ir tā, kas stāv par soci-
ālisma nostiprināšanos un par to nes atbildību jau
no 1917. gada. Sociālistiskajās zemēs politiskās
sadarbības dvēsele ir un paliek šo zemju komunistu
partija. Mums vajaga mācīties nepieļaut sadursmes
starp sociālistisko zemju interesēm.

Amerikāņiem Gorbačovs dažreiz ziedo diezgan
dzēlīgus vārdus.

Amerikāņi sauc Padomju Savienību par "Jaunuma
impēriju", no kurienes nāk kara briesmas. Par no-
lūku šai propagandai ir lielāku naudas summu dabū-
šana no kongresa bruņošanās vajadzībām.

Mēs nekad nepieļausim Amerikai ieroču pārākumu,
nepieļausim mūsu aizsardzības ierobežošanu. Mēs
zinām - Bez Amerikas sadarbības pasaulē nevar būt
miers. Mēs varam pilnīgi dzīvot bez Amerikas un
Amerika - bez mums. Bet mēs neiesim lūgties pēc
miera. Caur bruņošanās Rietumi grib noasņot Pa-
domiju, bet paši bruņojas uz divām trešdaļām pa-
rāda.

Sakarā ar to, ka jau daudzām tautām ir atomie-
roči, ne Padomijai, ne arī Amerikai izdosies uzkn-
dzēties citām tautām. Tagad nevienam nevar neviena
pievilt - to es atkarotoju sarunās ar Rietumu poli-
tiķiem. Lai Rietumi ņem vērā, ka, kad atomenerģija
piedeva nozīmi bruņotiem spēkiem, tad ar to cilvē-
ce zaudēja nemirstību. Ja ar atbruņošanos netiks
galā, mēs varam atrasties elles vilcienā dražoties
uz katastrofu. Mēs dzīvojam uz vienas planētas, un
bez Amerikas mieru nespējam saglabāt.

Amerikāņu Lībijas bombardēšana 1986. gadā bija
nepārprotams agresijas akts, nespējīgs panest ne-
kādas kritikas civilizētā sabiedrībā.

Citas briesmas nāk no aizokeana. No turienes
nāk neskaitāmas filmas par primitīvu izvirtību,
vardarbību, pornogrāfiju, lētiem sīkdomu plūdiem.

- - -

Lai tautieši iztulko šos "domu graudus" pēc sa-
va saprāta. No savas puses varu sacīt, ka Gorbačo-
vu nekas nepāraudzinās. Vismaz viņš deva baltie-
šiem brīvību atplēst muti un puslīdz brīvi elpot.
Jāņem vērā, ka Gorbačovs visu redz komunisma gais-
mā un grib, lai citi laudis mainītu spektra krāsu
kārtību. Pretrunas un meli komunisma gaismā pār-
vēršas par patiesību, taisnību.

Gorbačova nomestās diplomātiskās bumbas sprā-
dzienā Anglijas Margareta iemīlējās Gorbačovā un
ķēpiņiene bija gatava viena iet ar viņu uz randi-
gu. Citi arī gribēja piedalīties promenādē.

Cita Gorbačova diplomātiskā bumba nokrita Ķīnā.

JĀNIS LIEPIŅŠ, Floridā.

~~~~~
VĒSTULES NO LATVIJAS:

SVEICIENS NO LATVIJAS!

Jūsu apsveikuma kartiņu ar Balī salas skatu
saņēmām vakar. Spriežot pēc padzīsušā pasta zīmoga,

ceļā tā ir bijusi 33 dienas. Paldies par atbalstu un laba vēlējumiem. Man tagad ir daudz draugu Austrālijā, un visiem es esmu atbildējis. Jautājums ir tikai tāds, vai es un viņi visas vēstules saņemam. Pie mums joprojām vēl uzdarbojas cenzūra un čekisti.

15. maijā, Rīgā, Vērmanparkā, grupa "Helsinki 86" ir paredzējusi rīkot brīvo mikrofonu par temu: K. Ulmanis un Latvija. Līdz šai dienai man vēl nav zināms, vai šo pasākumu okupācijas varas vīri atļaus.

Toties 11. augustā es rīkoju K. Ulmaņa pieminēšanas iesvētīšanu. Domāju, ka cilvēku ieradīsies daudz. Lūdzu, šo dienu atcerēties arī Austrālijā. Par to, caur Salas kundzi, es esmu informējis Daugavas Vanagus Austrālijā. Viņas adrese: Astra Biršs-Sala, 27 Birdwood St. Parkdale 3194, Vic., Australia. Varbūt Jūs varat viņai piezvanīt un apjautāties - vai viņi to jau zin? Lieka informācija ir kādreiz ko vērtā.

Jā, man viņa ir atsūtījusi AUSTRĀLIJAS LATVIETIS 17. marta numuru. Ar visu rakstu un foto reprodukciju. Toties mūsu dzimtenes prese to vēl nav nopublicējusi, lai gan materiāls ir nosūtīts daudz kur. Varbūt vēl būs... Pazīpojums un bildes esmu nosūtījis arī uz ASV, Kanadu, Angliju, Zviedriju un VFR. To pārraidīja arī "Brīvā Eiropa". Nosūtīju arī igauņiem un lietuviešiem.

22. aprīlī nomainīju pie pieminēta mastu pret metāla un uzvilku jaunu sarkanbaltsarkanu karogu. Iepriekšējais nostāvēja 5 mēnešus un izbālēja. Tagad, kad beigsies salnas, būs jāstāda puķes un citi sīkaki darbi veicami.

Mums iet pagrūti. "H-86" sašķēlās, es paliku. Izveidojās jauna partija - Latvijas Atdzimšanas, kuŗa ir opozīcijā ar komunistisko. Redzēs, kā ies tālāk, varbūt būs jāaiziet kādai pagrīdē. Spiediens jau visu laiku ir uz mums un LNNK, kuŗu grib pavisam aizliegt. Represijas, draudi, pie tiem pamazām pieradām. Staļinisms trako joprojām, lai gan pats boss sen zem zemes.

Esam Ministru Padomei arī pieprasījuši reabilitēt K. Ulmani un atļaut mums viņu pārvest un pārapbedīt šeit, dzimtenē. Pagaidām - klusums.

KĀRLIS DOROPOĻSKIS,
Grupas "Helsinki 86"
Madonas nod. vadītājs.

MEKLĒ JAUNUS DRAUGUS.

1978. gada beigās sāku izdot mazu žurnāliņu angļu valodā, domātu pastmarku krājējiem, kā arī cilvēkiem, kas meklē sarakstes draugus (pen-pals). Tas ceļoja pa daudzām valstīm un bez kādām grūtībām. Ar Latviju tomēr neveicās. Bija labi, ja sūtījumu saņēmu atpakaļ ar atzīmi, ka šāda veida izdevumus tur iesūtīt aizliegts. Daudzos gadījumos tie vienkārši pazuda.

Nākot pie varas Gorbačovam ar savu atklātības politiku, stāvoklis krasi mainījās. Sūtījumus tagad saņem un sarakste veidojas samērā labi, izņemot dažus sūtījumus no Latvijas ar turienes notikumu aprakstiem. Pazuduši arī daži turienes laikraksti.

Tikko saņēmu kāda tautieša rindas. Viņš raksta, ka mans mazais žurnāliņš ceļojot no rokas rokā. Lasītājos interese, protams, pieaug. Uzzinoč, ka esmu latvietis, tie lūdz, lai viņu adreses tiktu publicētas ne tikai šajā mazajā izdevumā, bet arī latviešu trimdas presē. Daļu esmu jau nosūtījis dažādiem mūsu laikrakstiem vairākos kontinentos. Zinu, ka tās arī ir publicētas, jo kāda jauna tautiete man raksta no Rīgas, ka esot saņēmusi veselu paku vēstulešu no dažādām valstīm un ir laimīga par to. Man ir krājumā atkal dažas jaunas adreses.

Mans sirsnīgs paldies tiem, kas ir uz Latviju rakstījuši. Lūdzu dariet to arī turpmāk. Katra Jūsu vēstule būs kā mazs gaismas un cerību stariņš mūsu tautiešiem dzimtenē. Varbūt varat pie reizes nosūtīt kādu sīkumiņu, kādu DV izdoto nepastmarku. Tas darīs saņēmēju vēl laimīgāku.

Celsim draudzības un saprašanās tiltu un būsīm tā balsti. Paldies Tev, tautiēti, par to. Un te ir saraksts par tiem, kas gaida vēstules.

Mr. Richards Strauhs, Raiņa ielā 81-88. Jūrmala 16, Latvija SV-229 070. 29 gadus vecs artists - grafiķis.

Mr. Frenks Kuks, Tapešu ielā 19-34. Rīgā, 226 083. Vidus skolas students.

Miss Inda Larisa Maksimenkova. Nārupes ielā 17A - 111. Rīgā 2. 226 002. Medicinas studente.

Miss Ausma Driksna. Siguldas ielā 1-32. Vangažos, Rīgas rajonā. 229 036.

Mr. Guntis Melbārdis, 41-4 L. Laicēna ielā. Rīga 2. 32 gadus vecs elektrības inženieris.

Mr. Valdis Freimentals. Lapu ielā 3A-9. Rīga 2. Latvijā 226 002. Elvisa Preslija mūzeja organizētājs un prezidents. Interesējas par visu, kam kāds sakars ar šo amerikāņu dziedoni.

Mr. Jānis Lubinskis. Slimnīcas ielā 23-2. Jelgavā. 229 600. 26 gadus vecs ugunsdzēsējs.

Mr. Jānis Juskevics. Elvīras ielā 10-10. Rīgā 226 083.

Miss Eva Poriņš. Robežu ielā 49-1. Jelgavā 229 055. 27 gadus veka. Interesējas par teātri, mūziku un vēsturi.

Miss Inga Avotiņa. Grīvas ielā 11/25-30. Rīgā.

Miss Una Laukmane. Stūres ielā 5, dz. 2. Rīgā. 226 055. 17 gadus veka studente.

Mrs. Silvija Karčevska. Uzvaras ielā 5-6. Jelgavā. 229 600.

Mr. Ralfs Znotiņš. Nīcgales ielā 20-30. Rīgā. 19 gadus vecs students.

Mr. Andis Bērziņš. Sarkanarmijas ielā 68, dz. 6. Rīgā.

Dr. Harijs Zālītis, veterinārs. P. O. Box 72, Dobeļe. 229 400. Interesējas par visu, kas saistās ar veterināro medicīnu.

Mr. Vilnis Vilsons, P. O. Box 98. Rīgā. 226 002. 44 gadus vecs tiesu darbinieks.

Miss Inga Mukāne. Ogļu ielā 24. Rīga 24. Mākslas akadēmijas studente. Raksta interesantas vēstules.

Mrs. Zinta Valtmane. Kaķīši, p/n Strazde. Talsu rajons. Latvija 229 591. 32 gadus veka. Interesējas par pulkpoību.

Dr. Aigars Pētersons. J. Asara ielā 15, dz. 33. Rīgā. Bērnu ārsts, ķirurgs. Sieva aktrīse Nacionālā teātrī.

Mr. Kaspars Siders. J. Silfa-Jaunzema ielā 5-7. Rīgā. Vidusskolas students.

Miss Žermena Poriņa. Robežu ielā 49-1. Jelgavā. 229 602. 32 gadus veka latviešu valodas skolotāja.

Miss Linda Dombrovska. J. Sudrabkalna ielā 10-1. Rīgā. 226 029. Mākslas akadēmijas studente.

Mrs. Vija, ārste, un Arnis Freimaņi, inženieris, 29 un 35 gadus veci. LTF dalībnieki. Galvenā interese - ekoloģija. Berdičevska ielā 1. Jelgavā.

Visi šeit minētie meklē sarakstes draugus starp ārpus Latvijas esošiem. To intereses ir dažādas, bet galvenais tie grib zināt, kā mums te iet, kā ir ar mūsu kultūras dzīves pasākumiem utt. Mazāk jau tiem interesē, cik mums namu, auto vai citu moderno labierīcību.

Ja kādam interesē iegūt kādus Latvijā izdotus daiļlīterātūras darbus, rakstiet Andim Bērziņam (adrese augstāk). Viņš palīdzēs tos iegūt un pateiks, ko vēlas saņemt pretī. Visiem var rakstīt nevien latviešu, bet arī angļu valodā, jo, kā kāda tautiete raksta - " mums te par angļu valodu pašlaik liela interese". Lūdzu, rakstiet! Esat sveicīte, kas ienes gaišumu dzimtenes tautiešu mājās!

K. STRAZDIŅŠ.

TRISREIZTRIS KATSKILOS.

No 20. līdz 27. augustam Ņujorkas draudzes īpašumā Katskiļu kalnos notiks gadskārtējā trīsreiztrīs nometne. Tai pieteikušies jau ap 50 dalībnieku, un pieteikšanās vēl turpinās.

Politikas ievirzes vadītājs māc. M. Ķirsons dos pārskatu par jaunākiem notikumiem Latvijā, ko papildinās un iztirzās arī citi lektori.

Reliģijas ievirzes vadītājs prāv. A. Ozols un lektori apskatīs, kas notiek Latvijas baznīcā dzimtenē un trimdā. Žurnalistikas ievirzē Jaunās Gaitas redaktors L. Zanbergs apskatīs latviešu žurnalistiku no sākuma gadiem līdz mūsu dienām.

Šogad trīsreiztrīs nometnē atgriežas atkal Eleonāra Sturma ar ievirzi par latviešu mākslu un māksliniekiem. Viņas lekcijas ir vienmēr bijušas ļoti apmeklētas, un sevišķi vērtīga ir viņas slīdīšu kolekcija ar gleznotāju darbiem.

Ar lielu prieku vērojam, ka rokdarbu ievirzēm ir vēl arvien dzīva atsaucība, jo pieteicies labs skaits dalībnieku, kas vēlas tajās mācīties.

Par bērnu nodarībām un vismazāko bērnu uzraudzīšanu gādās pieredzējušas audzinātājas ar vairākām jaunām palīdzēm.

Koris katru gadu rādījis savas spējas nometnes noslēguma vakarā un rokdarbnieki - 3 X 3 izstādē. Šogad atkal solās iznākt 3 X 3 avīze D. Staško redakcijā. Tajā līdzdalību ar rakstiem varēs pemt Žurnalistikas ievirzes dalībnieki un katrs nometnieks. Austrumu piekrastes daiļamatnieku izstādē, L. Tomasas izkārtojumā, jau visu nometnes laiku priecinās skatītājus un dos labu ieskatu latviskajā daiļamatniecībā jaunajiem rokdarbniekiem.

Liels paldies jāsaka visiem, kas dod savu laiku un zināšanas, lai nu jau sesto gadu Trīsreiztrīs nometne Katskiļos var notikt tik interesanti un jauki. Trīsreiztrīs Katskiļos cenšas veicināt:

- latvisko zināšanu papildināšanu,
- latviskās kopības veicināšanu,
- latvisko ģimeņu stiprināšanu un
- latvisko draudzību sekmēšanu.

M. LAIVIŅA.

VAI TOP JAUNI SKATUVES DARBI?

Atgādinājums visiem latviešu lugu rakstniekiem.

Laiks steidzas neticamā ātrumā un grūti aptvert, ka jau pavisam tuvu ir Vispārējie latviešu dziesmu svētki Kanadā 1991. gadā! Pavisam tuvu arī pēdējais termiņš, kad iesniedzami darbi jaunlatviešu skatuves darbu sacensībai, - laika tikai līdz 1990. gada 1. janvārim!

Droši vien, visi zināmie un vēl nepazīstamie rakstītāji, kas pirms gada izlasīja mūsu laikrakstos aicinājumu piedalīties šai sacensībā, jau dziļi iestinguši darbos un daudzi manuskripti ir jau gatavi un pārrakstīti, bet tie, kas vēl domā un kavējas, lai pārlasa sacensības noteikumus un metas darbā! Jauni skatuves darbi mums patiesi ļoti nepieciešami. Tos gaida kā skatītāji, tā aktieri un režisori. Tos gaida visa latviešu tauta, mūsu nākotne un mūsu kultūras jaunrade!

Jaunu latviešu skatuves darbu sacensību izsludina LNAK KULTŪRAS PADOME ar PBLA KULTŪRAS FONDA un KANADAS LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU BIEDRĪBAS materiālu atbalstu.

Paredzētas šādas godalgas: 1. godalga - \$ 3000, 2. godalga - \$ 1500 un 3. godalga - \$ 500.

Žūrijas komisijā darbosies: drāmas kritiķe Rasma Birzgale, rakstniece Indra Gubiņa un režisors Gunārs Verenieks.

Darbi ar segvārdu iesūtāmi līdz 1990. gada 1. janvārim trīs eksemplāros sacensības administrātorai Intai Purvai: RR 2, Hillsburg, Ont., Canada NOB 1Z0

Paredzams, ka KLDZS biedrība piemērotāko godalgoto darbu izrādīs Vispārējos latviešu dziesmu svētkos 1991. gadā.

Žūrijas komisijai ir tiesības pirmo godalgu nepiešķirt vai arī godalgā piešķiramās summas sadalīt.

LNAK Kultūras padomes uzdevumā INGRIDA VIKSNA.

DEVĪTĀ UZVARA PĒC KĀRTAS.

Kanadas latviešu basketbola meistarsacīkstēs uzvar JKS vienība.

Sestdien, 10. jūnijā, notika Kanadas latviešu basketbola meistarsacīkstes ērtajā Columbus vingrotavā. Tajās nu jau daudzus gadus piedalās tikai Toronto JKS un Toronto DV vienības. Abās ir vairāki apdāvināti jaunās paaudzes spēlētāji. Diemžēl, neviena nepiedalās kanadiešu basketbola līgu spēlēs. To atsevišķie spēlētāji gan spēlē izkaisīti dažādās kanadiešu komandās. Tāpēc, neskatoties uz spēlētāju tīri labo spēles māku, saspēle ir saraustīta un kļūdaina. It īpaši tas izpaudās pirmā puslaikā JKS vienībā, kad, ejot uzbrukumā, daudzas piespēles nonāca DV spēlētāju rokās.

Pirmo puslaiku DV iesāka ļoti veiksmīgi un pārņēma spēles vadību ar 5 punktu pārsvaru. Spēles vidus daļā DV veda pat ar 8 punktiem. Puslaika beigās ritēja ļoti vienlīdzīga spēle un, puslaikam beidzoties, rezultāts bija DV labā ar 32 pret 27 punktiem.

Arī otrajā puslaikā vadībā gandrīz visu laiku bija DV, un tā vien likās, ka DV ir labas izredzes uzvarēt. Spēles beigu posmā JKS izdevās iegūt viena punkta pārsvaru. No tā brīža rezultāts bija pārmaiņus vienas vai otras vienības labā. Uzvara izšķīrās pēdējās 45 spēles sekundēs. 30 sekundes pirms spēles beigām JKS veda ar vienu punktu. Bumba bija JKS rokās. Tad parasti veiksmīgais spēlētājs Skots bumbu zaudēja, un DV ieguva ne tikai grozu, bet vēl punktu ar Skota izpelnīto sodu, dodot DV divi punktu pārsvaru. JKS izdevās izlīdzināt rezultātu un ar P. Andersona veiksmīgi izpildītiem soda metieniem panākt rezultātu savā labā. Pēdējās sekundēs P. Andersona un J. McNeil iemestie soda metieni deva JKS uzvaru ar 78 pret 73 punktiem. Jāatzīmē, ka DV veiksmīgākajam spēlētājam P. Vitolam neizdevās iegūt "lay off" situācijā grozu spēles beigu posmā.

Otrā puslaikā JKS aizsardzība darbojās ļoti veiksmīgi. Tā daudz labāk izmantoja centra spēlētāju McNeil, kas iemeta no 11 soda metieniem 9. Viņu sedzot DV izpelnījās daudz piezīmju.

Šī bija Toronto JKS devītā uzvara pēc kārtas. Uzvarētāji saņēma grezno, latviešu mākslinieka darināto A. Jurgena piemīņas kausu. A. Jurgens bija Latvijas neatkarības laikā viens no populārākajiem sportistiem. Spēlēja basketbolā, bēdijā un futbolā valsts izlasē, kur "spīdēja" kā izcilus vārstsargs.

Iepriekšējos gados Kanadas latviešu meistarsacīkstes izšķīra 2 spēles, saskaitot abās iegūtos punktus. Šogad notika tikai viena spēle, kā par to bija vienojušās abas sporta kopas. Šķiet, ka šāds izkārtojums neatbilst meistarsacīkstēm, kurās būtu jāspēlē trīs, vai vismaz divi spēles.

Skatītāju sēdekļos redzējām tikai nedaudz spēlētāju piederīgo, kas varēja priecāties par interesantu spēli.

JKS vienībā spēlēja: J. McNeil - 23 iegūti punkti, E. Činovskis - 16, P. Andersons - 13, V. Skots - 12, J. Ozoliņš - 6, A. Lapiņš - 4, A. Ozoliņš - 2, V. Dzelme - 2, M. Kārklis un V. Trencs.

DV vienībā: P. Vitols - 16, J. Ķimēns - 13, V. Tora - 13, V. Švirksts - 13, A. Siksa - 9, P. Siksa - 5, L. Tobī - 4, U. Siksa un I. Koškins.

JKS no 30 soda metieniem ieguva 26, bet DV no 25 - 15.

Ž. ZENTIŅŠ.

ATCERAS 15. MAIJU.

15. maija 55 gadu atceri 14. maijā, Toronto Latviešu Centrā rīkoja prez. K. Ulmaņa piemīņas fonda valde, pulcinot ap 200 apmeklētāju.

Dr. A. Vanags cildināja prezidenta ierosmes

un darbu latviešu tautas labā. Pieminēja pirms dažām dienām aizsaulē aizsaulē cīnītāju, DV goda priekšnieku majoru Vili Hāzneru, DV vīru korim Ausekļa Pērkonā vadībā dziedot LIELO JUNDU. Pēc tam dziedājām vēl vairākas citas diži nodziedātas dziesmas un St. Butkēvica deklamēto L. Breikša Lūgšanu. Patika koristu vienveida tērpi un stāja, ko atzinīgi vērtēja arī klausītāji.

Līdzīgs vērtējums jādod par DV tautas deju vienības "Daugavīpa" sniegumu. Piedalījās ap 50 dejotāju, no kuriem 12 skatuves ugunskrītībās piedalījās pirmo reizi.

Sekoja paneldiskusija par 15. maija ieguvumiem. Dr. agr. Kārlis Lapiņš un Dr. agr. Ernests Reinbergs deva ieskatu par veikumiem lauksaimniecības nozarēs, atzīmējot agronomiskā tīkla noorganizēšanu un padomu došanu lauksaimniecības uzlabojumos. Šai virzienā rīkoti dažādi kursi. Pavasarī jau noteiktas, t. s., cietās cenas lauksaimniecības ražojumiem rudenī. Piešķirti līdzekļi lauksaimnieku dzīvokļu būvēm. Izveidotas selekcijas stacijas Stendē, Mežotnē, Okšupē un citās vietās. Agr. Eduards Spravniks runāja par saimnieciskiem uzlabojumiem Latgalē. Tur veikti zemju sadalījumi, nosusināti purvi, veidoti līdumi.

Izglītības darba lauka līdzgaitnieki V. Slavieša un Jānis Mežaks izcēla faktus, ka ļoti sekmiņi izvēršusies minoritāšu izglītības nozares darbība. Darbojušās pamatskolas un ģimnazijas. Skolas celtas pat attālākos un mazākos novados. Daudz devis Draudzīgais aicinājums. Izglītības līmenis pēdējos Latvijas brīvības gados esot bijis uz augstākas pakāpes. Latviešu valodai ierādīta izcilus vieta un paplašināts arodskolu tīkls. Studenti saņēmuši valsts aizdevumus.

Mežkopis Jānis Bukovskis pakavējās pie uzlabojumiem mežkopības nozarēs, norādot uz "Zaļā zelta" vērtīgumu. Atcerējās Mežu dienas, jaunu mežu radīšanu.

Sarīkojuma dalībnieki varēja iepazīties ar PBLA Informācijas biroja "Helsinki 86" aicinājumu, kurā starp citu teikts: ...Mēs esam griezušies pie okupantu režīma Ministru padomes ar prasību izmeklēt prezidenta K. Ulmaņa represijas un nāves apstākļus. Noliegums ir viņa nopelns Latvijas brīvvalsts radīšanā, izveidošanā un nostiprināšanā. Mīlēdams savu Tēvzemi un valsti, dalīdamies pašizliedzīgi viņas liktenī, viņš visskaidrāk saprata vienības nozīmi savas tautas fiziskai un garīgai labklājībai. Latviešu tauta to ir saņēmusi un tāpēc atmiņas par K. Ulmani viņā ir neizdzēšamas. Mūsu tautā nav bijušas daudz tādu personību. Jāpānāk, lai K. Ulmaņa mirstīgās atliekas ar visu godbijības izrādīšanu tiktu guldītas Latvijas zemē - Brāļu kapos... Tam nepieciešams visas tautas atbalsts gan morāli, gan materiāli. Tautieši esat atsaucīgi mūsu aicinājumam. Tuvākas ziņas un pasākījumus var gūt no sekojošiem LCT AC "Helsinki 86" locekļiem: Jānis Laps, Bauskas rajona Vecumniekos, Kļavu ielā 11-1; Mārtiņa Bariss, Liepājā, Sakņu ielā 10, dzīv. 41, Laimoņa Grunckis, Valmieras rajona Dīķļos, mājas Lazdas, Līgites Zemitītes, Daugavpilī, Ziemeļu ielā 8, dzīv. 24.

To var iegūt arī pie fonda sekretāra Jāņa Vandeļa, 251 Springdale Blvd., Toronto, Ont. M4C 1Z8.

Par azaidu rūpējās Marija Eglīte un Mirdza Lejiņa ar palīdzēm - vanadzēm. Visiem pateicās Elmārs Skobe.

Sarīkojums deva ap \$ 900 atlikuma, no kura 800 atvēlēti Daugavpils braucienam uz DV globālām dienām Čikāgā.

O. K.

ATJAUNOTA LATVIJAS OLIMPISKĀ KOMITEJA.

Atjaunotās Latvijas olimpiskās komitejas kronikas galveno notikumu virknē sīki dokumentēti notikumi, kas ievadīja LOK atjaunošanu. Vispirms, 1988. gada 1. jūnijā, Latvijas rakstnieku savienības plenumā ar citu radošo savienību vadītāju piedalīšanos pieņēma rezolūciju atjaunot Latvijas

olimpisko komiteju. Arī Latvijas Tautas Fronte ietver savā programmā LOK atjaunošanu. Šī ideja gūst arvien lielāku piekrišanu un, kā jau agrāk ziņots, 7. oktobrī Meža parka estrādē pulcējās sporta veterāni un jaunieši ienes simbolisko olimpisko lāpu. Grandiozo tautas manifestāciju uzrunā V. Baltiņš.

1988. gada 19. novembrī seko LOK atjaunošana, bet oficiālo LOK biļetenu izdod tika 1989. gada 13. maijā. Tas ir ar ļoti vispusīgu un interesantu saturu, pastāsta arī par grūtībām, kas traucē LOK oficiālo atzīšanu Starptautiskā olimpiskā komitejā.

Biļetena nosaukums ir: Liesmu sevī - Liesmu Latvijai. LOK prezidents Vilis Baltiņš līcis ievadvārdus: Mēs ticam, ka - olimpisma cildenums nav zudis, - ļaudis dzīvos šai pasaulē mūžīgi, - cilvēka gars nav dabas ienaidnieks, - mēs neesam pašnāvnieki. Mēs ceram, ka - nosargāsim cerības liesmu, - pārspēsim vispirms sevi, - pareizi lasīsim antīkos tekstus, - būsim draugos ar kentauru sevī, - griba mums kalpos, - atkal viss būs labi. Mēs mīlam - dabu, kustību, skaistumu, - draugus, tautu, cilvēkus.

Biļetena raksts "LOK chronika" sniedz sīku informāciju par LOK atjaunošanas norisi. 1988. gada 19. novembra rītā, Daugavas centrālajā sporta namā pulcējās 483 delegāti no sporta federācijām, sporta klubiem un LOK atbalsta grupām un vairāk nekā 500 interesentu. Piedalījās arī Lietuvas un Igaunijas OK delegāti. Pulkst. 14:11 ar 454 balsīm par, 22 pret, 7 atturoties, pieņēma rezolūciju atjaunot LOK. Par prezidentu ievēlēja Vili Baltiņu. Līdz oficiālai atzīšanai LOK nosaukums būs - Latvijas pagaidu olimpiskā komiteja. Padomju Savienības Nacionālā Olimpiskā Komiteja, protams, asi kritizēja un nosodīja LOK dibināšanu. Starptautiskās olimpiskās komitejas prezidents H. A. Samaranča ar rakstu Latviešu ārlietu ministrijai ieteic V. Baltiņam uzmanīgi izstudēt Olimpisko Čartu un sazināties ar PS OK. Neskatoties uz to, LOK iesākusi darboties ļoti aktīvi un sadarbojas ar Lietuvas un Igaunijas Olimpiskajām komitejām. Jau 1990. gadā, laikā no 24. - 30. jūlijam nolemts Rīgā rīkot Olimpisko sporta nedēļu, aicinot piedalīties tautiešus no visas pasaules.

Biļetenā atreferēta preses konference, kas notikusi Mežciemā un kurā piedalījušies Toronto latviešu sabiedrībā labi pazīstamie Bruno Rubess ar meitu Baibu. Abi Rubesi uzskatot, ka LOK nodibināšana-atjaunošana esot bijusi kļūda, kā to norādot Samaranča vēstule. Vispirms esot bijis jāmeģina rast personīgus kontaktus, noskaidrojot attiecīgas personas par labu LOK atjaunošanas idejai un tikai pēc tam sasniegt oficiālo atzīšanu. LOK atjaunotāji tomēr šai domai nepievienojas.

Interesants ir raksts - Latvijas olimpiskā kustība. Juris Baldunčiks raksta, ka 1911. g. pirmo reizi radusies doma dibināt Baltijas olimpisko komiteju. Viskrievijas vieglatlētikas meistarsacīkstēs Pēterburgā, 1911. g. 11. jūlijā, "Union" goda priekšniekam K. von Reineram ieteic nodibināt lokālu komiteju ar tiesībām izraudzīt labākos Baltijas sportistus Krievijas izlasei. 1911. gada decembrī nodibināja Baltijas olimpisko komiteju, kas organizatoriski pakļāvās Krievijas olimpiskajai komitejai. Šis raksts rāda, ka latvieši guvuši sekmes Viskrievijas olimpiādē, kas 1913. g. notikusi Rīgā. Seko informācija par brīvās Latvijas olimpiskās komitejas dibināšanu. Pieminēti tās prezidenti - Jānis Dikmanis, Roberts Plūme, Marģers Skujenieks un Alfrēds Bērziņš. Gatavošanos Helsinku olimpiskajām spēlēm pārtrauca II pasaules karš.

Atsevišķs raksts - No 1912. - 1988. Fakti un skaitļi - sniedz vārdisku sarakstu par latviešu olimpiešiem un viņu panākumiem.

Rakstā "Kā mums toreiz klājās?" Egils Juris atstāsta sarunu ar kādreizējo brīvās Latvijas slēpošanas meistaru Albertu Riekstiņu, kas startēja no Universitātes Sporta. Tātad laikā pie-

dalīšanās internacionālās sacīkstēs bijušas arvien līdzekļu trūkuma grūtībās. Braucienam uz studentu pasaules meistarsacīkstēm Parīzē valdība piešķirusi ap 2000 latu. Bijis jautājums, kā šos līdzekļus sadalīt. Roberts Plūme domājis, ka jādodot iespēja piedalīties lielākam dalībnieku skaitam. Tāpēc toreiz tiem, kuriem bija vairāk līdzekļu, piešķīra mazāk latu, vairāk - mazturīgiem, bet medaļu kandidātiem - visvairāk. Basketbolisti toreiz paši neko nemaksāja. Riekstiņš pieskaras arī citām materiālām grūtībām, kas saistījušās ar sporta piederumu iegādi utt. Garmišpartenkirchenas sacīkstēm valsts samaksāja visiem ceļu, bet sacīkstēs ļoti neērtas bija vienības vienveidīgās un smagās vadmalas bikses.

Neskatoties uz to, ka bobsleju sportā Latvijas sportisti ir labākie visā Padomju Savienībā, šī sporta organizētāju aparātā cenšas dominēt citi. Par to pastāsta Lidijs Dārziņš un Mairita Solima garā rakstā "Pie apzeltītās siles", kas pilns ironijas. Spilgtas domstarpības par organizācijas jautājumiem izpaudušās Maskavas konferencē, bīstoties, ka bobsleju varētu "sagrābt" Latvija, kas, neapšaubāmi, guvusi olimpiskajās ziemas sporta spēlēs labākos panākumus. Viss palika pa vecam. "Cits pie siles, cits pie darba. Paliek vienīgi jautājums - kam zelts tiks prasīts?" nobeidz rakstu abas autoras.

LOK aktivitāti raksturo arī Latvijas olimpiskās akadēmijas nodibināšana šī gada 21. martā ar mērķiem: - izziņāt Latvijas sporta olimpiskās kustības vēsturi, - veicināt tautas sporta un olimpiskās kustības attīstību Latvijā, - popularizēt harmoniska, vesela cilvēka veidolu, - radīt Latvijas olimpiskā sporta muzeju, - organizēt olimpisko bibliotēku utt.

Bīletēns rāda, ka notiek atgriešanās pie neatkarīgās Latvijas laika sportā lietotiem nosaukumiem, piemēram - valsts čempiona vietā atkal lieto - Latvijas meistars.

Ž. ZENTIŅŠ.

SABIEDRISKI POLITISKS MARATONS.

LNAK 15. padomes I sesija šā gada 3. un 4. jūnijā, Toronto.

LNAK valdes priekšsēdis arī turpmāk būs Dr. Guntis Silpiņš. Padomes sastāvs, pateicoties organizāciju deleģēto locekļu ievērojamam pieaugumam, sasniedzis 75 un, šķiet, turpinās augt. Prezidijā un valdē ievērojamās pārmaiņas. Jau tuvākā nākotnē šiem abiem apvienības pārvaldes orgāniem būs jānodarbojas ar dažādiem darba pārkārtojumiem, kādus ierosināja šīs sesijas dalībnieki un kuņģus pieņēma ar balsu vairākumu. Nav šaubu, ka apvienības darbs iegājis jaunā fāzē. Sesija vēlējās, lai apvienība kļūtu nozīmīgāka visas Kanadas mērogā. Tā atzina, ka ievērojami paplašināma apvienības saimnieciskā bāze, paugstinot dalības maksas un aicinot dalībniekus iestāties zelta, sudraba un mūža biedru kategorijās. Darba bija tik daudz, ka šī bija garākā sesija LNAK pastāvēšanas vēsturē - 20 stundas, ar kuņģam nepietika, lai tiktu galā ar visiem pārrunājamiem jautājumiem.

Jaunās padomes I sesiju ievadīja svētbrīdis, ko vadīja māc. M. Ludviks, pats padomes loceklis. Sekoja plaša apsveicēju rinda: archibīskāps A. Lūsis, PBLA valdes priekšsēdis Dr. L. Lukss, ALA valdes priekšsēdis V. Pavlovskis (pa tālruni), DV KV priekšnieks Guntārs Brikmāns, Edmontonas Latviešu Biedrības priekšnieks Z. Skribis, Kanadas katoļu apvienības pārstāvis Br. Logins, Atlantijas piekrastes pārstāvis R. Dambergs, Otavas pārstāve M. Voitkus-Lūkina, Vinipegas - Mirza Rutule, Jaunatnes Dziesmu Svētku padome un Montrealas Latviešu Biedrība - M. Štauers, Toronto Latviešu Biedrība - J. Briedis, Latviešu Centrs Toronto - V. Vāgners, Kristus Dārzs - A.

Budrēvics, Latviešu kredītsabiedrība - A. Šterns, Toronto pensionāru apvienība - S. Vanka, Latviešu nams Toronto - E. Nāgelis.

Tad uzrunu teica līdzšinējais padomes prezidijs priekšsēdis Imants Alksnis:

"... 15. LNAK padomes sākuma brīdis sakrit ar svarīgiem un, cerams, tālejošiem un dramatiskiem notikumiem mūsu tautas vēsturē, tāpēc šī padome nedrīkstētu būt tikai vēsturisku notikumu vērotāja, bet tai vajadzētu arī būt mūsu tautas vēstures veidotāju saimē.

Tas prasīs uzpurēšanos, pašizliedzību, nenogurstošu enerģiju, pārliecību un ticību mūsu tautas nākotnei. Lai šai padomei nekad nepietrūktu sirdsdedzes, pienākuma apziņas un mīlestības pret mūsu tautu!...

Tas prasīs padomes locekļu demokratisku disciplīnu, godīgumu un mērķtiecīgu domu izmaiņu, tautas un tēvzemes intereses liekot pirmā vietā...

Es ticu, ka domu, argumentu un uzskatu izmaiņā šī padome nekad nenovirzīsies no sava galvenā un svarīgākā uzdevuma - cīņās par brīvu un demokratisku Latvijas valsti."

Visi vienojās Latvijas valsts himnā.

Plašu ziņojumu sniedza aizvadīto vēlēšanu komisijas vadītājs U. Zommers. To papildināja Raimonds Šilders (daļu no pēdējā sastādītās statistikas publicējam jau MLB Ziņotāja iepriekšējā numurā, 21. un 22. lpp. - red.) un Anda Sprūdža. Sprūdža vēlāk, pastāstot par biroja problēmām, iztirzāja tehniskās grūtības, kādas rodas pārbaudot organizāciju iesniegtos LNAK dalībnieku sarakstus, lai nodrošinātu deleģēto padomes locekli.

Komisijas darbs izpelnījās padomes atzinību. Tai uzdeva iznīcināt aizvadīto vēlēšanu materiālus un pēc tam izbeigt darbību. Dzirdētais liecināja, ka komisijas pilnvaru laiks ir daudz par īsu.

Starplaikā savu darbu bija paveikusi mandātu komisija, kas ziņoja, ka no vēlētiem 35 padomes locekļiem sesijā ieradušies 32, bet no 40 organizāciju deleģētiem - 39, kopā 71. Kopējais padomes sastāvs tāpat patlaban ir 75. Tajā pārstāvēti tik attāli centri, kā Edmontona, Vinipega, Atlantijas piekraste (Halifaksa), Montreala (4) un Otava (2). Vairums padomes locekļu nāk no Toronto. Citi no Hamiltonas, Londonas un vairākiem Dienvidontario latviešu centriem.

Par jaunās padomes prezidiju priekšsēdi ar aklamāciju ievēlēja vienīgo kandidātu J ā n i M E Ž A K U, par 1. vice-priekšsēdi - Guntaru BRIKMANI, bet otro - Aleksandru BUDRĒVICU, par sekretāriem - Jāni BRIEDI un Jāni TIKIŅU; rezolūciju komisijā - Aleksandru Jomu, Mantu VOITKUS-LŪKINU (komisija vēlāk viņu bija izraudzījusi par priekšsēdi), Klāvu ZICHMANI un Robertu DAMBERGU.

Par LNAK GODA BIEDRU ar aklamāciju ievēlēja Imantu ALKSNI, par ko ierosinājuma, ko bija parakstījuši 42 padomes locekļi, rakstīts:

"Novērtējot aizejošā prezidija priekšsēža Imanta Alksņa ilggadīgo, vispusīgo un ļoti veiksmīgo darbību LNAK prezidija vadībā, valdē, Vēšķu (LNAK - red.) un LNAK gadskārtējo brošūru redaktora pienākumus un kā LNAK pārstāvja darbību Dziesmu svētku rīcības komiteju vadībā, mēs, parakstot šo iesniegumu, atbalstām Imanta Alksņa ievēlēšanu 1989. gada 3. jūnija padomes sesijā par LNAK goda biedri."

LNAK darbības pārskati bija iespiesti īpašā brošūrā, kurai šoreiz 172 lpp. un kuņģā atrodam arī 62 citu Kanadas latviešu organizāciju īsus 1988./9 gada darbības pārskatus (Par Montrealu ziņojušas: Jaunatnes Dziesmu Svētku Padome, Montrealas Latviešu Biedrība, DV Montrealas nodaļa, Montrealas Latviešu Sabiedriskais Centrs un Latviešu skola Montreālā. - red.). Blakus minētiem pārskatiem brošūrā atrodam ļoti pilnīgu iepriekšējās LNAK padomes sesijas protokolu un

tajā pieņemtās rezolūcijas, kas ir prezidija sekretāra J. Brieža nopelns. Šī dokumentārā grāmatīpa tādējādi dod itin plašu ieskatu Kanadas latviešu sadzīvē, kas palīdzēs nākotnes sociologiem un vēsturniekiem šī laikmeta izvērtēšanā. Brošūru sakārtojis un rediģējis I. Alksnis.

Līdzšinējā LNAK valde bija ierosinājusi dienas kārtībā vispirms iztirzāt LNAK turpmāko darbību un tikai tad vēlēt jaunās amatpersonas. Tas izraisīja spraigas debates un pretierosinājumu - ievēlēt valdi tūdaļ, pēc darbības ziņojumu iztirzāšanas un pieņemšanas. Pretierosinājumu pieņēma ar 33 par, 30 pret un 3 atturas balsīm. Tā bija sava veida laime, jo citādi vēlēšanās būtu bijis jānotiek sesijas beigās, kad vairs tajā klāt bija tikai 29 padomes locekļi (kvorumam vajaga 25) - rezultāts tad būtu varējis būt pavisam negaidīts!

Piebilžu pie iespiestajiem ziņojumiem (Padomes locekļi ar tiem bija jau iepazinušies mājās, jo pārskatu brošūru saņēma pa pastu nedēļu pirms sesijas.) bija Dr. G. Silīgam (Galvenokārt tādēļ, ka sesijā cirkulēja 6 iepriekšējās valdes locekļu parakstīts protesta raksts pret viņa ziņojumu.). Viņš atvainojās, ka izsaucis tādu reakciju, bet reizē piemetināja, ka darbs aizvadītā gadā neesot bijis viegls. Ja kāds nevarot ar viņu samierināties, lai valdes priekšsēža vēlēšanās balsojot viņam pretī!

A. Upeslācis, kas veic arī LNAK biroja vadītāja pienākumus, teica paldies darbiniecei Andai Sprūdžai. V. Zariņš, Politiskās nozares vadītājs, pastāstīja par īpašu darbinieku vienību visas Kanadas apjomā, kas ik mēnesi savu darbību iztirzā telefoniskās tālrunu konferencēs, kas darbojoties sekmīgi. G. Šubīšs lūdza organizācijas iesniegt LNAK kartotekai tām pieejamās latviešu adreses.

Revīzijas komisijas pārstāvis A. Šterns (priekšsēdis sesijā nebija ieradies) ziņoja, ka naudas lietas kases grāmatās esot viegli pārskatāmas. Dokumenti atrodies labākā kārtībā. Valdes darbībā esot bijušas vairākas nesaskaidrotas. Panākumi tomēr labi. Darīts iespējami labākais, un valde pelnot par savu darbu pateicību, kasieris Bruno Logins izpelnījās īpašu pateicību.

Pārrunas par ziņojumiem, kuŗus ar 39 par, 3 pret un 3 atturas balsīm pieņēma zināšanai, bija samērā īsas. Cildinājumus saņēma vēlēšanu komisija, Politiskā nozare, LNAK birojs. Kritizēta tika līdzekļu sagāde, pieņemto rezolūciju nolikšana plauktā un citas sīkākas neveiksmes. Maruta Voitkus-Lūkina vaicāja, ko esot darījis biedrzinis, lai uzlabotu aktīvāku dalībnieku piedalīšanos LNAK darbā. Pēc debatēm un dažiem lietišķiem paskaidrojumiem, visus ziņojumus pieņēma ar redzamu vairākumu, balsojot pēc katra atsevišķi.

Valdes priekšsēža amatam kandidēja 2 kandidāti - Dr. Guntis Silīgs un Modris Lorbergs. Vairākums sesijas dalībnieku - 35 vēlējās, lai katrs no viņiem 3 minūtēs iepazīstinātu padomi ar savu darbības platformu. Abi to darīja.

M. Lorbergs - jātūrpina līdzšinējais darbs, jādod palīdzīga roka, kur tas vajadzīgs, jāizveido intensīvas apstākļu studijas, jāizbeidz sīknaudas skaitlīšana, jārada lielāki fondi un budžets, jāatbalsta latviešu tautas brīvības centieni, bet ne tās apspiedēji un kalpi.

Dr. G. Silīgs - atbalsta pilnīgu Latvijas neatkarību, atbalsta LNNAK, VAK, bet tas nenozīmē, ka TF ir "priekš kaķiem" (tā jāatbalsta, kur tā cīnoties par Latvijas brīvību); svarīgi darīt to, kas pasākts; vairāk kā svarīgi esot, ka darbā ir klāt Edmontona, Vinipega, Halifaksa, Montreala, Otava un citi latviešu centri Kanadā; mums jājūtas, ka esam vienoti; "mūsos pašos sēž viens dziļāks ienaidnieks - mēs paši!"

Kā šīs uzrunas bija ietekmējušas sekojošā balsojuma rezultātu, neizdevās noskaidrot. Par Dr. Gunti Silīgu balsis bija nodevuši 41,

DARBĪBAS PĀRSKATS
PAR IENĀKUMIEM UN IZDEVUMIEM
31.decembrī, 1988.gadā

	1988	1987
IENĀKUMI:		
BIEDRU MAKSAS	7.842.00	9.643.00
ZIEDOJUMI POLITISKAM DARBAM	10.244.60	606.00
ZIEDOJUMI LNAK DARBAM	6.527.87	26.331.00
BANKAS NOGULDĪJUMU %	6.694.20	6.585.77
DAŽĀDI IENĀKUMI	1.727.11	1.064.25
TESTAMENTĀRIE NOVĒLĒJUMI	11.141.51	9.600.00
VALDĪBAS DEVUMI-GRANTS	1.501.00	-
KOPĀ IENĒMIS	45.678.29	53.830.02

IZDEVUMI:		
ALGAS UN ATLĪDZĪBA	12.716.25	14.157.41
BIROJA IZDEVUMI	6.028.06	7.497.36
DALĪBAS MAKSA CITĀS ORGANIZĀCIJĀS	1.832.67	2.477.55
ĪRES MAKSA	2.495.00	1.922.00
JURIDISKIE IZDEVUMI	1.010.98	-
POLITISKĀS-NOZARES IZDEVUMI	9.784.65	10.903.12
TELEFONS	1.086.84	-
CEĻA IZDEVUMI	3.586.09	4.072.27
LNAK VĒLĒŠANU KOMISIJAS IZDEVUMI	78.30	-
LNAK SESIJAS IZDEVUMI	1.874.11	1.674.00
BALTIEŠU VAKARS UN CITI	1.860.00	4.266.55
DAŽĀDI IZDEVUMI	1.659.36	1.526.31
IZDEVUMI KOPĀ	44.012.31	48.496.57
IENĀKUMI VIRS IZDEVUMIEM	1.665.98	5.333.45

BILANCE

	31.decembrī	
	1988	1987
TEKOŠAIS AKTĪVS		
NAUDA BANKĀ:		
KREDITSABIEDRĪBĀ-RĪCĪBAS KONTS	38.364.17	58.061.98
-TERMIŅA NOGULDĪJUMI	10.000.00	10.000.00
PROV.ONT.SAVINGS RĪCĪBAS KONTS	16.063.19	67.380.70
TERMIŅA NOGULDĪJUMI	79.500.00	-
Dr.E.PĀRUPA PIEMIŅAS FONDS	5.445.18	1.370.72
E.KRONBERGA PIEMIŅAS FONDS	5.506.27	5.067.07
	154.878.81	141.880.47

NEAPGROZAMĀIS AKTĪVS		
BIBLIOTEKAS INVENTĀRS	1.954.63	1.954.63
BIROJA MAŠĪNAS UN MĒBELES	6.731.12	6.731.12
MĀKSLAS PRIEKŠMETI	10.966.70	10.966.70
	19.652.45	19.652.45
UZKRĀTĀ AMORTIZĀCIJA	7.028.19	7.028.19
	12.624.26	12.624.26
DALĪBAS MAKSA CITĀS ORGANIZĀCIJĀS	4.886.12	4.886.12
UZ PRIEKŠU SAMAKSĀTIE RĒKINI	-	6.464.00
	4.886.12	11.350.12
AKTĪVS KOPĀ	172.389.19	165.854.85

PASĪVS		
KREDITORI	250.00	2.607.78
DAŽĀDI FONDI	126.241.06	119.014.92
	126.491.06	121.622.70

KAPITĀLS:		
ATLIKUMS UZ 01.01.1988.g.	44.232.15	
ATLIKUMS UZ 31.12.1988.g.	1.665.98	
	45.898.13	44.232.15
PASĪVS KOPĀ	172.389.19	165.854.85

B.LOGINS
Kasieris

Dr.G.SILĪŅŠ
Valdes priekšsēdis

FONDU DARBĪBAS PĀRSKATS
(Kopsummā)

DAŽĀDU FONDU IENĀKUMI	16.047.83	18.121.43
DAŽĀDU FONDU IZDEVUMI	8.821.69	17.571.83
FONDU LĪDZEKĻU ATLIKUMS UZ 31.12.1988	7.226.14	549.60

LNAK saimniecības pārskati, kas pārņemti no 1988. gada LNAK darbības pārskatu brošūras.

FONDU DARBĪBAS PĀRSKATS

31.decembrī, 1988.gadā.

	BILANCE 01.01.88	IEŅĒMTS	IZDOTS	BILANCE 31.12.88
DEMOGRAFIJAS PROJEKTU FONDS	12.787.91	-	1.481.43	11.306.48
IZGLĪTĪBAS UN SKOLU FONDS	11.503.85	4.001.56	1.188.65	14.316.76
KULTŪRAS NOZARES FONDS	7.921.75	3.740.00	1.965.11	9.696.64
TIESĪBU AIZSTĀVĒŠANAS FONDS	8.160.95	92.61	-	8.253.56
Dr.E.PĀRUPA PIEMIŅAS FONDS	1.370.72	4.074.46	-	5.445.18
E.KRONBERGA PIEMIŅAS FONDS	5.067.07	439.20	-	5.506.27
PBLA KULTŪRAS FONDS	1.206.67	-	4.090.50	(2.883.83)
MŪŽA BIEDRU FONDS	70.996.00	3.700.00	96.00	74.600.00
KOPĀ	119.014.92	16.047.83	8.821.69	126.241.06
FONDU BILANCES PIEAUGUMS 1988.GADĀ IR				7.226.14

PIEZĪMES PIE 1988.GADA DARBĪBAS PĀRSKATA

1. LNAK 1988.gada Darbības pārskats ir pārveidots un piemērots šīs zemes grāmatvedībai.
2. 1988.gada pārskatā neparādās sekojoši konti:
  - a) B.Senkēvičas fonds-tas ir testamentārs novēlējums un mums patreiz nav tiesības uz šo naudu.
  - b) Educational and Cultural Foundation ir inkorporēta un neatkarīga organizācija un uzrāda pati savu pārskatu.
  - c) PBLA Brīvības Fonds ir neatkarīga organizācija un uzrāda pati savu pārskatu. Sagēmtie līdzekļi aiziet Brīvības fondam.
3. Daudzi mazāki konti praktisku iemeslu dēļ ir slēgti vai apvienoti ar citu līdzīgu kontu.

L N A K

BUDŽETA PROJEKTS 1989.DARBĪBAS GADAM

	1988 Ieq/izd.	1989 Plāns
IEŅĒMUMI:		
Biedru dalības maksas	7.842	15.000
Ziedojumi politiskam darbam	10.245	6.000
Ziedojumi LNAK darbam	6.528	16.000
Bankas noguldījumu %	6.694	14.000
Dažādi ienākumi	1.727	2.000
Testamentārie novēlējumi	11.143	-
Valdības devumi (Grants)	1.501	2.000
IEŅĀKUMI KOPĀ	45.680	55.000

IZDEVUMI:

Algas un atlīdzība	12.716	16.000
Biroja izdevumi	6.028	7.000
Dalības maksa citās organizācijās	1.833	2.000
Īres maksa	2.495	2.500
Juridiskie izdevumi	1.011	1.000
Politiskās nozares izdevumi	9.785	10.000
Telefons	1.087	1.000
Ceļa izdevumi	3.586	3.500
LNAK vēlēšanu komisijas izdevumi	78	6.000
LNAK sesijas izdevumi	1.874	2.000
Baltiešu vakars	1.860	2.000
Dažādi izdevumi	1.659	1.000
IZDEVUMI KOPĀ	44.012	55.000
IEŅĀKUMI VIRS IZDEVUMIEM	1.668	-

DAŽĀDU FONDU DARBĪBAS PROJEKTS

	1988 Ieq/izd.	1989 Plāns
IEŅĒMUMI:		
Izglītības un skolu fonds	4.002	7.000
Kultūras nozares fonds	3.740	10.000
Tiesību aizstāvēšanas fonds	93	3.000
Dr.Pārūpa piemiņas fonds	4.074	500
E.Kronberga piemiņas fonds	439	500
PBLA Kultūras fonds	-	4.000
IEŅĀKUMI KOPĀ	12.348	25.000

IZDEVUMI:

Izglītības un skolu fonds	1.189	7.000
Kultūras nozares fonds	1.965	10.000
Tiesību aizstāvēšanas fonds	-	2.000
Dr.Pārūpa piemiņas fonds	-	500
E.Kronberga piemiņas fonds	-	500
PBLA Kultūras fonds	4.090	5.000
VISI IZDEVUMI KOPĀ	7.244	25.000

Sesijā pieņemtais LNAK budžeta projekts 1989. darbības gadam un dažādo fondu darbības projekts, kādus bija ieteikusi līdzšinējā valde un kurus pieņēma bez grozījumiem.

bet par Modri Lorbergu - 26; 1 balsotājs bija atturējies.

Tā nu par LNAK valdes priekšsēdi atkal bija ievēlēts Dr. G. Siliņš, kas pateicās sesijas dalībniekiem par viņam dāvāto uzticību.

Valdei kandidēja 17 kandidāti - vairāk kā līdž šim ierasts. Ceturi no tiem saņēma pa 33 balsīm. Šis fakts prasīja vēl vienu balsojumu, lai izšķirtu, kuri 3 ieiet valdē un kurš paliek kandidātos (iekavās otrā balsojuma balsis).

Valdē ievēlēja:

Bruno Loginu	47 balsis,
Elzu Miniāti	39 balsis,
Raimonu Šilderu	39 balsis,
Albertu Upeslāci	37 balsis,
Kornēliju Zariņu	36 balsis,
Dr. Gunāru Šubīņu	36 balsis,
Māc. Māri Ludviku	34 balsis,
Viesturu Zariņu	33 balsis (39),
Valdi Tikiņu	33 balsis (39),
Tālvaldi Kronbergu	33 balsis (30).

Kandidātos:

Modris Lorbergs	33 balsis (29),
Aija Zichmane	31 balsis,
Zigurda Akots	31 balsis,
Mārtiņš Štaubers	30 balsis,
Rūdolfs Pētersons	29 balsis,
Vizma Maksiņa	25 balsis,
Inta Purva	18 balsis.
Revīzijas komisijā ievēlēja:	
Hariju Jansonu	42 balsis,
Albertu Šternu	41 balsis,
Žani Bukovski	36 balsis.

Kandidātos:

Z. Skribis	32 balsis,
E. Broders	31 balsis.

Plašas pārrunas izraisīja dalības maksu pagustinājums, kādu vēlējās valde. Vairumam ierosinātās likmes likās par augstām, kādēļ ienāca vairāki citi papildus ierosinājumi un debates bija spraigas. Pieņēma M. Štaubera ierosināto kompromisa ieteikumu, pēc kura, iemaksājot tieši LNAK kasē, dalības maksa 1990. gadā būs \$ 20, pensionāriem \$ 5, bet studenti atbrīvoti; maksājot caur organizācijām, aktīvajiem dalībniekiem \$ 10, pensionāriem \$ 5, studenti atbrīvoti (lai organizācija varētu padomē deleģēt savu locekli, vismaz 50 tās biedriem ir jābūt LNAK dalībniekiem, kas savas saistības kārto caur to). Pastāv vēl 3 citas biedru kategorijas - zelta ar \$ 1000, Sudraba ar \$ 250 un Mūža ar \$ 100 samaksu.

Budžetu 1989. gadam, kas sabalansēts \$55.000 apmērā, pieņēma ar balsu vairākumu un bez grozījumiem. Šķiet, ka tas ir daudz par mazu tādai federālai organizācijai, kurai jāveic tik liels darbs kā LNAK.

Atkārtoti plašas pārrunas bija par LNAK inkorporēšanu. Domas dalījās par un pret. Panāca kompromisa situāciju - uzdeva valdei un tieslietu nozarei jautājumu pētīt un nokārtot.

Problēmas radījis LNAK Kultūras un Izglītības Fonds, kas inkorporēts un darbojas kā atsevišķa un neatkarīga vienība. Tas var izdot atlaides kvītis nodokļu samazināšanai. Tajā līdzekļu patlaban maz, jo nav izdarīta paredzētā līdzekļu

vākšanas akcija. Padome lūdza fondu uzņemt savā vidū visus 35 vēlētos padomes locekļus, lai tādejādi paplašinātu tā bazi.

Uz prezidija lūgumu iesniegt priekšlikumus turpmākās darbības iztīrīšanai jau pirms sesijas bija atsaucies M. Štauers. Viņš rakstiski ierosināja vairākus paplašinājumus padomes prezidija un LNAK valdes darbībā, lai ar tiem varētu darbā iesaistīt vairāk darbinieku un lai to pieskaņotu šodienas apstākļiem. Padomes prezidijs šo iesniegumu uzskatīja par nozīmīgu. Uzsāktās debātes liecināja, ka pilnīgs iztīrījums paņems par daudz laika. Tādēļ uzticēja prezidijam un valdei, pieaicinot M. Štaueru un citus, veidot īpašu komiteju, kas pulcētos tuvākā nākotnē un izšķirtu, ko no ieteikumiem īstenot, ko atlikt uz vēlāku laiku; kur vajadzīgi statūtu grozījumi, kur ne utt. (Redakcijas slēgšanas brīdī kļuvis zināms, ka pirmā komisijas sēde notiks jau 8. jūlijā, Latviešu Centrā Toronto! Red.).

Rezolūciju komisija, M. Voitkus-Lukina vadībā, bija saņēmusi un aplaузusi 21 dažādus iesniegumus. To iztīrīšana un pieņemšana paņēma sesijas pēdējo daļu, kas ilga līdz 4. jūnija vēlā vakara stundai, dalībnieku skaitam nemitīgi sarūkot. Rezultātā "turpmākās darbības" sīkāks iztīrījums būtībā izpalika un radās cits ierosinājums, kas mudināja padomes sesijas sasaukt 2 reizes gadā, otro veltot tieši darbības jautājumiem.

Pieņemtās rezolūcijas un lēmumi:

1. Ierosinu ievēlēt Imantu Alksni par LNAK goda biedru. Dr. A. Dreimanis.

Ievēlēts ar aklamāciju.

2. Sakarā ar DV organizācijas 40 pastāvēšanu Kanadā, LNAK padome izsludina 1990. gadu par Daugas Vanagu gadu Kanadā. J. Mežaks.

3. Ņemot vērā pēdējo divu gadu politisko attīstību okupētajā Latvijā, kas latviešiem deva iespēju organizēties un izteikt savas domas, LNAK padome atzīst par vajadzīgu piemērot savu nostāju šiem apstākļiem attiecībā uz sakariem ar tautu tēvzemē. Trīs agrāk pieņemtās rezolūcijas, proti, 1970. g. Nr. 1, 1974. g. Nr. 21 un 1977. g. Nr. 2 "a" daļa tiek apvienotas un mainītas šādi:

a. Braucieni uz Latviju un cita veida sakari nedrīkst vājināt vai traucēt latviešu politiskās un sabiedriskās rosmes Latvijas neatkarības atjaunošanā.

b. LNAK amatpersonas nedrīkst pieņemt okupētās Latvijas pārvaldes iestāžu ielūgumus piedalīties politiskos un sabiedriskos sarīkojumos vai pasākumos un ar tām jebkādā veidā sadarboties. Šī noteikuma neievērošanas gadījumā attiecīgā amatpersona ar LNAK valdes lēmumu var tikt atcelta no tās amata.

c. Piedalīšanās zinātniskās un profesionālās konferencēs vai avotu izmantošana pētniecības nolūkos, kā arī trimdas latviešu kultūras demonstrēšana Latvijā nav uzskatāma par politisku sadarbošanos ar okupācijas varu.

d. Nav iebildumu pret Latvijas mākslinieku, rakstnieku un sabiedrisko darbinieku uzstāšanos trimdas sabiedrībā, ja tas notiek sadarbībā ar LNAK.

e. Ir jāveicina radniecības un draudzības saites ar tautiešiem Latvijā.

f. LNAK un atsevišķiem latviešiem jāatbalsta personas un viņu nacionālās organizācijas tēvzemē, kas strādā Latvijas valsts neatkarības un tautas brīvības atjaunošanas labā. M. Lorbergs.

(pieņemta ar 34 par, 13 pret un 2 atturas balsīm)

4. LNAK 15. padome savā 1. sesijā 1989. gada 4. jūnijā ar gandarījumu atzīmē, ka PBLA valde Indianapolisē sēdē, sekojot Kanadas ierosinājumam, lēma, ka padomju masu iepludināšanai "ir jāvēlta lielāka vērība".

Tajā pašā laikā LNAK padome konstatē, ka pēdējā sēdē Abrenē, Francijā, š. g. aprīlī, nekas nav lemts, kā šo principiālo atzinumu iedzīvināt.

Tā kā padomju okupācijas politika ir nodrošinājusi migrantu praktisko vairākumu Latvijā, tad

jāatzīst, ka ar to latviešu kā nācijas pastāvēšana ir ļoti kritiskā stāvoklī. Šī atziņa Latvijā ir jau sasniegusi trauksmes pakāpi.

Tāpēc LNAK padome jūtas spiesta konstatēt, ka PBLA atturība šajā jautājumā iezīmējās jau Austrālijas un Minsteres sēdēs un turpinājusies tagad Abrenē un ka šis apstāklis spiež LNAK padomi izteikt dziļāko nožēlu par PBLA valdes pasivitāti šinī lietā.

LNAK padome augsti novērtē PBLA statūtus un struktūru un izsaka cerību, ka PBLA valde nekavējoties iedzīvinās plānu, kā globālā mērogā latvieši brīvajā pasaulē, PBLA vadībā, varētu atvieglot latviešu tautas stāvokli, izvirzot šo Maskavas noziegumu starptautiskās politikas plāksnē.

Viktors Upeslācis.

Uzdevumi valdei.

5. LNAK padome uzdod LNAK valdei sagatavot tekstu, kas atbalstītu Mr. Flis, M. P. izteikto rezolūciju, aicinot visus latviešu centrus apmeklēt savus Kanadas parlamenta locekļus un lūgt, lai viņi šo rezolūciju atbalsta.

E. Miniāte.

6. Ņemot vērā, ka LNAK valde ir demokratiski ievēlēta no Kanadas latviešu augstākā pārvaldes iestādījuma - LNAK padomes, un kā tāda ir vienīgais latviešu trimdas iestādījums, kas juridiski un morāli tiesīgs pārstāvēt visus Kanadas latviešu kopojumus un tā kā okupētajā Latvijā ir radušās vairākas latviešu tautas pārstāvniecības un pastāv iespējas vēl jaunu dibināšanā, tad LNAK valde, saskaņā ar LNAK padomes lēmumiem un konsultācijā ar PBLA valdi un Latvijas sūtniecību ASV, izraudzīs organizācijas, ar kurām sadarboties un kurās atbalstīt.

Ņemot vērā, ka daudz sakaru ar brīvības cīņtājiem okupētajā Latvijā pašlaik veidojas pašplūsmas veidā un ka tādi sakari veidojami vēlēto organizāciju ietvaros. LNAK padome uzdod valdei izveidot koordinācijas centru turpmākai sadarbībai ar brīvības cīņtājiem okupētajā Latvijā.

R. Dambergs.

7. LNAK padome uzdod valdei izstrādāt statutu un kārtības ruļļa maiņas projektu, kurā pieņemot, Robert's Rules of Parliamentary Procedure kļūtu par LNAK sapulču kārtības noteikumiem.

8. Ņemot vērā notiekošās pārmaiņas Latvijā un radušās iespējas Latvijas neatkarības atgūšanas darbā, LNAK padomes locekļu darbība nedrīkstētu aprobežoties ar divu dienu pārrunām LNAK padomes sesijā.

To apzinoties, LNAK padome uzdod valdei iesaistīt visus padomes locekļus regulāram darbam LNAK nozarēs. Katra padomes locekļa pienākums ir, vai nu pieteikties izvēlētajās nozares darbā, vai arī uzņemties kādu citu valdes norādītu pienākumu.

E. Miniāte.

9. LNAK padome uzdod LNAK valdei noskaidrot apstākļus, kas izraisīja rakstu "Don't ignore Soviet threat, Canada's top spy warns", Ottawa Citizen, 1989. g. 1. jūnija numurā. Šis raksts skar visu trimdā dzīvojošo, respektīvi, LNAK, godu. Ja noskaidrojas, ka raksts pareizi atspoguļo CSIS viedokli, LNAK valdei jārūpējas, lai CSIS latviešiem atvainojas tikpat redzamā veidā, kādā notika goda aizkāršana.

Maruta Voitkus-Lūkina.

10. LNAK padome uzdod LNAK valdei veicināt Vides Aizsardzības Kluba darbību un centienus ar materiālu atbalstu, informācijas piegādi un lobijistu darbību Kanadas sabiedrībā un pie Kanadas valdības.

Andis Zilāns.

11. LNAK padome uzdod LNAK valdei koordinēt visāda veida jaunākās informācijas savākšanu no Latvijas: grāmatas, laikrakstus, video lentas, kasetes, un gādāt, lai šī informācija brīvi pieejama visos Kanadas latviešu centros.

Andis Zilāns.

12. Ņemot vērā Molotova-Ribentropa pakta nozīmi cīņā par Latvijas brīvības atgūšanu, LNAK padomes sesija uzdod Politiskās informācijas

nozarei sagatavot kopā ar PBLA, lietuviešu un igauņu jūmta organizācijām un ar baltiešu diplomātiem dienestiem materiālus Padomju Savienības iestādēšanai Hāgas starptautiskajā tiesā un gādāt par vajadzīgiem līdzekļiem šīs akcijas izvešanai.

R. Dambergs.

13. LNAK padome uzdod biedrzinim ar pieaicinātiem palīgiem izstrādāt un iedzīvināt programmu latviešu masveidīgai piesaistīšanai LNAK darbam. Programmu varētu uzskaitīt par veiksmīgu, ja nākamajās vēlēšanās piedalītos vēlētāji no visas Kanasas un to skaits būtu trīskāršojies.

Maruta Voitkus-Lūkina.

14. LNAK padome ir noraižējusies, ka padomju režīms Latvijā varētu izrēķināties ar cīnītājiem par Latvijas neatkarību, tāpat kā tas notika Ķīnā. Sai sakarībā LNAK padome uzdod valdei lūgt Kanadas valdībai, lai tā paziņo Padomju Savienībai, ka šāda izrēķināšanās Kanadai nebūtu pieņemama. Iedzīvināt nekavējoties.

R. Dambergs.

Ieteikumi valdei.

15. LNAK padome ieteic LNAK valdei piešķirt iespēju robežās stipendijas jauniešiem no Latvijas vai Kanadas, kuri dodas uz 8. Vispasaules latviešu jauniešu kongresu Somijā.

Haralds Ozols.

16. LNAK uzskata, ka Latvijas ekoloģiskā vide ir krīzes stāvoklī un ka šo vidi tālāk apdraud pašreizējā ekonomiskā pārbūve Latvijā. Tā kā vēsture pierāda, ka straujajai ekonomiskai attīstībai bez vides aizsargāšanas likumiem ir bijuši katas-trofāli rezultāti, LNAK padome ieteic valdei izstrādāt tādas vadlīnijas Kanadas firmām, kas saimnieciski sadarbojas ar Latviju, kas pasargātu Latvijas vidi no negatīvām sekām.

Par šo ieteikumu informēt arī PBLA valdi.

Aicināt vietējo VAK nodaļu un ieteikuma iesniedzēju strādāt pie šī projekta.

Andis Zīlāns.

17. LNAK padome ieteic valdei morāliski un finansiāli atbalstīt iespēju robežās latviešu Sporta Apvienības Kanadā piedalīšanos 3. Globālās meistarsacīkstēs Toronto, 1993. gadā. Apvienībā darbojas daudz jauniešu, kas vēlas sportot latviskā vidē.

Juris Tērauds.

Pieņemts zināšanai.

18. LNAK padome ieteic LNAK valdes locekļiem apciemot Latviju, lai gūtu ieskatus par tur valdošiem apstākļiem.

Andis Zīlāns.

Iesniegumi, kuri neieguva padomē balsu vairākumu un tika noraidīti:

19. Trimdiņķu traktori.

Latvijas Tautas Frontes lauksaimniecības komisija strādā pie projekta, izveidot nolaistos apgabalos jaunsaimniecības - viensētas. Saimnieku, kas uzņem zemi apkopt netrūkst, bet Latvijā nav mazo lauksaimniecības mašīnu.

Caur kādu no mūsu labi organizētajām centrālajām organizācijām sagādāsim viņiem mazos zviedru traktorus ar arkliem, ecešām, lemešiem, sējējiem un citām nepieciešamajām piekabēm.

Šīs mašīnas paliktu organizāciju īpašumā līdz brīdim, kad būsīm atkal saimnieki savā zemē.

Maruta Voitkus-Lūkina.

20. LNAK padome uzdod LNAK valdei nokārtot, lai databanka tiktu papildināta ar sekojošu informāciju: dalībnieku maksājumu norises, statuss, piezīmes dažādiem mērķiem, kā, piemēram, pārstāvju izraudzīšanas kontrolei.

M. Lorbergs.

(Noraidīts ar acīmredzamu vairākumu.)

21. LNAK padome uzdod LNAK valdei izstrādāt statūtu maiņu 14. punktā: svītrot "50" dalībnieku skaitu, jo dažās vietās nav tik daudz latviešu, un atvietot ar "30".

E. Miniāte.

(par 7, pret vairākums)

Tāds rezolūciju, norāžu un ieteikumu birums līdz šim nebija piedzīvots. Tas norāda, ka padomes locekļi no LNAK sagaida ļoti daudz. Vadoties no agrākās pieredzes, tikai daži no ieteikumiem piedzīvos dienas gaismu, pārējie nogulsies arhīvos un taps aizmirsti. Turklāt - to īstenošana prasīs daudz jaunu darbinieku, laika un līdzekļu, kādu apvienībai līdz šim trūcis. Citiem vārdiem, visa īstenošana ir milzu uzdevums. Ja tiks paveikta lielākā daļa, tas būs ieguvums un ievērojams solis mūsu sabiedriskajā dzīvē.

4. jūnija priekšpusdienā padomes locekļi piedalījās ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumā. Šāds pakārtojums notika pirmo reizi. Dievkalpojumā sprediķoja arch. A. Lūsis.

3. jūnija vakara stundas šoreiz bija brīvas un katrs tās varēja izmantot pēc saviem ieska-tiem. Šķiet, ka šo vakaru varēja izmantot liet-derīgāk. Padomes locekļiem tik reti ir iespējams pabūt kopā. Vienkāršs sadraudzības vakars, var-būt, būtu daudz palīdzējis nākamās dienas darbā. Dalībniekus laipni uzņēma ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes dāmas, gādādamas par garšīgu azaidu.

Jaunā padome (šķiet, arī caurmēra vecuma ga-dos jaunāka) izjuta patreizējo politisko ap-stākļu nopietnību. Tās dalībniekus satrauca drā-matiskie notikumi komunistiskajā Ķīnā (4. jūni-jā pienāca ziņas par studentu protesta brutālo apspiešanu).

To 3. jūnija pēcpusdienā uzrunāja VAK pārstā-vis A. Ulme. Viņa politiskā ievirze ievērojami atšķīrās no LTF paustajiem uzskatiem un liecinā-ja, ka brīvības cīnītājos Latvijā domas dalās par to, kāds ceļš tautu novedīs pie brīvības. Šāda domu atšķirība vērojama arī LNAK padomes locekļu starpā.

Situāciju neparastāk, varbūt, raksturoja kā-da tautiete no Latvijas, kas abas dienas uzmanī-gi sekoja sesijas gaitai. Izjautāta, kādus ie-spaidus viņa guvusi mūsu vidū, viņa izteicās:

"Jūs jau lietas apspriežat tik diplomātiski un mierīgi. To jums devusi brīvība un dzīves ap-stākļi. Esat daudz mācījušies. Pie mums domas dalās daudz krasāk. Mēs sanāksmēs bieži klie-dzam pilnā balsī un visi vienā laidā, censda-mies pārkliegt viens otru..." Varbūt, ka ir la-bi, ka kāds ciemiņš ieskatās mūsu pagalmā, un ka uzklausa to, ko tas saka...

Ja nu vēlēto padomes locekļu un jaunās valdes sastāvā ir ievērojamas pārmaiņas, tādas tās ir arī deleģēto padomes locekļu vidū, jo nākuši klāt jauni no organizācijām un vietām, kas līdz līdz šim savus pārstāvjus nesūtīja. Paprāvs ie-priekšējās padomes locekļu skaits padomē at-griezušies kā deleģētie locekļi...

Šoreiz pārrunās piedalījās daudz vairāk da-lībnieku. Galerijā netrūka brīvklaušītāju, kas uzmanīgi sekoja sesijas gaitai. Viens no tiem, K. Zenāitis uzrunāja sesiju - aicināja politis-kajā cīņā izmantot netaisno Molotova-Ribentropa paktu.

Sevišķi aktīvi izrādījās attālāko centru pā-rstāvji, it sevišķi R. Dambergs no Halifaksas un Z. Skribis no Edmontonas, kā arī otaviēte M. Voitkus-Lūkina. Jāpriecājas par jaunās audzes pārstāvju H. Ozola un A. Zīlāna uzņemību darbo-ties politiskā arēnā. Viņi visi kopā panāca to, ka "vecu tradīciju" aizstāvjiem bija jāatzīst, ka ir lietas, kas LNAK vairs nerisināsies tā, kā tās notikušas pagātnē, jo nule ir jauni po-litiskie spēlētāji, jauni apstākļi un jaunas va-jadzības. Viņi gan varbūt gribētu vēl straujā-kas pārmaiņas, bet tās taču nāk un viņi ir to neatņemama daļa.

Nemazinot līdz šim paveikto, jāatzīst, ka LNAK nozīme pieaugusi. Apvienībai tādēļ priekšā daudz darba. Tai vajadzīgi līdzekļi. Šķiet darī-tāju tai netrūks. Darbam sokoties, radīsies arī plašāka sabiedrības atsaucība. Tās ir labas zī-mes.

LNAK pelna mūsu atbalstu un līdzdalību, to liecināja aizvadītās sesijas maratons un notiku-mi. Būs jāpārvar dažādas problēmas un šķēršļi. Visi tie ir pārvarāmi. Tos pārvarēt aicina tau-ta Latvijā. Tā uz mums liek lielas cerības. Ne-drīkstam to pievilt.

Sirdsdedze LNAK padomē ir. Uzturēsim to!

M. ŠTAUVERS.

MLB Zīpotāja redakcija labprāt vēlētos uzzi-nāt, ko par padomes pieņemtajām rezolūcijām do-mā izdevuma lasītāju saime. Neturiet sveci zem pūra, atrakstiet!

Red.

Teiciet man zemi plašajā pasaulē,
Kas būtu tik mīļa kā tu, mana dzimtene!

V. Plūdons.

"Gaidīt gaidu kādu Jūsu darbu. Būtu laiks atkal ko publicēt," 6. janvārī raksta Mārtiņš Štaivers, MLB Zinotājs redaktors. Pūsgads turpat jau aizritējis, bet šim tālienes draugam pat Jaungada apsveikuma atbildi šodien esmu vēl parādā. "Parāds nav nekāds brālis," agrākos laikos teiktu kārtīgs latviešu cilvēks. Bet, vai visi mēs, pēc gadu desmitu šaubām, pēc neskaitāmiem mūsu tautas vēstures fakti apzinātiem sagrozījumiem, vai to pilnīgas noklusēšanas, nepelnītiem apmelojumiem un līdz šim nepiedzīvotiem pazemojumiem, vēl šodien esam spējīgi turēt cieņā senču seno goda vārdu, vai svešā vidē pienācīgi kultivēt latviskus tikumus? Lai nedod Dievs, ja klusajā savrūpceļā vēl piemetas kāda muguras vai cita grūti ārstējama kaite. Cik daudz jaunu, izpostītu dzīvju te, trimdā, un dzimtenē! Kas mums šodien vēl palicis no vienotās latviešu tautas, latviskās sētas un ģimenes?

Latviskā spītā joprojām turpinām dzīvot un cerēt - tagad vairāk kā jebkad - ka drīz beigsies šī melnā vēstures negaisa daļa. Tad vēl saimnieciskā krīze Dienvidamerikā! Venecuēlā, kas jau vairākus gadus ar aizturētu elpu vēroja un klausījās kaimiņzemju notikumos, pēkšņi vaļā spruka satrakotais krīzes zirgs. Kaut kas līdzīgs jau bija noticis Brazīlijā, Meksikā. Un patlaban, šīs rindas rakstot, bada pūķis posta Arģentīnas tautu.

27. un 28. februārī saniknotas cilvēku masas laupīja un demolēja ne tikai Karakasas universālveikalus, bet "aptīrīja" parastos kioskus, saldējumu un "desiņu" pārdevēju novietnes arī neskaitāmās iekšzemes pilsētās un ciemos. Sen nepiedzīvots bailu un nedrošības vilnis vēl pāris nedēļas mulsināja cilvēku prātus. Nesagatavotie armijas puiši, nejauši sakustoties kādai negaidītai ēnai, šāva arī blokmāju augšējos logos. Daļēji izdemolētā Kaguas pasta nodaļa savu ierasto darbu atsāka tikai marta beigās. Cik liela sūtījuma daļa zaudēta? Pastnieks, protams, to nezināja pateikt. Vai tad šinīs dienās, kad visi, liekas, skaidri sadzirdam daudzīnāto bada dzeguzi tepat pie māju ārdurvīm, kādam varētu interesēt tādi neikdienišķi sākumi?

Šie drausmīgie notikumi neļauj un neļauj pašapziņai pacelties pāri ikdienai. Nekas vairs nebūs kā agrāk. Daudzi latvieši, kas domājās nodrošinājuši atlikušo dzīves daļu, pēkšņi atrodas uz paša nabadzības sliekšņa, nespējīgi sekot jaunajam dzīves pulsam. Tā, nepacietībā cerot uz neiedomājamu rītdienu, dienas aizauļo steigā kā nobiedēts aitubars, kam ganu suns nupat, nupat ķersies to īsajās līpās. Veltas šīs nepamatotās cerības, jo dzirkstošais pavasaris vēl nekad nav aizsteidzies rudeni! Un tomēr doma, ka kaut kas būtu jāuzraksta Kanadas saviēšiem, diendienā tūkusi kā ērce. Tā joprojām briest un aug. Virpuļo kā atsevišķs bišu spiets, kas nav vēl atradis sev piemērotu stropu.

Jau labu laiku nav radusies neviena gaišāka doma, nekā nav uzrakstīties no sevis. Nejauši esmu sastapis dažus venecuēliešu rakstniekus un gleznotājus, kuŗi, kopš melnajām februāra dienām, nav spējuši radīt nekā jauna minētos mākslas virzienos. Ar visu to pasaule joprojām pulsē visapkārt un nepabeigtā dzīve, pieprasot katras aizejošās dienas norēķinu. Ne tikai ar ikdienišķo maizi aizpildāms individuālais eksistences ceļš! Pēdējais laiks kaut ko sacerēt latviski, jo tanī zīmīgajā 6. janvāra datumā pielikās gala punkts darbam spēju valodā. Tas vēl gaida uz kāda literāra konkursa iespēju, uz varbūtēju godalgu. Vai, tiešām, dzīve kļuvusi tik šaura, ka jācer uz brīnumu?

Neatlaidīgo domu trauktais prāts liek solīm apstāties neierastā lauku klusumā. Kā mežā! Atrodos vairākus kilometrus aiz tuvākās pilsētas robežām. Pa kreisi garām rit smilšains lauku celiņš, ar pāris spēkratu saceltiem putekļiem. Atsevišķi gājēji, apkrāvušies ar nastām, turpina kāpt pret puskailo

kalnu grēdu, kas tur augšā veido ciešu apvāršņa pusluku. Pa labi no divstāvu mūja vasarnīcas, kas pieder pensionētai profesorei, starp dažāda lieluma laukakmeņiem gausi plūst upīte. Tai šodien nav brāzmaina kalna upes spēka. Arī kalnu nodegušās lāču muguras met pelēki brūnu atspulgu, jo mēnešiem ilgi nav lijis. Lielo meža un tropisko augļu koku zaros klusi šalc austrumu vējš. Reizēm tas maina virzienu. Apakšā, biežāk dzeltējušo lapu klājienā, tā atelpā rotaļajas kustīgas ēnas un lielas tropu ķirzakas. Šodien gandrīz tāda pat labsajūta, kā reiz Graudupes meža ganu zēna sūnu būdīņā.

Ar dzeloņstiepulēm apžogotajā meža stūrītī viss izkaltis. Visu priekšpusdienu gemos ar krāsīgu koku laistīšanu ap māju. Pienesu spaini ūdens arī katram attālākajam kokam. Ceļmalā iztīru aizsērējušo kanālīti, lai tas ilgsto mitrumu skopi dalītu izslāpušajai augsnei. Tā nav mana, bet profesores Karmenes zeme un koki. Kaut atrodos viņas īpašumā, arī šie koki man liekas seni bērniības draugi. Šī svešā zeme un augi tāpat prasās pēc cilvēka rokas un aprūpes, kā tanī iemīļotajā lauku sētā, kur reiz gribēju uzaugt. Un nejauši atmiņā dziest vārdi par teiksmainu zemi, kur reizē ar saules dzejnieku Skalbi cieš pūķis, kad mūsu kājas tās min. Tik seni, mīļi vārdi!

Jau trešo dienu remdēju profesores meža un viņas stādīto augļu koku slāpes. Mājas aizvējā briest banānu ķekari. Savelku pajumtē malkai pustrūdējušos koku zarus. Starp kustīgajām ēnām tropu saule ir karsta. Svīstu kā todien, kad pirmo reizi neveiklām rokām vadīju divzirgu arklu rūsganajā tīrumā. Toreiz dažādie lauku pienākumi aizpildīja vasarīgās dienas, darbs steidzīgā nāja darbu. Tikko biju pārkāpis 14 gadu robežu, un jau tad gribējās rakstīt. Briesmīgi gribējās. Tā radās pirmā iespēja ieskatīties literatūras gaišajā birzī, ar neskaitāmu gadu pārtraukumu vēlāk. Bet no jauna šodien manā rīcībā ir visa pievakare ar simtgadīgo koku aizvēju un melnā nakts ar aizdegtu spuldzi augšējā stāvā. Rakstīšu, lai manas domas sadzird vientuļīgie koki un snaudošās kalnu muguras tur apvāršņa apmalē. Cauru pēcpusdienu rakstīšu, atsēdies uz pelēkā laukakmens pašā upītes malā. Rakstīšu, rakstīšu kaut līdz rīta ausmai! Rakstīšu gaišākām nākotnes dienām!

Rokas ir smagas un ķermenī lauž asas sāpes. Tas pamazām aizmiglo katru dzimstošo domu. Šī latviešu emigranta mugura vairs necieš straujākas kustības, netur ūdens spaiņa nesienu. Vienkārši netur!

Lieldienas jau tālu aiz kalniem, un reizē ar tām dzisušās skumji teiktās ardievas piecām mežā pavadītām diennaktīm, brīnīgā, vientuļībā un pārdomām pavadītām dzīves mirklīm. Tikai tagad, maija beigās, kad sācies jauns lietus periods, pabeidzu iecerēto rakstu. Negribētos teikt, ka tas atbilst agrāk paredzētam saturam. Par sāpēm todien netiku domājis.

Kagua, 1989. gada 31. maijā.

K. ŪDRIS.

KĀPA KALPA PIEZĪMES.

Ceļā.

Beidzot mūs pārvietoja. No ērtā un pierastā zāģu šķūņa uz kārtīgām telpām. Par kārtīgām viņas varēja saukt tādēļ, ka tur bija logi, durvis un grīda. Grīdā nebija nodevīgu caurumu, kur, neuzmanīgi ejot, varēja iesprūst kāja, vai pat izbukt cauri un atrasties slapjumā. Mūsu rota šī zemnieku mājiņa bija daudz par mazu. Mūsu grupu, tas ir, 9 cilvēkus iebāza tik mazā istabīņā, ka par gulēšanu, kā mēs to izprotam, nevarēja būt runa. Uzbūvējām lāviņu, pārklājām ar salmiem un tad izmēģinājām. 8 varējām uz vieniem sāniem saspiesties. Devītam vietas vairs nebija. Ja gribēja griesties uz otriem sāniem, tas bija jādara visiem reizē. Tā kā vienam vajadzēja būt parasti ārā sardzē, labi arī tā. Bija pagājis

gandrīz mēnesis, kopš mūs atveda uz šo poļu nostūri, bet nekas daudz nebija mainījies mūsu dzīvē. Rota dabūja jaunu priekšnieku - leitnantu.

Kādu rītu mūs nostāda ierindā, un leitnants ar papīra lapu rokā iznāk priekšā. "Tos, kurus izsauksu, divus soļus uz priekšu."

Tas nebija nekas jauns. Vai nu tādiem bija jāiet kartupeļi mizot, jābrauc pēc paikas, vai citkādi svarīgi kara darbi darāmi. Kādi pāris jau nomēra divus soļus, un tad arī mani! Velns, ko es būtu varējis nepareizi izdarīt? Parasti uz šādiem darbiem norīko tos, kas priekšniecībai nav pa prātam kaut ko izdarījuši. Nudien, vismaz vakar nekādas ziepes netiku taisījis. Nomēru savus divi soļus, bet priekšniecība sauc un sauc. Jau desmit! Te vajaga būt kādam lielākam darbam. Parasti kartupeļus mizot aizsūta četrus, bet nu jau desmit.

"Jūs esat norīkoti sapieņu kursos. Savāciet savas mantijas un ejiet uz staciju. Stacijā jūs sastapsiet pārējos!"

Sapieris! Tas nu neizklausījās nepavisam labi. Tā ir visdrāķīgākā kara spēka daļa. Sapierim parasti jālien pirmam. Jāiztīra mīnu lauki, jāuzbūvē tilti un tad tikai nāk armija. Un ja taisno fronti, kā to patreiz friči pasākuši, atkal beidzamam jāspridzina tilti un telefona stabi, vai pat jādedzina pilsētas un sādžas, kā to praktizēja vācu sapieņi mūsu Jelgavā. Un galvenais drāķīgās mīnas, ar kurām visi atkāpšanās ceļi un takas jānoklāj. Cik tur vajaga, tikai maza klūda, un tu ar visu zocbuku uzlido pie Pēterļa. Tas jau sen man bija skaidrs, ka neviena kara spēka vienība savus labākos dēlus neatdos citam. Atumā nevarēju iedomāties, ko tādu būtu noziedzies. Tās pāris reizes, kad biju sardzē aizsnaudies? Bet to jau darīja gandrīz vai katrs. Pa dienu izdzenāti, ar pusvēderu baroti, puikas miega un putras badā izmantoja katru brīdi, kad varēja noraut mirklīti vai nofenderēt kādu lieku kumosu. Priekšniecībai kulakus vai mēli netiku rādījis, pat pretim lāga nerunāju. Tas, ka reiz, paiku vedot, iebrāucām grāvī un ka pazuda 4 kukuļi maizes? Vai tad par tādu stūkumu tik bargs sods? Te nebija daudz ko galvu laužt. Ja jābrauc, tad brauks. Izrādas, ka no visas jaunformētās divīzijas bija izlasīts vesels bataljons, tas ir, ap 500 vīru, kas tagad drūzmējās un slaistījās stacijā. Nevienam īsti nezināja, uz kurieni mūs vedīs. Visumā zēniem gara stāvoklis turējās labs, jo katra pārmaiņa sola kautko, ja ne labāku, tad citādāku. Varbūt vienreiz varēsīm godīgi izgulēties. Bijām jau pieraduši, ka neesam nekādi kungi vai pilsopi, tādēļ, neko neprotestējām, kad lika rāpties lopu vaļos. Ko zaldāts daudz var gribēt, labi, ja nelielk kātot. Ja jau vedīs ar bānīti, tad droši vien tas nebūs tepat līdz nākošai sādžai. Katrā vagonā sabāza taisni tik daudz, lai varētu ērti stāvēt, kautkā atsēsties uz grīdas, bet par gulēšanu lai nesapņo. Tas viss ar gudru ziņu, lai pieradinātu jau laikus mūs pie karavīru dzīves. Tā kā neviens no mums prūšu zemē agrāk nav bijis, interese kaut ko redzēt bija liela. Sākumā zēni drūzmējās gar vaļējām durvīm, skatījās, cerēja kaut kādus brīnumus redzēt. Beidzot apnika.

Stacijās mūsu vilciens nepieturēja, bet bieži stāvēja posmos. Visu, ko mēs varējām noskaidrot, bija, ka dodamies dienvidaustrumu virzienā. Daži, kam tā Vācijas ģeogrāfija bija skaidrāka, sprieda, ka mūs vedīs uz Čehiju. Tur jau aizbraukuši artilēristi, lai mācītos šaut ar lielgabaliem. Galu galā, vai nav vienalga? No sapostītās Vācijas neredzējām tikpat kā nekā. Sādžas, kurām braucām garām, nekādus postījumus neuzrādīja. Vienīgais brīnums bija, ka vērši vilka vezumus. Nospriedām, laikam, zirgi vajadzīgi armijā, jāiztiek ar vēršiem. Tikai vēlāk noskaidrojām, ka prūšiem vērši ir zirgu vietā. Ir gan lēnāki, bet toties stingrāki. Nav tā, kā pie mums, kur vēršis iepem goda vietu ganāmpulkā. Nav brīnums, ka tādās paplukušās, bēdīgas gotiņas vien redzējām. Ja kungs tiek nodzīts vezumu vilkšanā, kas tad paliek nabaga gotiņai? Bet tāda te tā kārtība, izmanto ko var. Arī mēs, laikam, bijām tādi vēršēni, iejūgti vācu kara ratos. Vienīgā pilsēta, kur redzējām kaut ko no kara skatiem bija Frankfurte pie Oderas. Vispirms, nostāvējām dažas stundas ārpus pilsētas un tad steidzīgi

vien izriņķam cauri. Droši vien, kara kungi gribēja mūs pasargāt no nejaukajām angļu bombām. Tiem angļiem ir tāds slikti audzināts pagēmiens, bumbot svešu zemju stacijas. Bet ej nu vīgiem iestāsti, ka tas nemaz nav pieklājīgi un nepavisam kulturāli.

Bijām jau visu dienu nonīkuši, paiku nosītuši, bet bānītis arvien vēl ripo, pagaida un atkal ripo. Cerējām redzēt slaveno Berlīni, no kuras mūsu ģenerāldirektori saņem savu gudrību, bet nekā. Cik varējām nojaust, mūs stumda pa visādiem blakus ceļiem. Brīžiem likās, ka braucām pilnīgi atpakaļ. Kara laikā tas neesot nekas jauns. Mēģinājām iekārtoties gulēšanai. Tas nu vairs tik viegli nebija. Kautkā biju atspiedis muguru pret sienu un atsēdies uz savas mugursomas, jo izstiepties nebija ko domāt. Tādā pat stāvoklī man blakus atradās kāds dižkareivis. Kāds no tiem, kas bija palikuši pāri no krievu zemes ekspedīcijas. Sākām plāpāt par to, kas bijis un kas varētu būt.

Kad izstāstīju savas bažas par to, ka esam iebāzti sapieņos, viņš tikai pasmējās. "Katrai lietai ir savs labums un sliktums. Ar sapieņiem tik bēdīgas tās lietas nav, kā tu iedomā. Viss atkarājas no komandanta. Sapieņa darbs ir interesants, gan jau pats redzēsi. Jāuzmanās jau ir, sevišķi ar mīnām, bet pie visa pieron."

"Bet sapieņu bataljonu galīgi izniekoja Krievijā."

"Izniekoja, jā, tas tiesa. Mūs bieži norīkoja kājnieku cīņās, un tur nu mēs nebijām nekādi speci. Mēs pratām likt mīnas, taisīt bunkurus un tiltus, visādus citādus sapieņa darbus, bet kājnieku cīņās mums liela saprašana nebija. Tur tad arī daudzi mūsu zēni palika."

"Vai tad jūsu komandants to nesaprata?"

"Beidzamā posmā mēs bijām piedalīti pulkiem, un tad gāja visādi. Ar sapieņiem ir tāpat kā ar sakarniekiem. Nolikvidēsi sakarniekus ar visām drātīm un aparātiem, armija paliks kā bez acīm un ausīm. Nekāda saskaņota darbība vairs nav iespējama, katra vienība kausies, vai vagu pems par sevi. Un kas iznāks - putra! Protams, var jau arī tā, kā Napoleona laikā ar zīņešiem, bet pats zīni, kā tas ir. Tas pats sakāms par sapieņiem. Pulks sadomā uzbrukumu bez sapieņiem. Firmie vīri sapīsies drātīs un mīnu laukos, pārējie saņems tādu sprostuguni, ka viss pajuks. Ja nav, kas novāc mīnas, iztaisa žogos ceļu un saspridzina bunkurus, kājnieki ir kā truši medniekam. Nekas prātīgs nekad nesanāk. Jeb ja sanāk, tad ar pamatīgiem zaudējumiem. Atkāpšanās kaujās no sapieņiem atkarājas, cik ātri ienaidnieks tiek uz priekšu. Labi apgādāta un apmācīta sapieņu vienība var sagādāt milzīgus zaudējumus ienaidniekam un dažreiz pat pilnīgi apturēt tā virzīšanos. Visi ceļi, takas, tilti, dzelceļi, pat ēku durvis, viss, viss tiek mīnēts. Labības laukus neviens kājnieks nav spējīgs krusot, ja tie ir mīnēti ar štocenēm. Katrs solis pamatīgi jāpārbauda līdz to sper, un tas ļoti traucē katru straujāku virzīšanos. Pie Veļikajas krievu tanki iebrāuca mūsu mīnu aizsprostos un tālāk netika. Labi trenēti sapieņi šādus aizsprostus var noklāt ļoti ātri."

Un ja sapieņu vairs nav, tad notiek tas, ko mēs piedzīvojām - viens maiss pēc otra. Krievu staigā kā pa dārzu, aizsiedams maisiem galus. Tā mūsu divīziju paputināja. Neviens saprātīgs komandants savas tehniskās vienības nesūta kaujās kā kājniekus. Mūsu komandants kapt. Kļaviņš tai ziņā bija vīrs uz goda. Vairākas reizes, kad divīzijas komandants, tas dullais vācietis, gribēja mūs saistīt kājnieku cīņās, Kļaviņam laimējās mūs izraut. Zēni viņu cienīja. Bet tad, kad mūsu rotas sadalīja pie pulkiem, gāja visādi. Būvējām bunkurus, likām mīnas un gājām prettriecienos. Tur mēs izkusām. Un tad Veļikajas kras-tos... Eh, nav vērts malties pa veciem dub-

liem, gan jau būs labi. Ja dabūsim labu komandantu, būs labi. Nav ko raizēties. Es nemaz negribētu citā vienībā dienēt. Ir jau pagrūti, bet interesanti. Un tagad mēģināsim noraut kādu mirklīti. Droši vien, visu nakti kratīsīmes."

Tā apgaismots un nomierināts, arī es mēģināju ierullēties nakts gulai. Iznāca, ka mūs vadāja visu nakti un vēl otrā dienā, līdz ieripojām dižā lielā pilsētā - Drēzdenē. Te nu mums bija jākāpj ārā un jāsāk mācīties kara māksla.

A. MEMENIS.

LASĪTĀJU FORUMS, VĒSTULES:

RIETUMVĀCIJA NEATZĪST HITLERA-STALINA 1939. GADA 23. AUGUSTA TIESĪGUMU.

Sakarā ar "SKATU KARTĪŠU AKCIJAS" rakstīšanu Rietumvācijas valdības pārstāvjiem ar prasību par Hitlera-Stalina pakta anulēšanu un lūgumu atbalstīt Baltijas valstu suverenitātes atjaunošanu, šī gada 14. jūnijā saņēmu atbildi no ministra GENSCHER'a - Rietumvācijas valdība neatzīst to 1939. gada 23. augustā noslēgto līgumu un atkārtoti vienmēr esot uzsvērusi, ka Padomju Savienība Baltijas valstis okupējusi nelikumīgi.

Vēl šajā sakarībā jāpiemin Rietumvācijas ārlietu ministra Šēfera (Schäfer) 1988. g. 8. septembrī dotais paskaidrojums:

"Die Bundesrepublik Deutschland erkennt die Annexion der baltischen Staaten durch die UdSSR nicht an. Der sogenannte Hitler-Stalin Pakt ist für die Bundesrepublik Deutschland nicht rechtsgültig."

Pieņem, ka visiem "Skatu kartīšu akcijas" rakstītājiem Rietumvācijas atbilde būs vienāda.

FREDIS LINDE, Toronto.

JA NE TAGAD, KAD TAD!

Kad vien cīņas situācija to prasa, mūsu tauta paceltiem sarkanbaltsarkaniem karogiem pulcējās Rīgā savu interešu aizstāvēšanai un vienotības demonstrēšanai. Šodien tā saprot liktenīgo vienreizību: Ja ne tagad, kad tad! Tur nāk vīri, sievas un jaunās audzes, lai iestātos par savas valodas pirmtiesībām, protestā par savu piesārņoto zemi, piesvešinātām pilsētām un beidzot Dievu lūgt dvēseles spēkam, lai varētu cilvēcīgi dzīvot.

Trimda tiek atkārtoti aicināta ieslēgties Daugavas Vanagu pastkartīgu akcijā uz Bonnu, atgādinot Hitlera-Stalina paktu, kāds aicinājums tika publicēts trimdas presē. Palīdzēsim savai tautai! Ja ne tagad, kad tad!

Mums jāpārkārtojas par labu tautas kustības mērķiem. Mums jāpārvērtē mūsu darbošanās sabiedriski-politiskā laukā.

Ja ne tagad, kad tad!

ALFRĒDS PUKĪTE,

DV CV iedol. noz. vadītājs.

VĒSTULE REDAKCIJAI.

Lasot MLB Ziņotāju no vāka līdz vākam, tur var atrast diezgan daudz rakstu par dažādu personu ērkšķu ceļiem no dzimtenes līdz Taigai, par lielām ciešanām dzimtenes cietumos, Omskas un Krasnojarskas darba nometnēs. Tas viss ir teicami. Daži no šiem rakstiem ir ar vēsturisku un didaktisku nozīmi. Ļoti žēl, ka MLB Ziņotājā var arī atrast rakstus, kas piesātināti ar amerikāņu reliģiskām atziņām. Caurmērā MLB Ziņotājs dara ļoti teicamu darbu. Negribu redakciju "pātagot", jo to viņa nav pelnījusi, bet gan gribētos pasacīt to, kas nospiež manu sirdi.

Jau pagājušā gadā aizsūtīju redakcijai 70 lapušu garu stāstu - "Patiess ciešanu stāsts", kas ir pamatots uz Veras Slimbachs piezīmēm no tās divkārtējām izsūtīšanām uz Sibīriju. Tur pārdzīvoto un ciešanu līdzgaitniekiem, līdzgaitniecēm. Nosūtot šo rakstu, paskaidroju, ka redakcija var to iespiest daudzos turpinājumos. Katrā MLB Ziņotāja numurā meklēju pēc stāsta sākuma, bet veltī... Ja jau ci-

tiem līdzīgiem rakstiem ir ierādīta vieta MLB Ziņotājā, nesaprotu, kāpēc Veras ciešanu stāsts tiek ignorēts.

Pielaižu varbūtību, ka, pēc redakcijas domām, raksts pieder pie "novecojušas tematikas". Tas nu gan būtu maldīgi. Žīdu "Holokausts" pēc satura pieder pie tās pašas "tematikas". Žīdiem "Holokausts" ir vienmēr Visjaunākās tematikas stāsts. Latviešiem šādi stāsti būtu jāpublicē un jāpārpublicē. Latviešu bibliotekās tiem būtu jāierāda visredzamākā vieta, lai tos lasītu jaunā paaudze.

Personīgi minētā stāsta ievietošanai MLB Ziņotājā atrodo 4 svarīgus iemeslus:

1. Stāstā ir minētas personas, par kuŗu likteni ir ieinteresēti viņu radi un paziņas;

2. Šāda satura raksti liktu jaunajai un visjaunākajai paaudzei pieminēt tautas pagātnes ciešanas. Šie stāsti kļūst par pamatu jaunās paaudzes prātiem un sirdsapziņām nepielaist tās politiskās un nacionālās kļūdas, kādas pielaida mūsu brīvās Latvijas valdība;

3. Stāstā ir minētas vietas, kur vēl tagad žirgst latviešu mocekļi;

4. Stāsta publicēšana darītu godu visām latviešu sievietēm, kas izgāja cauri vai arī nokrita Sibīrijas kļajumos.

JANIS LIEPIŅŠ, Floridā.

Nelaime ir tikai ar tām 70 lappusēm. Mēnešrakstā, kāds ir MLB Ziņotājs, ir gandrīz vai neiespējami publicēt veselu atmiņu grāmatu.

Red.

IZBRĪNA.

Ar izbrīnu lasīju MLB Ziņotāja jūnija numurā rakstu "Ceļš uz Sibīriju".

No tā var saprast, ka manam tēvam ir tikai divi dēli: Jānis Sibīrijā un E. Sk. Šeit, Kvebekā. Tomēr tā tas nav, jo arī es esmu Jāņa brālis šeit, Montrealā. Tāpat arī es esmu sagaidījis, uzpēmis un aizvadījis savu brāli atpakaļ uz Sibīriju.

ALFRĒDS SKUJIŅŠ.

AICINĀJUMS.

Ļoti rūpīgie montrealieši!

To es noskāršu, lasot jūsu MLB Ziņotāju.

Kad Maskavas iljušins nolaižas jūsu Mirabelē, no tā nokāpj daudz pirmās reizes ciemiņi, kuriem jālido tālāk uz rietumiem. No turienes tiem jātiek uz Dorvalu, lai nokertu Airkanadu. To izdarīt nebūtu māksla, ja zinātu angļu valodu tikpat daudz kā krievu. Angļu valodu gan Latvijā sāka mācīt skolās, ja bija skolotāji, jau 1928. gadā. Bet kā ar to bija friču un rusku laikā, nezīnu.

Nesen iljušins nosebojies un paredzētais Airkanada jau bijis prom. Kāda sprogaina tulce pieprasījusi \$ 120 viesnīcas vajadzībai. Tad ekrānā parādījies kāds Airkanada lidojums uz rietumiem. Viesnīcu nu nevajadzēja, bet atdot tos \$ 120 šai "aizmirsās". Tagad biedru kungi dod ceļam tikai \$ 200, tad nu \$ 120 ir liels robs makā.

Ja lidojumi no Maskavas nāk tikai pāris reizes nedēļā, kāds pensionāra kungs vai dāma varētu ap to laiku paskatīties pēc norūpējušajiem iebraucējiem - tautiešiem. Šurp braucot nekādas lielas pakas nevar būt, nav jābaidās, ka prasīs palīdzēt stiept.

Protams, ja lidlauki no autobusu pietātnēm tālu, tad tāda sagaidīšana ir dārgāka.

RIETUMU TĀLUMNIEKS.

Attālums starp abiem lidlaukiem ir liels. Autobuss vienā virzienā maksā \$ 10, taksmetrs - \$ 50. Lidmašīnu pienākšanas laiks ir ļoti neregulārs. Tās var ienākt ātrāk vai daudz vēlāk. Ciemiņi iebrauc arī ar citām lidmašīnām. Daudz montrealiešu veic šo samarieša darbu, ja zin, kur un kā jāpalīdz.

Red.

Vēstule MLB Zīgotājam un plānotai Garīguma konferencei Latvijā.

Latviešu rakstu zīmes un rakstība piedzima ar pirmo Garīgo grāmatu, un tai vajadzētu turpināties garīgo darbinieku, nevis sekulāro valodnieku autoritātē. Esmu nācis pie atziņas, ka mūsu laikmeta rakstība būtu pakļaujama sekošiem 2 likumiem.

1. Ciepa pret personu. Mēs sagaidām, ka citās valodās mūsu vārdu un uzvārdu raksta pēc iespējas tuvu mūsu rakstībai. Līdzīga ciepa parādama citas tautas personas vārdam mūsu rakstībā. Svešvalodu vārdi un uzvārdi tādēļ būtu jāraksta pēc iespējas identiski oriģinālrakstībai, ja oriģināli pašvārds rakstīts latīņu rakstu zīmēs. Krievu, grieķu, ēbreju un citu atšķirīgu alfabētu gadījumos ir attaisnojama fonētiskā rakstība.

Sekulāriem valodniekiem nav tiesības latviešu tekstā mainīt uzvārdu Rosenbachs uz Rosenbahs vai Bachs uz Bahs. 20. gadu simtepa pareizē latviešu rakstībā būtu tekstā jāraksta "kuģis Queen Mary" nevis "kuģis Kvīn Mēri". Ja vārds tekstā ir pirmo reizi, latvisko izrunu var likt iekavās - "kuģis Queen Mary" (Kvīn Mēri). Tekstā jāraksta sludinātājs John Wesley's (Džon Veslejs), nevis Džons Veslejs.

2. Svešvalodu īpašvārdiem jābūt grafiski identificējamiem. Sen pārdzīvots laiks tos rakstīt pēc izrunas. Mūsu dienās pareiza latviešu rakstība ir Chicago, nevis Cikāgo vai Sīkāgo (Šis pilsētas iedzīvotāji šo vārdu izrunā 'Sīkāgo'), vai arī Cikāga. Ja rakstā vārds parādās pirmo reizi, iekavās liekama vārda rakstība pēc iespējas tuvu izrunai šī vārda "dzimtenē".

Ar grafiski identificējamu rakstību latviešu tekstos izbeigsies nevajadzīgi pārpratumi un neskaidrtības. Tātad - "brauksim uz New York'u", vai kuģosim "pa Thames upi". Tā būs daudz vieglāk atrast bibliotēkas kartotēkā arhitektu Wright'u vai Council Bluffs pilsētu Iowā. Kas gan telefona grāmatā spētu sameklēt Kaunsila Blafu Aļjovā?

Pateicību esmu parādā MLB Zīgotāja redakto-ram un redakcijas saimei, kas vienmēr centušies manos rakstos paturēt to latviešu rakstību, kādu es, pēc labākās sirdsapziņas, atrodu par pareizu. Nav nekāda nelaime, ja latviešu gramatika no viena rakstītāja uz otru nedaudz atšķiras detaļās. Svarīgi, ka rakstītājs savu atšķirīgo detaļu loģiski pamato. Visas valodas un rakstības "tradīcijas" mainās pēc loģikas, nevis pēc "tā rakstīja mūsu tēvi" standartiem.

JĀNIS PURVIŅŠ JURJĀNS.

LĪGO SVĒTKI TĒRVETĒ.

Kā katru gadu, labi apmeklēts sarīkojums. Šoreiz ar vairākiem Latvijas viesiem. Ačkupa uzvedums un "ugunskurs", kas katru gadu izvērsas lielāks un lielāks. Šogad diametrā pāri par 50 pēdām ar lielu zaru kalnu - eglāji, priedes un lapu koki. Aizkurināts uzsvieda pāris simts pēdu mākonī. Liesma mazāka - tikai divstāvu mājas augsta. Jāgu bērniem tai netuvoties!

Lūgtu nākamgad - vai nepietiktu ar darvas spainīti kārts galā, kas būtu pieticīgi eleganti un saprotami ļoti latviski. Ne šī gada mežonīgo aizkuru!

LĪGOTĀJS.

JĀNU VAKARS SIDRABENĒ.

Jāgu sarīkojumi Sidrabenē arvien saistījuši daudz apmeklētāju. Šogad nemitīgais lietuss Torontā un apkārtnē radīja rūpes. Taču dienu pirms sarīkojuma iestājās īsta vasara. Tas iedrošināja daudzus, sevišķi jauno audzi, ierasties jau piektās dienas vakarā.

24.-jūnija rīts sveica sidrabeniešus ar spožu sauli. Jau no paša rīta pa Sidrabenes vārtiem ieradās līgotāji. Ap pusdienas laiku tur bija īsta drūzma. Sidrabenes plāvās, upmalās un zem koku pudurēm veidojās telšu nometnes. Liela rosība bija kafejnīcā, un pie brīvdabas skatuves notika

kopēja vainagu vēšana no Sidrabenes plāvās plūktām puķēm un ozolu zariem. Rosība bija basketbola laukumā. Sabiedriskā ēkā bija Venerandas Vabales 30. gada skate un daļamatnieces Annas Zilgmes keramikas darbu izstāde. Telpas, diemžēl, bija pārāk šauras. Tas traucēja.

Hamiltonas radio stacija pieteica bargu pārko- na negaisu, kas Sidrabenē ieradās, kad bija jāsā- kas Jāgu uzvedumam, un ilga pusstunda.

Jāgu uzvedumu - Sidrabenes papardi meklējot - vadīja Skaidrīte Leja, izpildot arī uzvedumā iepī- tos solo dziedājumus. Piedalījās vokālais ansamb- lis "Dzirksts" diriģentes Vizmas Maksīpas vadībā un Hamiltonas tautas deju kopas - Vainadziņš un Vizvainadziņš, Baibas Šmitas-Kalējas vadībā. Uzve- duma sagatavošanā vēl piedalījās Andris Leja un Ivars Pavasars. Par skaņu sistēmu rūpējās Ķipis. Uzvedumā bija vairākas kopdziesmas. Lietus, diem- žēl atņēma uzvedumam paredzēto krāšņumu. Dejojā tautas tērpus atvietoja sporta drēbes. Visi dejoja basām kājām. Dejas tomēr ritēja sprai- gi, kaut slapjajā zālē bija arī pāris klupieni. Manisprāt, šī gada uzvedums bija labāks kā ie- priekšējos gados. Labi skanēja "Dzirksts" un in- teresantas bija izvēlētais līgo dziesmu melodijas.

Pēc uzveduma Čaklie izpildītāji iznēsāja skatī- tājiem bagātīgas siera devas un miestīgu.

Malu malās iedegās uguns kuri. Gaisā uzšāvās ra- ķetes. Ugunsgrāvis ar palīgiem vadīja Pauls Plīsis. Brīvdabas skatuve skanēja laikmetīga deju ansamb- ļa "Kodols" deju mūzika, bet sabiedriskās ēkas zālē kalnā - Ķipja populārā deju mūzika.

Negaidītais lietuss nekādu postu nebija nodarī- jis. Daudziem tas esot bijis neparasts piedzīvo- jums un neesot labsajūtu traucējis.

Tālvadītājs Jurenovskis ar sievu Irēnu bija vei- kuši galveno organizācijas darbu. Viņš apmierināts par sarīkojuma norisi un pateicīgs visiem palī- giem. Apmeklētāju skaits bijis lielāks, pārsnie- dzot 1200. Labus ienākumus devusi kafejnīca.

Apmeklētāju vidū bija ciemiņi no Latvijas, Austrālijas un ASV. Bija ieradies Norvilu pāris. Jānis Norvilis agrākos gados bija viens no Jāgu lielsarīkojumu autoriem un līdzdalībniekiem. No mūziķu saimes vēl redzējām diriģentu Arvīdu Purvu ar kundzi.

Ž. ZENTIŅŠ.

ŠORUDEN TIKSIMIES ABRENĒ!

Latviešu akadēmiskai saimei un citiem intere- sentiem tiek organizēta tikšanās Abrenē.

Daudziem trimdas vecākās paaudzes dalībniekiem svešatnes gaitas atviegloja Latvijas Universitātē iegūtā izglītība. Tādēļ ir piemēroti, ka šoruden pulcējamies, lai cildinātu mūsu "Alma Mater" un reizē ar to noklausītos Dr. J. Stradiņa akadēmisko runu par tematu: Latvijas Universitātes nozīme Ei- ropas zinātnēs.

Francija šogad atzīmē revolūcijas 200 gadu at- ceri. Šinī sakarībā Parīze ir uzposta. Kā piemēru var minēt jaunuzcelto stikla piramīdi Luvras dār- zā.

Lai atvieglotu ceļojumu uz Abreni, no Toronto tiek organizēts grupas lidojums, kas atties 20. septembrī. Abrenē ir paredzēts pavadīt četras dienas. Divas dienas paredzētas Parīzes apskatei.

Atpakaļ braucienu iespējams izkārtot arī pēc ilgākas uzturēšanās Abrenē vai citur Eiropā.

Tuvāka informācija pieprasāma, rakstot -

A U S T R U M S, P. O. Box 8293, Dundas, Ont., L9H 5G1, vai arī zvanot pa tālruni - 416-628-8138.

HERMANIS VILKS.

Turpmākajās lappusēs, t. s., Svešvalodu nodaļas ietvaros sniedzam mūsu lasītājiem nesaīsinātu Ka- nadas Ārlietu ministra Dž. Klarka (Joe Clark) runu 17. Baltiešu vakarā, kas notika šā gada 21. jūnijā, Konfederācijas zālē, Kanadas parlamentā, Otavā.

Red.

A KEYNOTE SPEECH.

By the right honourable Joe Clark, Secretary of State for External Affairs, to the Baltic Federation in Canada on the occasion of the 17th
BALTIC EVENING.

We have been accustomed to thinking of Canada's multiculturalism exclusively in Canadian domestic terms - the variety it offers; the challenge of drawing the best qualities from different cultures; the tolerance it can teach us here at home. But there is an international dimension to Canada's multicultural character. It provides us direct access to the multitude of countries and societies from which Canadians come. Usually, that helps us understand those countries better, and we can apply that understanding in the exercise of Canada's historic international role as a moderating nation, and a leader in the practical pursuit of human rights. But it can also, in critical times, give us an influence that is not available to countries which lack our links of family and culture and language.

Sometimes those links can create problems, as, for example, when foreign disputes are imported into Canada. But more often, they create opportunities, and we should act on them. Take the case of the Baltic communities in Canada. There once was some fear that the presence in Canada of citizens with origins in Central and Eastern Europe would limit our ability to encourage glasnost or perestroika. The opposite is the case. Thousands of Canadian citizens speak Estonian, Latvian, Polish, Hungarian, Serbo-Croat, Slovak or Czech. They give Canada direct and personal connections with the activists of Solidarity, the nationalities of the Baltic States, or the faithful seeking to practise the principles of the Ukrainian Uniate Church, or of Judaism in the Soviet Union.

Those are not obstacles to Canadian foreign policy. They are considerable assets, if we have the imagination to make the most of them.

Tomorrow, as the Government continues our consideration of our response to the terrible events in China, I am convening a Roundtable of Canadian experts from outside the Government, who have direct experience in China. This will include Canadians of Chinese origin, as well as scholars, business persons, and others who have lived in that society we seek to influence.

We are taking the same approach to the different changes that are occurring in the Soviet Union and Eastern and Central Europe. The Prime Minister and I seek the advice of the business leaders who are actually pursuing joint ventures in the Soviet Union. I meet directly with families, like Ala Wolfson or Ivan Shumuk who are trying to bring Refusniks or former political prisoners to Canada. And we believe there is a creative constructive opportunity to make use of Canada's human links to Europe.

We must be sensitive and deliberate in the way we use that asset. We must steer between old memories and new enthusiasms, and always be guided by the pragmatism that makes foreign policy effective. But we can help encourage new thinking in the Soviet Union and Eastern and Central Europe by displaying imagination here at home.

That is why I come to you this evening - not just out of courtesy to a significant Canadian community, nor simply to celebrate your culture and your history. I am here to ask your help in Canada's contribution to positive and permanent changes in the Soviet Union, and in Eastern and Central Europe.

This past year has been momentous in relations between East and West.

It has brought elections in Poland and the Soviet Union and the promise of the same in Hungary. In January we signed the Concluding Document

to the Vienna Conference on Security and Cooperation in Europe. New conventional arms negotiations for Europe have begun.

And last month in Brussels, Prime Minister Mulroney and other Heads of Government commemorated the 40th Anniversary of NATO in a Summit that set out new directions for the Alliance. President Bush's dramatic proposals have regained the negotiating initiative for the West. The Prime Minister's proposal of a new scholarship plan - to help citizens of Central and Eastern Europe learn about democratic institutions - helps assure the dynamism of an Alliance that has safeguarded Western security for four decades.

This is a time of profound change in the lands from which many of you and your families came. Like all change, it can be difficult and controversial, and will require both imagination and compromise. We are not spectators in these events. We are part of them - as a nation whose citizens share languages and heritages with Europe; as a country prepared to exercise our influence internationally; as a society whose economic system and political traditions offer encouragement and examples to those seeking changes in Europe.

As we assess these changes, some of you will counsel caution, and we will want to weigh your advice carefully. Others will see opportunities that do not leap to the eyes of our officials.

The developments in China are instructions about how change has been introduced in the USSR. President Gorbachev recognized early reality which has not penetrated the leadership of China economic reform cannot occur without political reform. You cannot ask people to accept the sacrifices of economic reform without also giving them a say in how it will occur. President Gorbachev knew from the outset that the command system had failed. He identified the main cause of failure - all the levers of power were being pulled by individuals protected by repressive laws and police practices. It was impossible for all but the bravest to challenge the system.

There were brave challenges.

We know the names of many of those heroes - Father Svarinskas, Father Tamkevicius, Mart Niklus, Petras Grazulis, Enn Tarto, Anatoly Scharynsky, Josef Begun, Yuri Shukheyvich, Josep Terelya, Stepan Stepeliak, to name only a few. We worked together - you, other Canadians, and concerned people around the world - to secure their release from prison, from exile and even from the USSR. You kept them in the public eye before there was glasnost. Their courage contributed to the progress we are now observing as glasnot and perestroika because they showed their compatriots how to retain hope, gave them the courage to resist erosion of their cultural identity. Now Soviet authorities are acknowledging that they need the cooperation, not the passivity, of their population. To gain that cooperation, they are prepared to make concessions.

How far is the Soviet leadership prepared to go? I do not know. Perhaps they do not either. But they have already permitted, and even encouraged, expressions of sentiment which no one would have dared to hope for a couple of years ago. Fundamental change has already occurred. More can - and should - be expected.

But change should not be so rapid as to provoke a reaction undermining all the successes of the past year. The leaders of the Popular Fronts in the Baltics have demonstrated wisdom in a volatile situation, seeking a peaceful transition to independence. We hope their efforts will be crowned with success, so that Soviet authorities will gradually accept that their best interests are served by granting maximum freedoms to the people of the Baltic States.

They have to be encouraged to understand this.

The arrival of new leadership in the USSR provides solid grounds for believing that the will of the people can and will be expressed, and that it will have some impact on policy. There is still much to do. But there can be no doubt that great progress has been made in the USSR towards reducing the limitations on individual freedoms.

We welcome the release of political prisoners in the Soviet Union. Religious tolerance is increasing and should be enshrined in the new law on religious practice which the Supreme Soviet is expected to pass this year. The effects of this law will be keenly felt in the Baltic States and will be of key interest to us in terms of its impact on the Ukrainian Uniate Church. We will continue to urge the maximum freedom of religion for all.

Already, the situation has improved beyond anything we could have expected as little as three years ago. Who could have predicted that more than 1600 new religious congregations would be registered in 1988 (as opposed to 104 the year before), that Jewish cultural centres would be formed in communities around Soviet Union or that religious texts could be imported legally in to the Soviet Union?

Emigration from the Soviet Union is higher now than at any time in the past 10 years. In the first four months of this year, 57,000 exit permits were granted for emigrants. And this before the new laws on emigration have been enacted by the Supreme Soviet. We look forward to even higher figures once that legislation is approved.

Canada has no unresolved family reunification cases with the USSR. Private visits from the Soviet Union to Canada have multiplied - from 5,000 in 1986 to 12,000 in 1988.

President Gorbachev seems determined to create a society based on law and he is drawing on the experience of Western countries. The Soviet Supreme Court visited the Supreme Court of Canada last autumn to discuss a wide range of legal practices, particularly the role of defence counsel. A return visit is planned. Ultimately, of course, it is not the laws but how they are implemented which counts. We will watch closely how the spirit of the new laws is observed.

While the democratization process initiated by President Gorbachev is a major step forward, the results are democratic in the sense that we would use that word. But the fact is that the Soviet people were given a choice of candidates for the newly-created Congress of People's Deputies. Where no choice existed, they were given the option to reject the single candidate. This they did.

The result was that most of the deputies from the Baltic States were representative of local feelings and local views. That is true also of some deputies from the Ukraine. Many deputies are clearly reformers, most obviously Boris Yeltsin and Andrei Sakharov. But there are dozens more.

There will be those who argue that President Gorbachev has secured for himself a compliant Supreme Soviet which will do as it is told. I do not agree. It is not a revolutionary body, but it is reform-minded. Furthermore, the voices of deputies to the Supreme Soviet, and for that matter of deputies to the Congress, will continue to be heard. The politicization of Soviet society is only beginning, but it is a good beginning.

No one can fail to appreciate the difficulties facing the Soviet Union. The challenge of reforming the economy, the tragedies of Armenia and the train disaster in the Urals, the legacy of Chernobyl, and the ethnic violence of Armenia-Azerbaijan, Uzbekistan and Georgia. There is a rising tide of demands for greater recognition of the rights of nationalities. These come from around the Soviet Union, from the Ukraine, Belorussia and Moldavia, but most significantly in the Baltic States.

Perhaps the most remarkable development in a unique year in the history of the Soviet Union has

been the flowering of the popular movements of the three Baltic States and the acceptance of large parts of their agenda by the local Supreme Soviets. The election of popular front representatives to the Congress of People's Deputies gives them a national forum for the pursuit of their objectives. Live television coverage of the entire session of the Congress showed Baltic representatives demanding a renunciation of the secret protocols of the Molotov-Ribbentrop Pact and independence for the Baltic States. This must have been an eye-opener for most of the country which would have been made aware of Baltic concerns for the first time. The agreement to set up a commission of the Congress to look into the Molotov-Ribbentrop Pact was an admission, at last, that the issue must be addressed.

In the meantime, the Baltic States insist on their independence, refusing to recognize Soviet all-union laws unless they have been approved in their own Supreme Soviets. They have made their languages the official languages of the Baltic States. The Baltic Assembly of Popular Movements which met in Tallinn last month will contribute to the sense of joint purpose of the three Baltic States.

The outcome of the contest of wills between Baltic Supreme Soviets and Moscow is still far from clear.

The aspirations of the Baltic peoples will not be met all at once. But there has been real progress. This Government applauds the efforts of the Baltic peoples to assume responsibility for their own destinies. Glasnost and perestroika provide a context in which a new reality is unfolding, from which we hope there will be no turning back.

Canada continues to refuse to recognize de jure the force incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. We give substance to that position in a number of important ways:

- First, federal government Ministers and Ambassadors do not travel to the Baltic Republics.
- Second, Estonia, Latvia and Lithuania remain acceptable designations as places of origin on Canadian passport and immigration documents, and
- Third, as a result of a policy I initiated last year, a disclaimer now appears on all federally-produced maps of the Baltic region reiterating our policy of no de jure recognition of the Soviet annexation.

Our position of principle on this matter will not change. The legitimate aspirations of the Baltic peoples must be met. The basis on which the Soviet Union incorporated the Baltic States was illegal and immoral. The situation must be put right.

There is now reality in the Baltic States and together we must determine our response to it. Canada continues to recognize de facto Soviet control over the Baltic States. To recognize it is not to accept its legitimacy. It is the reality. But we have a choice. We can turn our backs on the Baltic region altogether, thereby denying courageous people the encouragement and contact we can offer. Or we can maintain our de jure position and work within the realm of the possible to improve the life of the people there, many of whom are family to you here tonight.

Large numbers of Canadians, particularly those of Baltic origin, are seeking more extensive contacts with the Baltic States, for personal, family, cultural, sports, or commercial purposes. Many of them seek the leadership and assistance of the Canadian Government. So do members of the popular fronts whom officials of my department have met over the past few months, both in Canada and in the Baltic States. A private exchange, under which 28 Estonian businessmen are studying the capitalist market system

at York University, has been established and funded by Canadians, most of Estonian origin. Joint ventures between Canadian and Baltic interests are being pursued. There will be a demand for more exchanges to permit closer contacts and establish joint ventures, so that the people of the Baltic States can rebuild the market skills they traditionally possessed and, broaden people-to-people contacts.

Apart from the key issues of independence and economic autonomy the Baltic States face three basic problems: the need for economic modernization and development; the threat from environmental pollution; and the need to preserve their national identities. Canada can help with some, perhaps all, of these issues.

Our focus could first be commercial and economic, whether in the area of management training, joint ventures, or purely commercial transactions. Some of you are already involved in such activities and my Department is ready to help you.

The environment may be another area where our expertise could be useful. We do not have established programs of environmental cooperation with the Baltic States. But Canada would be prepared to share the experience we have developed in an area so crucial to the quality of life.

Canadians of Baltic origins are proud to reinforce the sense of national identity of the peoples of the Baltic States. You have shown that they and their cause are not forgotten. You have maintained contacts to the limit of the possible. Now those contacts will be permitted to grow. You should take advantage of the opportunity. Whether the contacts take the form of family visits, now less difficult to arrange, or whether they are sports events, cultural, media or academic exchanges and meetings, you will strengthen the resolve and confidence of peoples whose fate concerns us all.

This Government has been paying increasing attention to the Baltic States. More officials from my Department and others will travel to the region to ensure that we have the best possible understanding of developments there. We want to ensure an open two-way flow of information with you, too, for as I said, you represent an important asset in the formation of new Canadian foreign policy responses to the changing Baltic scene. My Parliamentary Secretary has been meeting with you for instance, recently addressing the Annual Convention of Baltic Veterans League in March, and the Baltic Womens Federation in April. We will not, however, jeopardize our policy of non-recognition de jure. Our role there will be to enhance the potential for contact and communication between the people of Canada and the people of the Baltic States.

Joint ventures can greatly assist the development of the market ethic, a crucial element in achieving economic progress under perestroika. Some Canadians have been quick to see the potential of such ventures and more will do so in the near future. There are already 10 Canadian-Soviet joint ventures set up since 1988 and another six are close to completion. A group of Canadian businessmen will travel to the Ukraine in October to identify possibilities there. A Canada-USSR Business Council has been formed led by such companies as Olympia and York, McDonald's Restaurants, Lavalin, Foremost, Francmaster and Alta Genetics. More than 100 firms should be members of this organization before its first meeting in Moscow in November. More joint ventures can be expected in the Baltic States as new opportunities are identified. The training of managers and the planned follow-up undertaken by Enterprise York are precisely the kind of private initiatives we want to encourage.

In November, the Prime Minister will visit the Soviet Union. He plans to take with him a delegation of business people who are keen to identify commercial opportunities. While some of them will find a ready market for Canadian products, many will be looking to the longer term. They will be particularly interested in areas which are likely to enjoy greater freedom to make economic decisions and already have skilled labour forces and a strong work ethic. They should be encouraged to look to the Baltic States.

President Gorbachev has shown increasing understanding of the necessity to permit the countries of East Europe to find their own way. In the case of Poland, we have every reason to rejoice in such a decision. That country's problems will not end now that a partially democratic election has been held. But it is already apparent that the people have a new sense that, just maybe, there is hope that the Party will share power with the people and that a way can be found out of the political and economic dilemma which has faced the country for so many years.

The decision by the Party in Hungary to permit multiparty elections offers hope for that country as well.

Canada and the West will have to seek creatively new methods of encouraging those trends in East European countries which offer a real chance for the people to participate in the decision-making process. At the same time, we must stimulate other East European countries whose leaderships have not yet inhaled the reform spirit to acknowledge that the world has changed and they are out of step.

Canada has played a constructive role in creating the atmosphere of reduce East-West tensions which in turn has contributed to greater freedoms in the USSR, in the Baltic States, and in East Europe. Whether on arms control issues, confidence building, Alliance building, or in the CSCE process, the voice of Canada carries weight and conviction. We have a reputation for telling frankly those countries in the Warsaw Pact whose human rights record is wanting, that they cannot be fully accepted as reliable members of the international community until they live up to their commitments.

But we now face a new situation. Some Warsaw Pact countries are beginning to make such substantial changes that we are obliged to rethink our relationship with them. We do not forget the human rights concerns which remain to be satisfied; we do not forget the aspirations of nationalities such as those you represent. But we must recognize change where change has occurred. We must seek new ways to strengthen the processes already under way. We must encourage the Soviet Union and its neighbours to realize that their best interests are served by living within a family of nations, where people are ruled by governments of their own choosing, associated freely according to their own identified national interests.

During the seventeenth Baltic Evening at the Confederation Hall, West wing of Canada's Parliament in Ottawa, the legal counsel of the Baltic Federation in Canada Mr. William J. H. Hough also delivered an impressive address which we hope to publish in our next English Section of *MLB Ziņotājs*.

The musical program of the evening was provided by the internationally well known Latvian pianist Arthur Ozolins.

Many senators and MPs attended the splendid event. Over a hundred of Estonians, Latvians and Lithuanians had a golden opportunity to meet them.

The organizing committee had done an excellent job indeed.

Ed.

DIVI RUNAS BALTIEŠU VAKARĀ OTAVĀ.

Vairākas pārmaiņas Baltiešu vakara norisē. To šā gada 21. jūnijā, vēlāk kā jeb kad agrāk, Otavā rīkoja Baltiešu Federācija Kanadā.

Baltiešu vakari, kas parasti notiek Konfederācijas zālē, Kanadas parlamenta ēku rietumu spārnā, Otavā, ieguvuši plašu ievērību Kanadas parlamentāriešu saimē un par tiem raksta vietējā presē. Tajos kā viesi piedalās senatori, parlamenta deputāti, valdības ministri un vairāku ārvalstu sūtniecību pārstāvji. Vakara dalībnieki (šoreiz ap 170) vispirms pulcējas īpašā kokteiļu stundā, kurā pie glāzes atspirdzinājuma un dažām uzkodām var patērzēt ar vecām un jaunām paziņām, iepazīties ar jauniem parlamentāriešiem, kas uz saietu atnākuši pirmo reizi. Rodas visādas iespējas arī tiem, kas vēlas fotografēties ar redzamām personām. Šoreiz fotografēšanās degpunktā bija Kanadas ārlietu ministrs Dž. Klarks, kas tikko kā bija atgriezies no Venecuēlas, Dienvidamerikā, lai pildītu apsolīto uzdevumu - uzrunātu baltiešus un apliecinātu vēlreiz, ka Kanada neatzīst Baltijas valstu piespiesto iekļaušanu Padomju Savienībā DE JURE (Lasiet nesaīsinātu viņa runu Svešvalodu nodaļā iepriekšējās trīs lappusēs. Red.).

Finanču ministrs M. Vilsons, kas vakara organizēšanas komitejā pārstāv parlamentāriešus, bija otra šāda redzama persona. Arī ar viņu vēlējās aprunāties gandrīz vai ikviens baltietis. Viņš gan paspēja vēlāk izpildīt tikai atklāšanas funkcijas, jo bija jādodas uz kādu svarīgu finanču nozares sanāksmi.

Šoreiz nebija ieradies neviens no Kanadas politisko partiju līderiem. Ministru prezidentam Mulronijam nebija vēlēšanu gads, un abi pārējie - Bradbents un Turners paziņojuši, ka no saviem pienākumiem atkāpsies tiklīdz būs izraudzīti viņu vietnieki. Daudz mazāk bija liberāļu, kas parasti vakarā ieradušies kuplākā skaitā, jo bija sagādījušies, ka tieši tajā pašā laikā notika atvaļināto saietu liberāļu partijas vadītājam Dž. Turneram.

Šo rindu autoram bija izdevība tikties ar vairākiem senatoriem un parlamentāriešiem. Tiem visiem uz mēles bija lielās pārmaiņas okupētajā Latvijā un Padomju Savienībā. "Nu, ko jūs saktiet? Esat priecīgi?" bija viņu pirmie jautājumi un sarunas tūdaļ tecēja kā pa diedziņu. Tā tad tie patiesi seko notikumiem un ir baltiešu draugi. Ko gan vairāk varētu vēlēties?

Latvieši bija pārstāvēti kupli. Daudziem tā bija pirmā reize. Izjautāti, kā jūtas, šķita visumā apmierināti. Tautību pārstāvjiem bija tikai sava paziņšanās zīme - karodziņš; parlamentāriešiem un citiem viesiem visi trīs. Tā viegli varēja atšifrēt, kas ir kas.

Fakts, Kanadas Ārlietu ministrs velta 30 minūšu garu runu baltiešiem, vērtējams ļoti pozitīvi. Kaut ko tamlīdzīgu vēlētos daudzas apspiesto tautību grupas.

Teicamu vispārēju politisko notikumu atskatu deva amerikāņu internacionālo tieslietu lietpratējs Viljams Hafs (Wm. Hough). Šis bija jauniešu vedums. Pirmo reizi baltiešu pārstāvja vietā politiskās situācijas raksturojumu deva cittautietis. Rīkotājiem bija izdevies piesaistīt veiksmīgu runātāju (Ceram viņa runas tekstu publicēt nākamajā MLB Zīpotāja numurā, Svešvalodu sekcijā).

Priekšnesumu daļā šoreiz neuzstājās visu tautību mūzikālās vienības, bet gan viens vienīgs mākslinieks - mūsu pašu pasaules klases pianists Artūrs Ozoliņš. Viņa sniegums, kā vienmēr, bija brīlants, darbu izvēle atjautīga. Blakus burvīgajām mūzikas skaņām telpā bija manāma tikai klusināta vēdināšanas mašīnu šalkšana. Klausītāji priekšnesumam sekoja ar vislielāko uzmanību un veltīja māksliniekam sirsnīgus aplausus.

Sevišķi nozīmīgs faktors šajā vakarā bija trīs tālu viesu - pa vienam no katras zemes -

Baltijas valstu tautas frontu pārstāvju piedalīšanās. Visi viņiem veltīja sevišķu uzmanību. Latviešus pārstāvēja Atdzimšanas kustības dibinātājs un vadītājs Dr. Juris Vidiņš, kas šajā krastā atrodas jau ilgāku laiku.

No Vašingtonas, ASV galvas pilsētas, bija ieradies Latvijas sūtniecības pirmais sekretārs Jānis Lūsis. No Toronto - LNAK valdes priekšsēdis Dr. Guntis Silpiņš, LNAK padomes prezidija otrais vicepriekšsēdis A. Budrēvics un daudzi citi sabiedriski darbinieki. Montreālu pārstāvēja Kārlis Freibers, Ilga un Mārtiņš Štauveri.

Otavas rīcības komitejā aktīvi darbojās Līgita Galdiņa, Pēteris Brauns, Mirdza Pārupe, A. Rozīte, M. Voitkus-Lukina un daudzi citi.

Skyline viesnīcā bija Baltiešu Federācijas Kanadā smadzeņu centrs, kur pusdienas laikā notika tās vadības īsa apspriede un kur vakara baltiešu dalībnieki varēja iegriezties gandrīz vai pusnakts stundā remdināt sevišķi karstajā dienā iegūtās slāpes, pārrunāt dzirdēto, izteikt komplimentus par garšīgo maltīti un tamlīdzīgi.

Šī gada saiets bija izdevies. Par to paldies pienākas itin visiem, kas bija darbojušies, lai tas tā būtu.

M. ŠTAUVERS.

AIZVESTO PIEMINĀ MONTREALĀ.

Tieši 14. jūnija vakara stundās pie Nezināmā kareivja pieminekļa, Kanadas laukumā, Montrealas sirdī pulcējās ap 200 baltiešu, lai pieminētu aizvestos, kurus piemīņu tagad atzīmē arī okupētajās Baltijas valstīs. Piemīņas sarīkojumu, kā arvien, rīkoja Baltiešu Federācijas Kanadā Montrealas nodaļa, kuras vadītājs (nu jau vairāk kā 20 gadu) igaunis Pēteris Moldre teica īsu uzrunu.

Baltiešu delegācija pie pieminekļa nolika sēru vainagu. Visus aizvestos daudzajās aizvešanās pieminēja ar klusuma brīdi. Goda sardzē bija lietuviešu leģionāri savos tērpos (viņu vidū arī E. Kirstukas, kas ir sevišķi aktīva mūsu Daugavas Vanadzēs); pie karogiem - katras tautības jaunatne (latviešiem - ačkupieši).

Ļoti piemērotu runu teica viesis - Montrealas domes loceklis A. Limončiks (Limonchik), apliecinādams, ka labi pārzin lietas apstākļus. Tautas mocekļi godināmi. Augsti vērtējama baltiešu uzmanība pret citiem. Viņš sveicināja pulcējušos pilsētas galvas Dore vārdā. Vēl runāja rumāņu pārstāve Riga (franciski) un ukraiņu - Jaroslavs Markiza, abi dedzīgi patrioti un pretkomunisti. Ungāri bija atsūtījuši telegrammu. Akta ceremoniju vadīja Jānis Tērauds.

No Kanadas laukuma piemīņas akta dalībnieki gājienā devās uz Mary Queen of the World katoļu katedrāli, lai piedalītos eukomomeniskā dievkalpojumā, kurā sprediķoja māc. Gunārs Hūns. Bija lūgšanas katrā valodā un mūzikāli priekšnesumi. Igaņu daļā savu kompozīciju izjusti atskapoja ērģelnieks K. Raudsepps, lietuviešu - četras dziesmas dziedāja Gina Čapkas, bet latviešu - divi dziesmas Jundas mini ansamblis.

Par atceres tehnisko izkārtojumu šogad rūpējās latvieši Gunāra Jākobsona vadībā. Daugavas vanadzēs Ērikas Vītiņas vadībā izdalīja latviešu paziņšanās karodziņus un iekasēja ziedojumus.

Atceres dalībnieku saimē šogad bija vairāki viesi no Baltijas jūras krasta.

Š.

MŪZIKA.

AVE SOL MONTREALĀ.

Vairākos skatījumos un ciparos.

Kas par starpību starp Ave Sol koncertu pirms nedaudz gadiem Toronto un šī gada koncerta Montrealā! Toreiz mēs dzīvojam spraigā, elektrizētā atmosfērā: boikotētāji, protestētāji, politruku

meklētāji atklāti vai ar baumošanu cīnījās pret latviešu dziesmas atbalstītājiem. Lasītāju vēstulēs nenācēja pūlējās pierādīt savu taisnību. L. A. redakcija pilnā sastāvā, miglīgu pūsdama, aizbrauca atvaļinājumā. Uz ielas pie koncertzāles trīs protestētāji dūšīgi protestēja... Konfrontācija beidzās ar pilnīgu noraidītāju sakāvi: 2500 pret 3!

Šī spraigā, stimulējošā cīņas gara, šīs elektrizējošās atmosfēras pietrūka, kad divi duči otaviešu autobusa devās uz Montrealu, ne tik daudz meklēt kādu nacionālu pārdzīvojumu, kā uz izcilu koņa koncertu.

Polaka koncertzāle Mekgila Universitātē akustikas un lieluma ziņā īsti labi piemērota Ave Sol 40 balsu korim. Ja resonanci definē kā telpas spēju pastiprināt un paildzināt skaņas, tad rūpīgs vērotājs to varēja i redzēt, i dzirdēt: skaņa turpinājās vēl, apmēram, pus sekundi pēc izdziedāšanas. Par koņa kvalitāti, liekas, visi cildinošie vārdi jau sen būs uzrakstīti. Nav vajadzība atkārtoties. Varu tik piemētināt, ka koncerta pirmā daļa bij balsu koordinācijas akustisks brīnums (Echo), ar kuru koris var sekmīgi stāties pretim jebkuņam festivala korim. Pabrīnījos tikai, kāpēc tik daudzi koristi lietoja notis (tie visi taču esot profesionāli mūziķi), ja pats diriģents visu programmu novadīja pilnīgi no galvas.

Pēc kāpinājuma un kulminācijas pirmā daļā, otra bij atslābums, un daudziem, kas, varbūt, cerēja dzirdēt latviešu tautas dziesmas apoteozi, sagādāja vilšanos... Pirmkārt, dziesmu izvēle nebija īsti laimīga; otrkārt, latviešu dziesmai nepiestāv tukšs teātrālisms, kā koristu pārvietošanās, gulšanās, sēdēšana, celšanās, gluži kā to varam šeit redzēt TV svētdienas rītos korāļu dziedāšanā. Treškārt, traucēja arī vienveidīgie, stilizētie tautas tērpi sievietēm un nospiedoša dominējoša baltā krāsa vīriešiem, kur pelēks vai brūns būtu iespaidīgāks, labāk kontrastētu ar sieviešu tērpiem. Beidzot, ar kāzu izdarībām Ave Sol nevar sacensties ar Saules Jostu. Gala vārdam: latviešu dziesma nav SHOWBUSINESS! Bet ar prieku es atkal klausītos koncerta pirmo daļu!

E. RUPNERS.

Agrā rīta stundā 3. jūnijā, pēc sarežģīta brauciena no Rīgas, ieradās Latvijas pazīstamais koris Ave Sol. Izkāpjot no autobusa, koris sagaidītājus pie Montrealas Latviešu Centra sveica ar sirsniņu dziesmu.

Koncerts notika nākošajā dienā Mekgila Polaka koncertzālē.

Programma bija dalīta divi daļās.

Pirmajā daļā dzirdējām dziesmas no koņa klasiskā repertuāra. Še koris dziedāja 3 Renesances komponistu, kā arī ASV, Kanadas, Polijas un latviešu komponistu darbus. Pēdējos pārstāvēja P. Dambja un J. Karlsona dziesmas.

Šī pirmā daļa ļoti iespaidoja klausītājus. Dziesmas plūda tik viegli, nianšes bija apbrīnojami skaidras, dinamika tik efektīga un intonācija tik iespaidīgi dzidra kā vienkāršas harmonijas kopskapā, tā arī visgrūtākajos disonējošos akordos.

Šim korim ir sava atšķirīga krāsa. Nekāds vibrato solistiem, nedz arī koristiem. Rezultātā koņa intonācija ir pirmklasīga. Koņa diriģents Imants Kokars panācis ievērojamu dziedātāju disciplīnu. Katrs dziedātājs ir arī spējīgs soloists ar pieredzi ansambļu diriģēšanā. Tad nav jābrīnās par to, ka lielākā daļa koristi paši ir diriģenti savos ansambļos Latvijā. Tas jūtami iespaido koņa ļoti augsto mūzikālo līmeni, jo dziedātāji izprot visus teorētiskos un praktiskos sarežģījumus.

Viens no visiespaidīgākajiem momentiem šajā koncertā bija amerikāņu komponista W. Albright (dz. 1944. g.) dziesma "Alleluia". Koris tajā sadalījās septiņās grupās, kuņas aplenca klausītājus no visām zāles pusēm. Dziedāja sveču gaismā, atdarinot kādu senu katedrāles iespaidu. Šī dziesma sākās klusi ar dažām dziedātāju grupām. Tad tā

pakāpeniski pieauga līdz iespaidīgai kulminācijai. Koris to dziedāja bez diriģenta vadības.

Diriģents Imants Kokars ar saviem mājiņiem īpaši izcēlās Kanadas komponista K. Mills dziesmā "Gloria", ko koris dziedāja angliiski. Lai gan šai dziesmā vārdi bija grūti saprotami, mūzikālais izpildījums bija efektīgs ar daudz "crescendi" un "tempo rubato" (reizēm paātrināts un sasteigts temps).

P. Dambja "Mūžība" piedalījās pieci solisti, kas veiksmīgi nodziedāja šo harmoniski interesanto dziesmu.

Korim ir ļoti iespaidīgs un efektīgs intonēšanas veids - dziedātājs ar absolūto dzirdi, publikai nemanot, koristu grupām bez maldīšanās uzdod visas notis, tādā veidā netraucējot programmas norisi.

Otrā koncerta daļā koris dziedāja tērpietas tērpos. Iespaidīgs bija uznāciens no zāles aizmugures, dziedot tautas dziesmu "Spīguļo, saulīte", trīdekšņa pavadījumā, P. Dambja iekārtojumā. Tāpat arī viņa "Ziemas spēles" koris izpildīja ar izjūstu sajūsmu un prieku visādu sitāmo pavadījumā. Šīs dziesmas apdarē pielietoja polifoniskus un poliritmiskus efektus.

Programmas beigu daļā dzirdējām 3 dziesmas no Ald. Kalniņa kāzu uzveduma - "Līgaviņas sapemšana", "Guldīšana" un "Jauna dzīve - jauna saule", kuras koristi izpildīja teātriskā veidā. No tā redzam, ka Ave Sol daudz rūpējas, lai programmā būtu dažādība, kas ļoti saista klausītājus.

Daudz nopelnu ir diriģentam Imantam Kokaram, kas ar savu īpatnējo un oriģinālo diriģēšanas tehniku panāk reizēm neiedomājumus efektus, nianšes un daudz un dažādas dinamikas. Klausītāji varēja izjust šī apdāvinātā diriģenta spējas un mūzikalitāti. Tie diriģentu un koristus sumināja ar ilgiem aplausiem.

Kā piedevu koris dziedāja Pēteris Barisona "Latvijai". Un pirmo reizi dzirdējām Ave Sol dziedam "Dievs, svētī Latviju!"

Publika izteica arī pateicību Latviešu Centra priekšniekam Jānim Tēraudam par viņa uzņemību un pūlēm koncerta izkārtošanā.

Koncerts klausītājiem deva lielu mākslinieciķu pārdzīvojumu.

A. G.

Ar viesošanos Montrealā vajadzēja sākties Ave Sol otrai Ziemeļamerikas koncerta turnejai. Tā gluži gandrīz neiznāca. Sakarā ar pēdējās dienas krievu liktiem ceļošanas šķēršļiem, izskatījās, ka turneja vispār varētu izjukt. Katrā ziņā koncerts Montrealā varētu notikt tikai 8. un nevis 4. jūnijā. Spiediens no Toronto caur Kanadas sūtniecību Maskavā un no Ņujorkas caur ASV sūtniecību panāca, ka krievu kultūras ministrija samaksāja biļetes PANAM lidojumam uz Ņujorku. Vietējo lidojumu no Rīgas uz Maskavu atvietoja 16 stundu autobusa skrējieni pa Krievijas sliktajiem ceļiem.

Ņujorkā Ave Sol sagaidīja űujorkieši un tūlīt ar "Pelēkā Supa" autobusu sūtīja tālāk uz Montrealu.

Montrealā, apmēram, 40 koristu sagaidītāji godam noturējās visu nakti, skatoties Centrā video lentas no Latvijas. Tie ciemiņus sagaidīja ar saules lēktu un Latvijas karoga uzvilkšanu. Ave Sol toties turpat pie autobusa pievienojās agro putnu dziesmām, mūs sveicinot ar savu. Šķēršļus bija pārvarējis dziesmu gars.

Neskatoties uz grūto ceļojumu, nākošā dienā koris noturēja piecu stundu mēģinājumu un pēc tam pavadīja jauku saviesīgu vakaru Centrā.

Svētdien koncerts bija plašajā Mekgila Universitātes Polaka zālē. No vietējās publikas tas bija vāji apmeklēts, jo paziņojumi avīzēs un pa radio bija jāatsauc, kad sapēmām ziņu, ka koncerts varētu notikt tikai (varbūt) četras dienas vēlāk (Skatiet vēstuli angļu valodā. Ref.). Toties mūsu pašu tautieši bija centušies koncertu apmeklēt. Kā var redzēt citur - norēķinā, pēc viņu izdevumu un honorāru segšanas vispārējais at-

likums bija \$ 214. Tas noguldīts rezerves fondā līdzīgiem sarīkojumiem nākotnē.

Centrs savu telpu īres ienākumu no Ave Sol viesošanās noguldījis "Izturības" jeb "Survival" kontā. Te jāpiezīmē, ka šis konts pastāv kopš Rolanda Silaraupa viesošanās, un no tā katru mēnesi sūtam pabalsta summu Latvijas brīvības darbam. Būtu jāizlabo jūnija "Kā centrs pulsē?" ziņojums. Sakarā ar LTF viesošanās Centram par telpām nevārēja samaksāt pilnu likmi, bet samaksātos \$ 559 noguldīja Izturības kontā. Atlikuma nebija. Konts nekad nav saucies "Helsinki 86 fonds", bet ir gan "Helsinki 86" atbalstījis ar regulāriem maksājumiem.

Par Ave Sol koncerta mūzikālo daļu jau būs daudz lasāms no kompetentām personām.

Pēc koncerta pašizlīdzīgie namatēvi un nama mātes savus ciemiņus nogādāja lidlaukā tālākam ceļam uz Halifaksu. Pirms aiziešanas uz lidmašīnu, koris vēl visus iepriecināja ar skanīgu atvadu dziesmu.

Paldies visiem - namatēviem un namamātēm un palīgiem, kas arī šoreiz priekšzīmīgi uzņēma mūsu ciemiņus un gādāja par visa labu izdošanos.

Rīkotāju vārdā,

JĀNIS TĒRAUDS.

VĒSTULE AVE SOL CANADA.

Subject: The visit of AVE SOL in Montreal.

Although the choir's concert was a cultural success - a brilliant performance, the economic results were quite disappointing. We are not able to fulfill your requests to cover common costs nor to cover fully our expenses in Montreal. You know the details from our previous conversations and settling of accounts.

What we want to stress in this letter, however, are the unheard of obstacles placed in the choir's way by Russian authorities both in bumping them from their reserved seats on the Aeroflot flight from Moscow to Mirabel as well as from the local flight from Riga to Moscow. Besides putting undue stress on the choir members there, as well as those on this side who were trying to overcome the obstacles, the delays and uncertainty sabotaged publicity, preparations and hence - attendance. Montreal was the first stop in the tour and as a result suffered the brunt of the Russian sabotage campaign. We had to cancel all our media publicity when informed of the delay of the concert from the 4th to the 8th of June. When, two days before the concert, it became evident that the original dates could be salvaged it was too late to reinstate the publicity. What was promising to be a full house, became a less than half-full house and our lost revenue is easily \$ 4.000.- and as high as \$ 5.000.-.

We believe the Russian authorities should be pressed to reimburse at least part of these losses and to apologize for a most uncivilized campaign to sabotage the activities of their Latvian subjects - the AVE SOL choir from Riga.

I hope to hear from you soon on this matter. With best regards,

JANIS TERAUDS.

NORĒKINS PAR AVE SOL VIESOŠANOS UN KONCERTU.

Koris viesojās Ziemeļamerikā AVE SOL CANADA izkārtotumā, kas arī sedz visus kopējos izdevumus. Katrai uzņēmēju saimei jākārtot vietējie izdevumi un jāatbalsta AVE SOL CANADA kopējais budžets. Montrealas saime ir veikusi savu apmierinoši.

2./3. jūnija (piektdien/sestdien) sagaidīšana:

Iegemts	-	0
Izdots: produkti		0
alus		\$ 22.00
Kamīna zāle		\$ 75.00

3. jūnijā (sestdien) - saviesīgs vakars:

Iegemts	-	\$ 69.00
Izdots: produkti		\$ 20.00
alus		\$ 66.00
zāle centrā		\$ 200.00
	\$ 69.00	\$ 383.00
Iztrūkums		\$ 314.00

Koncerts 4. jūnijā:

Iegemts:	
167 reiz \$ 20	\$ 3.340.00
81 reiz \$ 15	\$ 1.545.00
programmas	\$ 178.00
	\$ 5.063.00

Izdevumi:

zāle	\$ 1.025.00
pilsētas nodoklis	\$ 275.00
programmas	\$ 125.00
puķes	\$ 40.00
grāmata LATVIA	\$ 70.00
koristiem \$ 40x40	\$ 1.600.00
Ave Sol izd. segš.	\$ 1.400.00
	\$ 4.535.00

Atlikums \$ 528.00

Vispārējais atlikums \$ 214.00

J. TĒRAUDS.

PIRMĀ JAUNATNES ORĶESTRA KONCERTURNEJA.

Latviešu mūzikas draugiem šā gada augusta vidū būs r e t a iespēja klausīties latviešu mūziku mūsu j a u n a t n e s o r ķ e s t r a izpildījumā.

Koncertturneju orķestrim ierosināja austrālietis diriģents E d g a r s K a r i k s, kas būs šī orķestra vadītājs.

Turneju organizē Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku P a d o m e, kuŗas paspārnē izveidojās pirmās M ū z i k a s n o m e t n e s Mt. Orfordā, Kvebekā, Kanadā. Līdz šim notikušas 2 šādas nometnes - 1985. un 1987. gadā. Tajās jaunatnes orķestris ieguva savu patreizējo veidolu. Padomes sarīkojumu nozares vadītāja Ilga Štauvere pielikusi sevišķi daudz pūļu, lai apzinātu orķestrantus un koordinētu koncertturnejas priekšdarbus.

Koncertturneju ar līdzekļu atvēlējumiem atbalsta PBLA KULTŪRAS FONDS ar US \$ 2.000.00 atvēlējumu un LATVIEŠU FONDS ar US \$ 3.000.00 atvēlējumu no Sēklas naudas konta.

Orķestris ar 37 d a l ī b n i e k i e m, v i e s u s - pianistu A r t ū r u O z o l i - p u un S a n d r u M o g e n s e n i ieskaitot, 17. augustā koncertēs Mekmilena zālē, Toronto Universitātē; 18. augustā Kohena zālē, Tafta Universitātē, Bostonā, un 19. augustā, Bartholomew's baznīcā, Manhetenā, Ņujorkā.

Orķestrantos lielākā daļa mūziķu nāk no ASV un Kanadas, bet būs arī mūziķi no Austrālijas, Eiropas un Latvijas.

Saspēle notiks mēģinājumos Toronto Latviešu Kultūras Centrā, 4 Credit Union Drive.

Tie tur sāksies 11. augustā, plkst. 13 un ilgs līdz 16. augustam. 16. un 17. augustā būs mēģinājumi Mekmilena zālē, Toronto Universitātē. Mūziķus savās mājās uzņems latviešu ģimenes.

Par koncerta programmu gādā mūzikas daļas vadītāja D a c e A p e r ā n e un diriģents E d g a r s K a r i k s.

Ko dzirdēsīm šajā neparastajā un vienreizējā k o n c e r t ā?

I m a n t a R a m i p a SVĪTU par piecām latviešu tautas dziesmu temām.

J ā p a M e d i p a P O ĒMA PIE BAZNĪCAS, stīgu izpildījumā.

T ā l i v a l ž a K e n i p a MAZO KON-

CERTU, ko komponists 1987. gadā veltīja II Mūzikas nometnes orķestrim. Soliste būs pianiste Sandra Mogensen.

Jāņa Kalniņa KONCERTU klavierēm un kamerorķestrim ar viesi - pianistu Artūru Ozoliņu.

Būs divi pirmatskaņojumi: -

Daces Aperānes RAUDIMIS un Davida Gallasch, Dienvidaustrālijas komponista diriģentam Edgaram Karikam veltīto "SINFONIA ALEATICA".

Minētā programma sola patīkamu mūzikālu pārdzīvojumu koncertu apmeklētājiem.

Tā kā šis vienreizējais pasākums prasa daudz pūļu un līdzekļu un notiek vasaras vidū -

mūzikas un mūsu jaunās audzes DRAUGI laipni lūgti savu laiku pakārtot tā, lai varētu tos apmeklēt jo kuplā skaitā. Mūsu jaunie censoņi to ir pelnījuši.

Tālāk seko informācija par biļetēm, vietu un laiku dažādajās koncertvietās: -

17. augustā, plkst. 20:00,

McMillan teātrī, Toronto

Universitātē, 80 Queens Park

Crescent, Toronto, Ontario.

Informācija un biļetes: Roberts KLAISĒ,
237 Fairview Ave., Toronto, Ont. M6P 3A6,
tel. 416-762-8689.

18. augustā, plkst. 20:00,

Tafta Universitātes Koena

auditorijā, Medfordā, Bos-

tonā, Masačusetā.

Informācija un biļetes: Māra DOLE, 6 Bond
Street, Cambridge, MA 02138, U. S. A.,
tel. 617-547-2010.

19. augustā, plkst. 16:00,

St. Bartholomew's baznīcā,

Park Ave. (pretim Waldorf

Astoria viesnīcai) Manhetenā,

Ņujorkā.

Informācija un biļetes: Uldis GRAVA, P. O.
Box 371, Leonia, NJ 07605, tel. 201-947-1296

Aicinām šos koncertus apmeklēt!

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU
SVĒTKU PADOME.

LIELA JUBILEJA.

Montrealas latviešu katoļu draudze šā gada 21. maijā atzīmēja prāv. Aleksandra Pekša 60 priesterības gadus.

Misā bija ieradies mgr. Mario Pakets. Pats jubilārs koncelebrēja latviešu Misu kopā ar T. Jāni Evģ. B. Krastiņu.

Pēc Misas draudzes zālē notika jubilejas mie-lasts groziņu veidā. Tur bez Mgr. Paketa klāt vēl bija prāv. F. Lakavaljē, kas abi nodeva sveicienus angļu un franču mēlēs. Mgr. Pakets pateica pat trīs teikumus labā un pareizā latviešu valodā, kas iepriecināja mūsu tautiešus, kas atcerē bija ieradusies kuplā skaitā (50). Pēc prāv. A. Pekša ieraduma Mgr. Pakets apstai-gāja visus viesus un pateica katram kādu laipnu vārdu.

Draudzes saimnieces bija gatavojušas garšīgus

ēdienus.

T. Jānis Evģ. B. Krastiņš, kap. bija jubilāram par godu sacerējis īpašu dzejoli, ko pats arī nolasīja. -

PRIESTERĪBA.

Prāv. Aleksandram Pekšam 60 priesterības gadu jubilejā, 1989. gada 21. maijā, Montrealā.

Visaugstākā godā ir priesteris celts,
Kam Dievs ir visdārgāks, ne pasaules zelts;
Ik dvēselē ticības gaismu viņš dedz,
Un cilvēkā katrā tik Kristu viņš redz.

Tam mērķis visaugstais ir varens un cēls:
Pats Kristus kā Dievs un Cilvēka Dēls;
Viņš, mīlēdams dvēseles, vaimanā, cieš,
Un prātus uz augšu, uz Debesīm griež.

Tam prieku un mieru sniedz Dievišķā Sirds,
Kas Debesīs mājā un mūžīgi mirdz.
Šīs pasaules prieki drīz izgaist un zūd,
Un cilvēku krāšņums drīz sabruk un trūd.

Tur, augšā, mūs gaida visaugstākais Gans,
Tur kāzas būs, - sludina Lieldienu zvans.
Šeit cilvēki, bieži vien, asarās mirst;
Tur brāļi un māsas tik svētlaimē dzirkst.

Tur redzēsīm Māti, kas Dievam liels prieks,
Ko veidojis Dievišķais Mākslinieks;
Kas Kristum un dvēselēm dzīvību dod,
Kas Dievā vislielāko svētlaimi rod.

Mūsu katoļu draudze zaudējusi vienu no saviem aktīviem draudzes locekļiem - Jāzēpu Daukstu, kas devies Dieva mierā šā gada 17. maijā.

Viņš savā laikā aktīvi darbojies arī Montreals latviešu Biedrībā. Pēc profesijas bija grāmatu tirgotājs.

J. Daukstu apbedīja Toronto, kur uz dzīvi pārcēlusies viņa ģimene.

Pēc viņa sēro dzīves biedre un dēls, kā arī Montreals katoļu saime un sabiedrība.

Dievkalpojumi Montreals latviešu katoļu draudzē jūlijā un augustā mēnešos nenotiek.

Nākamais dievkalpojums draudzē notiks 17. septembrī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Jēzus Sirds kapelā, St. Sulpice ielā.

Regulāri iznāk Montreals latviešu katoļu draudzes apkārtraksts, ko tagad rediģē T. Jānis Evģ. B. Krastiņš, kap. Tajā bez regulārajām draudzes ziņām arī reliģiska satura apceres.

Pēdējais numurs iznācis jūnija sākumā. No tā aizgūtas augšminētās ziņas. Paldies! Red.

VAK jaunieši, kas vēlas sarakstīties ar latviešu jauniešiem brīvajā pasaulē:

Raitis Eglītis, Rīga 58, Graudu 33/A
Gunta Lūsiņa, Ogrē, Pļaviņu 10
Inga Veisa, Salaspils, Dienvidu 3/1 - 96
Inese Puriņa, Cēsīs, Niniera 4 - 10
Gundega Krastiņa, Valkas rajonā, Smiltene,
Komjaunatnes 16 - 7.

K. F.

Ilmārs STRODS, Vestienas ielā 16 - 18, Madonā, 229 220, Latvijā. 30 gadus vecs. Trīs bērnu tēvs - Edītei 6 gadi, Gunai 5 gadi un Indrai 2 ar 1/2 gadi. Strādā agrofīrmā "Arona" par sofieri, bet bez tā darba raujas vēl trijos citos pa bišķiņai. Dzied Madonas "Skandeniekos" un skolotāju korī.
Gribētu sarakstīties ar kādu latviešu ģimeni līdzīgu viņējai. F.

Lūdzam paziņot visas adreses maiņas!

MLB ZIŅAS.

Šīs lappuses blakus slejā sniedzam MLB priekšnieka un kasieres pārskatus, ko tie nolasīja MLB gada sapulcē, kas notika šā gada 27. aprīlī, Latviešu Centrā.

Nākamie sarīkojumi.

15. oktobrī, plkst. 15:30, Latviešu Centrā, REFERĀTA VAKARS. Plašāka informācija vēlāk.

11. novembrī, plkst. 10:00, Latviešu Centrā, gadskārtējais MĀJAS CEPUMU un GARDUMU un DAŽĀDU PRIEKSMETU TIRDZINŠ.

Tirdziņam būs vajadzīgi dažādi mājas cepumi, ievārijumi un citi gardumi, kā arī dažādi priekšmeti.

Lūdzam līdzšinējos un jaunus labvēļus talciniekos!

Gatavojaties šim notikumam, ar ko reprezentējamies vietējā sabiedrībā. Līdzekļi, ko mūsu viesi izdod mūsu vidū, daudz palīdz MLB nākotnes mērķu sekmēšanā.

Lūdzam MLB biedrus, kas vēl nebūtu nokārtojuši saistības par 1988./9. darbības gadu, to darīt ar ATBILDES PASTU, nosūtot maksājumus MLB kasierei A. Porietei - Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Québec H9R 2X5.

Būtu ļoti vēlamī, ja MLB biedri nokārtotu maksājumus par 1989./90. darbības gadu jau tagad. Tas ievērojami palīdzētu MLB saimniecībā, jo vasaras mēnešos ienākumi MLB kasē ir mazi, bet izdevumi lieli.

Nāciet talkā! Negribam sūtīt atgādinājumus, jo arī tie prasa līdzekļus un it sevišķi laiku.

Gaidām biedrībā jaunus biedrus. Iestāšanās maksa ir tikai \$ 5, bet biedru maksa \$ 10 gadā.

Tos biedrus, kas caur MLB kārtā LNAK dalības maksas, laipni lūdzam samaksāt arī tās. Par 1989. gadu jāmaksā \$ 5, bet par 1990. gadu \$ 10.

Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda.

Šo MLB Zīpotāja numuru izdalām montrealiešiem 4. un 6. jūlija saietos. Pārējos eksemplārus nododam pastā 5. un 6. jūlijā.

PRIEKŠNIEKA ZIŅOJUMS.

Sevišķu pārsteigumu aizvadītā darbības gadā nav bijis. Turpināti visi MLB pasākumi un īstenotas visas ieceres. Sabiedrības atsaucība izrādījusi teicama, varētu pat teikt, ka tā pieaugusi. Par to liecina arī kasieres pārskati.

Esam atzīmējuši MLB Zīpotāja 40 gadu pastāvēšanu. Izdevums patlaban ir plaši iecienīts. Atkal varam atzīmēt tā metiena pieaugumu uz 1.400, no kuriem aprīļa mēnesī lasītājus aizsienēda 1.375. Audis līdzstrādnieku skaits. Gada laikā publicējās ap 125 līdzstrādnieku. Ievērojami augušas ienākumu un izdevumu summas. Biedrības valde lēmusi iegādāties jaunu pavairošanas mašīnu. Tās iegādei atbalstu devušas vairākas mūsu vietējās organizācijas, kā Latviešu Centrs, Pensionāru Apvienība, DV Montrealas nodaļa un vairāki lasītāji. Visiem atbalstītājiem pienākas pateicība, jo mašīna bija ļoti vajadzīga, lai varētu darbu paveikt īsākā laikā, izmantojot jaunāku tehniku. Izdevumā šobrīd vairāki lasītāji lasa kā jeb kad agrāk. Publicējamo materiālu netrūkst. Lai taupītu līdzekļus, esam turpinājuši izdalīt MLB Zīpotāju uz rokas, kur vien tas ir bijis iespējams. Izdalītas 2.477 burtnīcas, ietaupot pasta izdevumos \$ 2.031.67, kas ir ievērojama summa. Izdevumu ar \$ 2.000.- atvērījumu turpinājuši atbalstīt Kvebekas valdība. Pateicība pienākas visiem, kas raugās, lai šis MLB pasākums ne tikai dzīvotu, bet augtu, sniegtu iespējami plašu informāciju. Apstākļiem atļaujot, mainoties Latvijā, tas vairāki kā svarīgi. Ar gandarījumu šeit jēdzimā nodaļas vēstules no Latvijas izveidošanās.

Valde noturējusi 3 darba sēdes. Pārējie visi kērtots pa tēlruni vai pirms atsevišķiem sarīkojumiem. Sadarbība valdes locekļu un MLB darbinieku starpā teicama. Par ko visiem paldies!

Biedrībā iestājušies 3 jauni biedri, izstājušies 3, bet miruši 8, līdz ar to biedru skaits samazinājies no 125 uz 117. Pietiekami daudz biedru ir arī LNAK dalībnieki, kādēļ MLB var sūtīt LNAK padomē savu deleģēto padomes locekli. Līdz šim tas bija M. Štauers. Sakarā ar viņa ievēlēšanu padomē tikko aizvadītās padomes vēlēšanās, šai apulcei jēzrauga jauns deleģētais pārstāvis.

MLB aktīvi piedalījies Montrealas Latviešu Organizāciju Padomes darbē, bijusi pārstāvēta Montrealas Latviešu Sabiedriskā Centra gada sapulcē, jo ir tā piltiesīga biedre. MLB pārstāvēta dažādās tikšanās ar provinces un federālās valdības ierēdņiem. Še iespēju ir ļoti daudz. Aktīvu darbošanos kavē laika trūkums un ieinteresētu personu līdzdarbošanās.

Jaunais darbības gads prasīs daudz vairāk enerģijas, jo būs jauni uzdevumi, jaunas prasības, kādas rada apstākļi Latvijā. Uz to mums jābūt sagatavotiem. Tādēļ gaidīsim MLB darbinieku rindās jaunus biedrus un darba darītājus.

Nobeigumā - sīrenīgs paldies visiem valdes locekļiem, MLB Zīpotāja redakcijas darbiniekiem, itin visiem MLB darbiniekiem un darba atbalstītājiem. Bez ūsu atbalsta mēs nevarētu paveikt ne nieka. Mēsūprāt, paveikta ir itin daudz. Par to varam visi priecāties.

Ar līdzīgu atbalstu turpināsim darbu 1989./90. darbības gadā. Tas, droši vien, atnesīs vēl vairāk pārsteigumu kā aizvadītā. Bet pārmaiņm nu jau esam mazliet sagatavoti. Ceram, ka sagaidīsim atbalsta kāpinājumu un ka biedrībā iestāsies daudz vairāk montrealiešu.

Patiesi cieņā,

1989. g. 27. aprīlī.

Mārtiņš Štauers,
MLB priekšnieks.

MLB kases pārskats.

MLB kasē uz 1988. gada 25. aprīli	\$ 9.240,94
1988./9. darbības gada iztrūkums	\$ 493,16
MLB kasē uz 1989. gada 27. aprīli	\$ 8.747,76
Citi līdzekļi: Aizdevums Latviešu Fondā	\$ 1.000,00 (var atprasīt)
Ieguldījums Latv. Centrā	\$ 2.250,00 (1 baiss)
Kopā citos pasākumos	\$ 3.250,00

Aptuvena MLB inventūras vērtība, kas nav pārvēršama naudā:

Rakstāmašīna	\$ 25,00
Kotatori	\$ 11.000,00
Matricu gatavotājs	\$ 250,00
Spēstuvu piederumi	\$ 425,00
Bibliotēkas grāmatas	\$ 1.000,00
Inventūra pavisam kopā	\$ 12.700,00
Iepriekšējā gadā	\$ 7.100,00
Pieaugums	\$ 5.600,00

Iztēvošas summas:

MLB Zīpotāja abonementu maksas	\$ 5.000,00
Pavairojuma mašīnas parāde	\$ 6.283,00
Iztēvošas summas kopā	\$ 11.283,00
Biedrības kasē	\$ 8.747,76
Negatīvo	\$ 2.535,24

Redzam, ka līdz ar jaunās mašīnas iegādi MLB Zīpotāja vajadzībām, MLB brīva kapitāla vairs nav. Ir tikai parāds. Tas nozīmē, ka nākamajā darbības gadā MLB līdzekļus vajadzēs vairāk kā jeb kad agrāk.

MLB budžets 1989./90. darbības gadam.

Ienākumi:	Izdevumi:
MLB Zīpotājs	MLB Zīpotājs .....
\$ 23.000,00	\$ 26.000,00
Sarīkojumi	Sarīkojumi .....
\$ 10.000,00	\$ 7.000,00
Biedru maksas	Inventūra .....
\$ 550,00	\$ 500,00
LNAK maksas	LNAK maksas .....
\$ 150,00	\$ 150,00
%	Biroja izdevumi .....
\$ 300,00	\$ 500,00
Ziedojumi	Jaunatnei .....
\$ 400,00	\$ 200,00
Caurejošās summas	Caurejošās summas .....
\$ 400,00	\$ 400,00
Dažādi ienākumi	Dažādi izdevumi .....
\$ 200,00	\$ 250,00
Ienākumi kopā	Izdevumi kopā .....
\$ 35.000,00	\$ 35.000,00

Dažas piezīmes pie detaļētiem kases pārskatiem:

1. Ienākumos ievērojami pieauguši atlikumi no sarīkojumiem un MLB abonementu maksas. Apgrozības summa ienākumos ļoti līdzīga iepriekšējam darbības gadam, izdevumos par \$ 3.009,53 mazāka. Tas norāda uz labu saimniecību. Ja tā būs tāda pati 1989./90. gadā, varēsim dzēst vienu parādu un uzrādīt atkal mazliet brīva kapitāla.
2. Atsaucība MLB darbam un pasākumiem izrādījusi teicama. Ja tā turpināsies, MLB nevarēs sūdzēties par tē kases stāvokli. Ja tā pieaugs, varēsim īstenot vienu otru ieceri, kas bijusi prātā.
3. Svarīgi, ka biedri un atbalstītāji savus maksājumus kārto darbības gada sākumā, jo tieši tad biedrībai līdzekļi visvairāk vajadzīgi.

IENĀKUMI:

Postenis	Summa	Budžetā	Starplība	1987./8. d. g.	Starplība
MLB Zīpotāja	\$23,464.32	\$18,000.00	+5,464.32	\$17,192.14	+6,272.18
Sarīkojumi	\$10,443.94	\$ 7,500.00	+2,943.94	\$12,653.85	-2,209.91
Biedru maksas	\$ 574.87	\$ 500.00	+ 74.87	\$ 535.00	+ 39.87
L.N.A.K.	\$ 165.00	\$ 150.00	+ 15.00	\$ 155.00	+ 10.00
%	\$ 267.29	\$ 450.00	- 182.71	\$ 483.77	- 216.48
Ziedojumi	\$ 430.75	\$ 250.00	+ 180.75	\$ 285.00	+ 145.75
Caurejošas summas .	\$ 326.00	\$ 400.00	- 74.00	\$ 4,192.35	-3,866.35
Dažādi	\$ 138.25	\$ 250.00	- 111.75	--	+ 138.25
	<u>\$35,810.42</u>	<u>\$27,500.00</u>	<u>+8,310.42</u>	<u>\$35,497.11</u>	<u>+ 313.31</u>

MLB Zīpotāja saimniecība:

Ienākumi:

Abonementi:	\$11,984.24
Ziedojumi:	\$ 3,568.42
Valdība:	\$ 2,000.00
Ziemsvētki:	\$ 1,703.41
Sludinājumi:	\$ 1,600.00
Mašīnai:	\$ 2,608.25

kopā \$23,464.32

IZDEVUMI:

Postenis	Summa	Budžetā	Starplība	1987./8. d. g.	Starplība
MLB Zīpotāja	\$26,427.72	\$19,000.00	+7,427.72	\$23,795.73	+2,631.99
Sarīkojumi	\$ 7,526.44	\$ 6,000.00	+1,526.44	\$10,845.72	-3,319.28
Inventūra	\$ 393.10	\$ 1,300.00	- 906.90	\$ 134.00	+ 259.10
Birojs	\$ 548.15	\$ 200.00	+ 348.15	\$ 244.34	+ 303.81
Jaunatne	\$ 100.00	\$ 200.00	- 100.00	\$ 200.00	- 100.00
L. N. A. K.	\$ 165.00	\$ 150.00	+ 15.00	\$ 155.00	+ 10.00
Caurejošas summas .	\$ 286.00	\$ 400.00	- 114.00	\$ 3,443.17	-3,157.17
Dažādi	\$ 857.17	\$ 250.00	+ 607.17	\$ 495.15	+ 362.02
	<u>\$36,303.58</u>	<u>\$27,500.00</u>	<u>+8,803.58</u>	<u>\$39,313.11</u>	<u>-3,009.53</u>
Atlikums	- 493.16	--	- 493.16	- 3,816.00	-3,322.84

Izdevumi:

Pasts:	\$11,100.00
Jaunā mašīna:	\$ 5,100.00
Mašīnas:	\$ 3,224.38
Materiāli:	\$ 5,208.88
Aploksnes:	\$ 1,274.97
Citi:	\$ 519.49

kopā \$26,427.72

MLB Zīpotāja tehnisko izdevumu segšanai jūnijā mēnesī ziedojusi:

Oļģerts Štauers, Denverā, Kolorādo, ASV, \$ 13.00, Kārlis Cerbulis, Kolumbusā, Ohaijo, ASV, \$ 4.40, Aleksandrs Budrēvics, Toronto, Ontario, \$ 5.00, Ž. Bukovskis, Toronto, Ontario, \$ 2.50, J. Bolšteins, Gaithersburg, MD, ASV, \$ 9.60, Jānis Liepiņš, Springhilā, Floridā, ASV, \$ 5.70, Zelma Didrichsone, Engelvudā, Ņūdžersijā, ASV, \$ 5.70, Ausma Upmale, Kičinerā, Ontario, \$ 20.00, Zigurds Akots, Toronto, Ontario, \$ 20.00, A. Ozols, Sirakūzās, Ņujorkā, ASV, \$ 4.00, Elza Sņķere, Vinipegā, Manitoba, \$ 100.00, Antons un Leokādijs Staudži, Vinipegā, Manitobā, \$ 50.00, K. Ūdris, Venecuēlā, \$ 12.10, Vija Pelēna, Ziemeļvankuverā, Britu Kolumbijā, \$ 25.00, K. Strazdiņš, Toronto, Ontario, \$ 2.50, Egons Jēkabsons, Dunrobinā, Ontario, \$ 7.50.

1989./90. darbības gada otrajā mēnesī no 17 lasītājiem kopā \$ 285.70. Darbības gadā

no 25 lasītājiem kopā \$ 338.52.

Spiestuves mašīnu iegādei ziedojusi:

Maiga Kalniņa % 17.50, Bruno Plūme, Toronto, Ontario, \$ 55.00, DV Montreālas nodaļa \$ 200.00.

1989./90. darbības gada otrajā mēnesī no 3 lasītājiem kopā \$ 272.50. Darbības gadā no 11 lasītājiem pavisam kopā \$ 1.035.00.

1989./90. d. g. abās kategorijās no 36 lasītājiem kopā \$ 1.372.52.

Pieminot savu aizsaulē aizgājušo vīru Jāni, MLB mērķu sekmēšanai \$ 100.00 ziedojusi Helga Virsis.

Visiem mūsu darba atbalstītājiem vissirsnīgākais paldies!

MLB bibliotēkā ieskatam pieejama LNAK 1988. gada DARBĪBAS PĀRSKATU brošūra. Interesenti to var saņemt, paprasot bibliotēkām Jānim Birzem. Bibliotēkārs krāj arī laikrakstu izgriezumus, kas vēsta par notikumiem Latvijā. Ja Jums būtu pieejami šādi materiāli, lūdzam tos nodot viņam.

VĒLOS

Piedalīties Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomes Mūzikas nometnes

LABVĒĻU FONDĀ

kā

GODA LABVĒLIS – \$ 250 un vairāk _____

VEICINĀTĀJS – \$ 100 un vairāk _____ ATBALSTĪTĀJS – \$ 50 un vairāk _____

Ziedoju Fondam – _____

Līdzekļus izmantos III Mūzikas nometnes sagatavošanas izdevumu segšanai, II Mūzikas nometnes iztrūkuma deldēšanai, kā arī stipendijām, lai nometnē varetu uzņemt katru interesentu, kas tajā vēlētos piedalīties.

Čeki rakstāmi uz **LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL**

vārda un adresējumi – 291 Lorraine Drive
Baie d'Urfé, Qué.,
Canada
H9X 2R2,
tel. 514-457-9832.

VARAT PALĪDZĒT!

Jaunieģādātās MLB Zīpotāja spiestuves mašīnas parāds šobrīd ir vēl \$ 5.249.-.

Aicinām lasītājus un labvēļus nākt talkā tā dzēšanā, lai par to nebūtu jāmaksā procentes. Jūs to varat darīt vairākos veidos:

1. Samaksājot savu abonementa maksu par tekošo un nākamo gadu.

2. Dāvinot MLB Zīpotāju tuviniekiem un paziņām citās pilsētās.

3. Atvēlot ziedojuma artavu.

Jeb kurš paveids ievērojami atvieglinās redakcijas pūles risināt izdevuma saimniecības jautājumus.

Visi maksājumi sūtāmi MLB Zīpotāja administratorei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Qué., Canada H9R 2X5.

Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda.

LATVISKO ĒDIENU UN AUDUMU GALDS.

sestdien, 8. jūlijā,
no plkst. 10:00 - 16:00,
11. avēnijas parkā,
Roxboro.

Lietus gadījumā - Roxboro Municipality Chalet telpās un Socrates skolā, arī 11. avēnijā.

Latvieši šajā sarīkojumā piedalās sakarā ar Roxboro pilsētiņas 75 gadu pastāvēšanas jubileju, Ilgas Gravelsiņas ierosmē.

Atlikums no galda iepērumiem par labu MLB Zīpotājam.

Tautieši laipni lūgti novietni apciemot un piedalīties Roxboro pastāvēšanas svētkos.

Pilsētiņā dzīvo vairākas latviešu ģimenes. I.

KĀ CENTRS PULSĒ?

Pilsētas inspektors saskatījis, ka Centra sāņu durvīm nāpāreiza drošības atslēga, kas bija jāmaina un kas izmaksāja \$ 246.00.

Logu krāsošana izdota. Tuvākā laikā tie būs nokrāsoti.

V. Hūns ziņoja par celtna būves priekšdarbiem, kas virzās lēni, jo jāpārvar daudz šķēršļu. Ir tomēr cerības, ka būvdarbus varēs iesākt jau rudenī. Centra valde deva pilnvaras un lūdza V. Hūnu turpināt iesākt darbu.

Salīgts arī elektriķis, kas apmainīs pagrabā elektrības aizsargu kastī.

Pārrunāja AVE SOL koņa viesošanās un klausītāju labās atsauksmes.

Latvijas mūzikas grupa "ORNAMENTS" 4. jūlijā koncertēs Latviešu Centrā. Tā jau ieradusies un ar savu mūziku iepazīstinājusi tērvetiešus.

Jaunie galdauti Centra vajadzībām ir pagatavoti. Centra valde izsaka paldies Anzelminai Wisniewski par ziedoto darbu.

E. Auders bija sagatavojis un nodeva Centra valdei sīku un rūpīgu Centra inventāra sarakstu. Paldies arī viņam par šo lielo darbu.

Nododot sarullētos vecos laikrakstus (sākt rullēt 2 collu biezumā!), katram rullim jāpieliek zīmīte ar ziedotāja vārdu. 12. jūlijā, plkst. 19:30, Centrā aicināti taleinieki, lai varētu pārskatīt jau sarullētos laikrakstus.

Sēdes laikā Centru apciemoja A. un L. Koreni no Rīgas un kā piemīņu atstāja tam latvisku sāls, piparu un sinepju trauciņu sagrupējumu porcelānā.

Nākošā sēde 16. augustā, plkst. 19:30, Centrā.

L. KALNIŅŠ.

AIZSAULES CEĻOS:

ZELMA RUBENIS.

1989. gada 26. jūnijā Lašutas (Lachute) slimnīcā nepilnu 92 gadu vecumā mirusi Zelma Rubenis, dzimusi Pinters.

Viņa bija dzimusi 1897. gada 29. decembrī. Montrealā dzīvoja nošķirtu dzīvi. Latviešu sabiedrībā pēdējos gados neapgrozījās.

30. jūnijā viņu uz pēdējo atdusas vietu Montreals MEMORIAL PARK kapsētā, kur viņa guldīta blakus daudz gadus agrāk mirušajam Kārlim Laumanim, izvadīja māc. G. Hūns un pavadītāji.

Viegla smiltis svešā kapu kalniņā! p.

Laipni lūdzam piederīgos un paziņas sniegt ziņas par aizsaulē aizgājušiem latviešiem. Labprāt veltam tiem dažus atvadu vārdus. Red.

LATVISKAS SERVJETES

Kafijas servjete - 2 paciņas (katrā 18)	\$ 5.00
Viesību servjete - 2 paciņas (katrā 18)	\$ 7.00
4 paciņas kopā	\$ 12.00
pa paciņai no katras	\$ 6.00
Pasta izdevumi 2 paciņu sūtījumam	\$ 1.00
Pasta izdevumi 4 paciņu sūtījumam	\$ 2.00
Viesību servjete saietiem un godiem (150)	\$ 20.00
Pasta izdevumi par katru lielo paciņu	\$ 3.00

Rotājiēt galdus svētkos, saietos, godos un sarīkojumos ar šīm latviskām SERVJETĒM.

Tās iegādājoties, Jūs atbalstiet Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomes darbu.

Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIAN YOUTH SONG AND DANCE FESTIVAL vārda un līdz ar pasūtījumu nosūtīt - Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomei

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2 tel. 514-457-9832.

1988./9. mācības gada noslēgums Latviešu skolā Montrealā.

1. uzņēmumā - sestdienas skolas bērni dzied un tēlo Sidrabiņa upi bridu. 2. uzņēmumā - Mēs Mācamies Latviski bērni dzied un tēlo Āvu, āvu baltas kājas. 3. uzņēmumā skolas bērni - 1. rindā no kreisās Viktorija Bouskill, Alexia Grey, Kaila Freeman, Selga Vītols, Caroline Peika, Andris Kaniņš, Dāvids Bedard, Karina Leimane; 2. rindā no kreisās Erīna Kajaks Tara Kajaks, Dāvids Kajaks, Kristofers Kajaks, Heidi Rudzītis, Liene Gailis un Eriks Bedard; 3. rindā no kreisās Dags Demandt, Māra Leimane, Andra Leimane, Stephanie Peika, Corin Grey, Andrea Bouskill. Visi Andra Leimane foto uzņēmumi.

Visi pēdējie notikumi Padomju Savienībā un, vispirms, Tautu deputātu kongress liecina, ka, tā saucamās, "perestroikas" pretinieki un tās tādi kā pusatbalstītāji meklējami pašā valdošā komunistu partijā. Sabiedriskā doma, kuŗā tagad mēs skaidri protam saredzēt dažādus strāvumus un tendences, ir nobažījusies par stāvokli valstī. Visi runā par aizu, bezdibeni, kuŗu nevar pārlekt ar diviem lēcieniem.

Tiesa, dzirdot runas par aizu un lekšanu, tūlīt nāk prātā pašreiz diezgan izplatīta anekdote. No Gorbačova runas: "Laikā, kad mani ievēlēja par mūsu mīļotās partijas ģenerālsekretāru, valsts atradās bezdibena malā. No tā laika mēs izdarījām drošu soli uz priekšu."

Sociologs Igors Kons raksta: "Daži uzskata, ka uz priekšu būtu jāvirzās pakāpeniski, pēc etapiem: vispirms, nostiprināt saimniecību, tad paplašināt demokrātiju un atklātumu. Bet vienu bez otra, diemžēl, sasniegt nav iespējams. Nevar pārlekt pāri bezdibenim ar divi lēcieniem." Liekas, ka to pašu saprata Gorbačovs un nesaprata daudzi komunistu funkcionāri. Ja vispirms būtu iespējams atrisināt ekonomiskos jautājumus, tad par demokrātiju un glasnostu vispār nebūtu runas. Kam tas tādā gadījumā būtu vajadzīgs? Lai kritizētu komunistus un apdraudētu viņu varu? Nē, tik stulbi viņi nav! Turklāt vara ir pats galvenais, un tās vārdā partijas līderi ir gatavi ziedot savus "pārkārtošanās" plānus. Tas jau būtu labi, ka uzlabotos saimniecība. Bet ja pieļaus pārāk lielu brīvību, atdalīsies Baltija, Grūzija, sabruks Maskavas impērija. Tādu cenu arī pats Gorbačovs nav ar mieru maksāt.

Kādi aplausi atskanēja kongresa zālē Tbilisi Aizkaukāza kara apgabala pavēlniekam Radionovam! Te nav ko piebilst un ko atpemt, ja vēl atcerēsies, ka tikai neliela daļa no krievu demokrātiem ir patiešām nobriedusi tik tālu, lai neliegtu brīvības tiesības nekrievu tautām. Bet pašreiz runa nav tik daudz par Maskavas impēriju un nekrievu centieniem, cik par pašu krievu izvēli. Pat šīs pēdējās impērijas sabrukšanas gadījumā, tā pati dilemma par lekšanu pāri aizai paliks arī citām tautām un pašiem krievi.

Ja jau mēs pieturēsimies pie dzejiskiem salīdzinājumiem ar lēcieniem pāri aizai, rodas jautājums, kur tad lekt, uz kādu klinti. Ja no kādas klints jālec, tādu jautājumu neuzdod vairs neviens, jo šī totalitārā komunistiskā klints drūp katru minūti, draud pilnīgi sabrukt un zem saviem gruvešiem apglabāt miljoniem cilvēku.

Ja agrāk opozīcijas spēki atradās pilnīgi ārpus sistēmas, tad tagad to tik kategoriski vairs nav iespējams teikt. Un šodien tas ir tagadējo vēsturisko apstākļu rezultāts. Gorbačovs vispirms meklēja sabiedrotos intelektuāļu vidū. Ne jau visi un ne jau vairums viņu bija atklātā opozīcijā režīmam, bet bija lielākā vai mazākā mērā neapmierināti ar stāvokli. Cita lieta, ka daži no viņiem tā apskurba no ierobežotā glasnostā, ka aizmirsā, cik tāls ceļš vēl ir ejams līdz patiesai brīvībai.

Pati komunistiskā partija bija spiesta "iesūknēt" principā svešus intelektuālus spēkus. Un partijas iekšējās šķelšanās pazīmes parādījās pat Tautu deputātu kongresā. Protams, Gorbačovs un partijas virsotne saredz savus mērķus tikai totalitārā režīma remontā. Ar kosmetisku remontu vairs nepietiek. Šo to, patiešām, jāpārbūvē, tādēļ veselīgo spēku palīdzība ir nepieciešama. Bet patiesā vara ar šo inte-

lektuālo slāni partijas birokrātijā dalīties netaisās. Zināmas izmaiņas, kuŗas pagaidām grūti ir nosaukt par reformām pilnā vārda nozīmē, sekmē tādus procesus un parādību rašanos, kas ir stiprāki par partijas gribu un vēlmēm. Šiem procesiem piemīt sava attīstības loģika. Jo tālāk, jo zem lielākas jautājuma zīmes tiek nostādītas partijas pretenzijas vadīt valsti totalitārās diktatūras veidā. Viss tas ievirza jautājumu par režīma kardinālu maiņu. Tādas domas vairs netiek slēptas.

Nepņemot pareģot, jo šodien ļoti sarežģītā jādā padomju realitātē tā ir vēl nepateicīga nodarbošanās nekā parasti. Bet var saskatīt divi ceļus. Tā kā pārkārtošanās ir nepieciešama - to izsauca objektīvi priekšnoteikumi - tālākā attīstībā būs vairāk un vairāk izolēti ideoloģiski paši konservatīvākie elementi. Tālākas liberalizācijas rezultātā rodas aizvien vairāki un aktīvāki sabiedriskie spēki. Komunistiskā partija tiek sākumā pamazām, bet vēlāk aizvien straujāk nobīdīta no politisko procesu vadīšanas.

Pastāv otrais variants: partija kārtējo un šoreiz, liekas, pēdējo reizi nodemonstrēs savu nespēju kaut ko mainīt uz labāko pusi, reformēt politisko un saimniecisko dzīvi. Notiek galīga diskreditācija, kuŗas pazīmes skaidri saredzamas jau šodien. Tad nav izslēgti paši galējie varianti: gan masveidīga kustība ar plašu vardarbību un militārais apvērsums, kas, protams, izglābt neko nevarēs. Pēdējais variants pašreiz notika Ķīnā. Bet Padomju Savienībā tādā gadījumā krachis, vispirms, saimnieciskais notiks pat ātrāk nekā konservatīvajā, patriarchālajā, zemnieciskajā un tādēļ sociāli ļoti vāji mobilajā Ķīnā.

Krievu militāristiem nāksies kaņot ne tikai ar apspiestajām tautām - mūžīgi dumpīgo Baltiju, lepno Kaukāzu, lielo Ukrainu, fanātisko Vidusāziju, bet arī līdz izmisumam nonākušo krievu tautu.

Bada nemieri ir raksturīga parādība Krievijas vēsturē. Bet ja agrāk tie notika atsevišķos reģionos, tad komunistiem pieder prioritāte mērdēt badā visu lielāko un dabas bagātāko valsti pasaulē.

VIKTORS KALNIŅŠ.

Vēlam gaišu vasaru un jaukas brīvdienas visiem MLB Zīpotāja līdzstrādniekiem un lasītājiem!

Redakcija.

LATVIEŠU NACIONĀLĀ JAUNATNES APVIENĪBA KANADĀ (LNJAK)

rīko konkursu

jauna zīmoga realizēšanai.

Zīmogam jābūt piemērotam zēlioniem, sludinājumiem, kā arī vēstullapām. Zīmoga jābūt LNJAK akronimam.

Interesenti var sūtīt vienu vispārēju metienu vai vairākus līdz 1989.g. 31. decembrim uz LNJAK

c/o Latvian Center
4 Credit Union Dr.
Toronto, Ont.
M4A 2N8

Godalga: mākslas piederumi \$200 Kan. vērtība.

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS:

Biežāk lietoto Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek ev.-lut. dievkalpojumi, 4345 Marci.
telpu adreses: Ev.-lut. Trīsvienības draudze nams - 3438 Rosedale Ave., tel. 489-3224.
Latviešu Sabiedriskais Centrs - 3955 Provosta ielā, Lašīnā, tel. 634-4082.

4. jūlijā, plkst. 20:00, Latviešu Centrā, Latvijas mūzikālā ansambļa ORNAMENTS koncerts. Tas izziņots pa Centra Telefonu Tīklu, jo iepriekš nebija zināms.
6. jūlijā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības kārtējā sanāksme.
8. jūlijā, plkst. 10:00, 11. avēnijas parkā, Roxboro, Latvisko ēdienu un audumu novietne, Roxboro pilsētas 75 gadu pastāvēšanas svētkos (Skatiet ģiņu paziņojumu 28. lappusē!)
9. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, APVIENOTS DIEVKALPOJUMS Otavas ev.-lut. Miera, Montrealas ev.-lut. Sv. Trīsvienības un Montrealas ev.-lut. latviešu draudzēm. Piedalās māc. S. Eglīte un G. Hūns.
9. jūlijā, plkst. 12:00, Tērvetē, Tērvetes latviešu bērnu vasaras nometnes ATKLĀŠANA.
9. jūlijā, plkst. 13:30, Tērvetē, Otavas un Montrealas latviešu ev.-lut. draudžu PIKNIKS Sadraudzības stunda pie līdzpaņemtiem groziņiem.
15. jūlijā, plkst. 20:00, apmēram, Tērvetē, Tērvetes latviešu bērnu vasaras nometnes UGUNSKURA VAKARS. Nometņotāju priekšnesumi.
16. jūlijā, plkst. 11:00, Tērvetē, Tērvetes latviešu bērnu vasaras nometnes DIEVKALPOJUMS.
22. jūlijā, vakarā, Tērvetē, Tērvetes latviešu bērnu vasaras nometnes SĒGŠANA.
23. jūlijā, plkst. 14:00, Avocas kapsētā, Tērvetē, Montrealas latviešu ev.-lut. draudzes KAPU SVĒTKI.
30. jūlijā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
6. augustā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
10. augustā, plkst. 13:00, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Pensionāru Apvienības kārtējā sanāksme.
13. augustā, plkst. 11:00, DV lauku ģiņš Dzintaros, DV Montrealas nodaļas Latvijas brīvības cīņu atceres dievkalpojums. Māc. G. Hūns.
13. augustā, plkst. 14:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
19. augustā, plkst. 15:00, Tērvetē, Tērvetes gada svētku atceres dievkalpojums.
plkst. 18:00, Tērvetē, saviesīgs vakars ar video lentas izrādi.
16. augustā, plkst. 19:30, Centrā, Centra valdes sēde.
20. augustā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
23. augustā, , Molotova-Ribentropa pakta 50 gadu atcere. Tuvāku ziņu patlaban trūkst. Ceram tās sniegt nākamajā MLB Ziņotāja numurā.
27. augustā, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. draudžu kārtējais dievkalpojums.
29. augustā, plkst. 19:30, Latviešu Centrā, Montrealas Latviešu Organizāciju Padomes darba sēde. Padomes dalībnieces aicinātas uz šo sēdi sūtīt savus pārstāvjus.

Ziņas SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIM iesniedzamas rakstiski līdz ik mēneša 15. datumam. Lūdzam ziņu sniedzējus paziņot iepriekš izsludināto pasākumu grozījumus, ja tādi rodas, nekavējoties!

Lielāku saietu un salidojumu rīkotāji lūgti savas ziņas iesniegt vismaz 3 mēnešus iepriekš. Pat ātrāk, ja vien tas ir iespējams.

Neskaidrību gadījumos lūdzam sazināties ar rīkotājiem, jo dažādu iemeslu dēļ nevaram garantēt kalendāra absolūtu pareizību.

No 12. - 20. jūlijam, Abrenē, Francijā, 3X3 Abrenē. Informācija - Ģ. Zēgners, Germanenstr. 23, D - 5216, Niederkassel - Rheidt, West Germany; Tel. 02208/71803.

No 30. jūlija - 2. augustam, Helsingborgā, Zviedrijā, 6. Eiropas Latviešu Dziesmu Svētki. Ieejas kartes: D. Baumanis, Rādvēgen 86 A, S-25370 Helsingborg, Sweden.

No 23. - 28. jūlijam, Somijā, 8. Vispasaules Latviešu Jaunatnes Kongress. Informācija Kanadā - Harolds Bulmanis, 676 Woburn Ave., Toronto, Ont., M5M 1M1, tel. 416-621-0838.

14. un 15. oktobrī, Toronto, KOKĻU DIENAS. Informācija: Ariāna Liepiņa, 848 Juniper St., Oshawa, Ontario L1G 3E1, tel. 416-576-1336

TĒRVETĒ

var iegūt, ģimenes apstākļu dēļ, ar iekoptu dārza zemi, dažas ābeles un c., koki, meža gabals, klintis, dzerama avota ūdens ar mazu strautiņu, bišu saimes, latviskā stilā celta neliela kabīne ar mēbelēm. Cena pēc vienošanās.

Alīse Grīntāls, tel. 514-634-1751,
ja neatbild, 514-665-2906.

PĀRDOŠANĀ

ZEMES GABALS
TĒRVETĒ

<<<•>>>

JĀNIS MATEVS (514) 481-2530

ZIEDOJIETI
BĒRNI IR MŪSU NĀKOTNES FONDS!

Jūsu ziedojumi Tērvetes bērnu nometnei
veicinās iecerētos darbus:

- bērnu rotaļu laukuma izbūvi
- peldēšanas piesta iekārto
- nometnes ēku pārbūvi

ZIEDOJU NOMETNEI \$

VĀRDS _____
ADRESE _____

Vēlos kvīti
nodokļu atļaušanai

SŪTĪT: TĒRVETE INC.
c/o D. Brauns
1372 Randall Ave.
Ottawa, ON
K1H 7R3

COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

FLOWERS
by
Parramatta

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514-483-1870

MLB ZIŅOTĀJA administrātores A. Porietei - Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Québec,
Canada, H9R 2X5, telefons 514-697-6624.

Ar šo nosūtītu abonementa samaksu (\$22.50 vai 17.50 sk. likmes!) par _____ gadu/iem \$
Gaiss pasta piemaksu ASV - \$5.-, citos kontinentos - \$12.- ..... \$
Ziedojumu izdevumu tehnisko izdevumu segšanai ..... \$
Ziedojumu spiestuves mašīnu iegādei ..... \$
Vēlos saņemt sekojošus agrākos MLB Zīnotāja numurus: _____ à \$ 2.- ..... \$
Dāvinu MLB Zīnotāju ..... \$
Iesaku nosūtīt paraugburtnīcas ..... \$

Ar šo nosūtītu iestāšanās maksu Montrealas Latviešu Biedrībā - \$ 5.- ..... \$
Ar šo nosūtītu MLB biedru maksu par _____ darbības gadu (à \$ 10.-) ..... \$
Ar šo nosūtītu LNAK dalības maksu par _____ gadiem (à \$ 5.-) ..... \$
Ziedojumu MLB darba un pasākumu veicināšanai ..... \$

Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

Pavisam kopā ..... \$

(Makeitēja vārds, uzvārds, pasta kods, telefona numurs)

(paraksts)

MLB ZIŅOTĀJS.

ISSN 0227 - 2433

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfé, Qué., Canada H9X 2R2,
tālrunis 514-457-9832.

REDAKTORS: Mārtiņš Štauvers. ADMINISTRĀTORE: Anita Poriet-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe
Claire, Qué., Canada, H9R 2X5, tālrunis 514-697-6624. EKSPEDICIJA: Velta Ozols. DAR-
BINIEKI: Jānis Birza, Elga Cope, Edgars Kajaks, Viņa Kajaks, Austra Konovalova, Anna
Kreipāne, Pēteris Kreipāns, Voldemārs Ozols, Ilga Štauvere un vēl daudzi citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 22.50 gadā; MLB biedriem, pensionāriem un kaķu invalīdiem -
\$ 17.50 gadā; gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 5.-, uz citiem kontinentiem \$ 12.-.
Atsevišķas agrākas burtnīcas pret \$ 2.- ziedojumu. Lappušu maksa: 1/4 lpp. - \$ 20.-,
1/3 lpp. - \$ 25.-; 1/2 lpp. - \$ 30.-; 3/4 lpp. - \$ 50.-; pilna lpp. - \$ 55.-; klīve-
ju un paziņojumu sagatavošana \$ 15.-. Iespējama arī foto uzņēmumu publicēšana.
Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda. MLB ZIŅOTĀJS, tāpat kā MLB, ir bez-
peļņas pasākums; visus ienākumus redakcija izmanto tā izdošanas vajadzībām.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēnesī sākumā. Materiāli tokošajam numuram iesūtīti vai nododami redakci-
jā līdz ik mēnesī 15. datumam. Par izdevumu publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakci-
ja var rakstus īsināt. Raksti un ziņas nepauž no MLB valdes, ne redakcijas, nedz tās darbinie-
ku ieskatu iztīrītājos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod pilna adrese, telefona numurs un jā-
parakstās. Anonīmus rakstus redakcija ignorē.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY JULY 1989 JULLIET MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS
SOCIÉTÉ DES LETTONS DE MONTREAL BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Société des Lettons de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society: 291 Lorraine
Drive, Baie d'Urfé, Canada H9X 2R2, telephone 514-457-9832.

TORTES godiem un viesī-
bām, kā arī pašu priekam.

Pasūtīnājumi: telefonēt
457-9832.

1989. VII MLB ZIŅOTĀJS 1400 e

TANGO LUGANO VIDEO
LENTAS \$75

Pasūtīnājumi: Latviešu
Jaunatnes Dziesmu Svēt-
ku padomē - 291 Lorraine
Dr., Baie d'Urfé, Qué.,
Canada H9X 2R2

DOMU TALKA

ALTERNATIVES

(Think Tank)

KOMUNIKĀCIJA

DEMOKRĀTIJAS PAMATS

T. T. ALTERNATIVES
P. O. Box 998
HAMILTON, ONT.
L8N 3R1